

NCHAA NÀCUÁA NÍ QUIDE CUE TÉE NÍ TÁÚCHÍÚⁿ JÈSÚS DACUÀHA ÑAHA XII ÑÁYIU TNÚHU-GÁ

Jèsús ní cachí tnúhu ndáá-gá sá quíxí
Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndihi ñáyiú

1 ¹Te duha ní cáháⁿ té Lùcá ní xii-dé té Tëofilú: Yúhú sa ní chídó tnùn-í núú librú ndéé díhna nchaa sá ñí quide Jèsús, ndihi nchaa sá ñí dácuhá-gă ñáyiú. Te ní chídó tnùn-í nchaa sá ñí quide-gá ndéé nduu ñí quesaha-gă quidé chiúⁿ-gá, ²ndihi nchaa sá ñí quide-gá ndéé òré cuánda-gá andiu. Te sa ta cùyatni nduu ndaa-gá andiu, te ní ndatnúhu-gá ndihi cue téé ní cáháⁿ-gá dacuàha ñaha xii ñáyiú tnúhu-gá, te mee Espíritú Yă Ndiöxí ní chindee ñàha-xi xii-gá ní xáhaⁿ-gă nàcuáa cada-güedé. ³Te sáta ñí xihí- gá te ní ndoto-gá, te ní xíndecu-gá údico nduu. Te titní xito ní sáháⁿ-gá núú ñí xíndecu-güedé, te ducaⁿ ñí quide-gá cuendá quiní-güedé sá ndáá ní ndoto-gá, te ní xáhaⁿ-gă nàcuáa quide Yă Ndiöxí ndihu ndaha-gă ñáyiú.

⁴Te ñíⁿ nduu ndècu ndihi ñaha-gá xii-güedé, te ní xáhaⁿ-gă:

—Vá quéé-ní-ndó ñúú Jerusàlén, chi cundetu-ndo quixi Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndihi-ndo, chi sa ní cachí tnúhu-í sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ Tătá-ó Dütú Ndiöxí Yaá ndécú àndiu nacuáa cunduu. ⁵Te ndáá sá ndíi Juàá ní dácúándüte ñaha ndíi xii-ndo, dico vitna ñá túú-gă cuéhé nduu, te quexìo Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndihi-ndo —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús cuánda-gá andiu

⁶Te òré ní xíndecu-güedé ndihi Jèsús, te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Mèstrú, cuíní-ndí cachí tnúhu-n ñú sa ta cùyatni nduu chindee-n ñáyiú ñúú Isràél cuendá taxi tnùn-í tucú-yu ñúú-yu —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

⁷Te ní xáhaⁿ Jèsús xii-güedé:

—Ñá túú xìni ñuhu-xi cunaha nchohó xíáⁿ, chi Tătá-ó Dütú Ndiöxí náhá-gă ná nduu càda-gá nchaa sá ñí cáháⁿ-gá. ⁸Te òré quexìo Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndihi-ndo, te cuyíi-ndo nì yuhu nì iní-ndó quíhíⁿ-ndó cáháⁿ-ndó tnúhu-í núú ñáyiú ñúú Jerusàlén ndihi núú ñáyiú distrítú Jùdeá

ndihi núú ñáyiú distritú Sàmariá. Te ducaⁿ-ni cǎháⁿ-ndó quǐhíⁿ-ndó nì caxico ñuyíú —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁹Te sátá dúcáⁿ ñí cǎháⁿ-gá, te ndèhe-güedé ní ndanchita-gá cuándaa-gá andiu cuǎndihu-gá xití vícó, te ñá túú-gǎ ní xìní ñáhá-güedě xii-gá. ¹⁰Te ndèhe vihi-güedé andiu núú ndèè quiní ñáhá-güedě xii-gá yòtnúhu, te ní quexìo cunu úú cue téé nìhnu dóó cuixíⁿ núú ndécú-güedě. ¹¹Te xǎhaⁿ-güedě:

—Nchòhó cue téé Galileá, ìná cuendá ndéhé-ndó àndiu? Te dàtná-ni càa Jesús cuándaa-gá andiu vitna, te ducaⁿ-ni cùnduu-gá quixi tucu-gá —càchí cue téé nìhnu dóó cuixíⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-güedě.

Cuendá sá ñà túú-gǎ ndíi Jùdás nùu ní nanducu-güedě té Màtiá ní nucúnutnǐi-dé núú ndíi

¹²Te ní ndee-güedé yucu Òlívú cuánuhú-güedé ñuú Jerusàlén, te ní xúhuⁿ-güedé cuèdicó cuádava òré ichi. ¹³Te òré ní ndexìo-güedé ñuú-áⁿ, te cuándaa-güedé cuàrtú ndéé núú ñinu, chi vehe yòdo tnaha ndecu-güedé. Te ní naníhí tnáhá-güedě nchaa-güedé té Pèlú, té Jàcobó, té Juàá, té Ndrìxí, té Lìpé, té Mǎxí, té Bartolòmé, té Màteú, té Jàcobó déhe té Àlfeú, ndihi té Xímú téé ní cundihí cue téé canànistá, ndihi té Jùdás ñaní té Jàcobó. ¹⁴Te ní naníhí tnáhá-güedě nchaa-güedé yàcáⁿ ndihi tá Màriá nǎná Jèsús, ndihi cue ñaní-gá ndihi dava-gá cue ñáyiú dǐhí. Te ìⁿ-ni ñí cuú-yu ní cǎháⁿ ndihí-yu Yá Ndiòxí.

¹⁵Te ìⁿ nduu ní xíndecu dàtná ìⁿ cièndú ócò mee-ni ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús, te ní ngúnutnǐi té Pèlú núú-yu, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

¹⁶⁻¹⁷—Nchòhó cue ñáyiú ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Jesucristú, na càni-í cuèndú núú-ndó nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Dàvíí téé ní xíndecu ndéé sanaha nàcuáa ní cǎháⁿ Espiritú Yǎ Ndiòxí cuendá té Jùdás. Te dacuitíí dùcaⁿ ní cuu, chi tnáhá té Jùdás ní xíndecu ndihí-o, te ní xinu cuechi-o ndihí-dé núú-gǎ sá dǐhna, te ducaⁿ ñí quide-dé ní sáha cuendá-dé Jèsús núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá xii-gá. ¹⁸Te ní cháhu ñaha-güedě xii-dé cuendá sá ñí sáha cuendá ñáhá-dě xii-gá. Te ní sáháⁿ-dé ìⁿ xichi ní sata caa-dé méé-dě, te ní ngava-dé, te ní cahndí duuⁿ xití-dé te xíaⁿ ñí xihí-dé. Te ní naqueheⁿ-güedé díhúⁿ sǎ ñí cháhu-güedé ndíi, te ní nacuaaⁿ-güedé ñuhu núú ñí ngava ndíi-áⁿ. ¹⁹Te nchaa ñáyiú Jerusàlén ní níhí-yu tnúhu, te ní dánání-yu ñuhu-áⁿ Acèldamá. Te tnúhu mèé-yu quèe-xi: Ñuhu núú ñí sati níñí. ²⁰Te duha ní cǎháⁿ ndíi Dàvíí ní chídó tnùní ndíi núú libríú Sǎlmú ní dándöo ndíi: “Nà ndóo nahi vèhe-dé, vá yòo ìⁿ quǐhíⁿ cundecu”, duha ní cǎháⁿ ndíi. Te ingá tucu tnúhu ní cachí ndíi: “Na nànducu-güedé ingá téé nucúnutnǐi núú ndíi”, duha ní cǎháⁿ ndíi Dàvíí —càchí té Pèlú xǎhaⁿ-dě xií-yu.

21-22 Te ní xáhaⁿ tùcu-dé:

—Te ducaⁿ nǐ cáháⁿ ndíi Dàvií, te vitna xìni ñuhu-xi nanducu-o ìiⁿ tée nucúnutnǐ-dé núú ndíi Jùdás, te xìni ñuhu-xi diu-ni ìiⁿ tée ní xica cuu ndíhi Xítóhó Jesucrístú cútnàhá ní xica cuu-o ndíhi-gá, ìiⁿ tée ní xiní ndéé òré ní dácuaándùte ñaha ndíi Juàá xii-gá, te ndéé òré cuánda-gá andiu. Te tée nanducu-o cùndecu-dé cáháⁿ-dé nàcuáa ní cuu ní ndoto-gá —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dě xií-yu.

23 Te ní cacunehe-güedé úú tnàhá-güedé nùu ndèdacàa-güedé nduu táhú-güedě nucúnutnǐ-güedé núú ndíi. Te ìiⁿ-dé nání-dě Chèè Barsàbás, àdi Justú chi úú diu-dé, te ingá-dé nání-dě Màtiá. 24 Te ní cáháⁿ ndíhi-güedé Yă Ndiöxí, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Yòhó Dútú Ndiöxí xìní-n ìní nchaa ñáyiu, te mee-n nàha-n núu ndèda càa núú ùú cue téa tnàhá iní-n 25 cáháⁿ-güedé tnúhu-n nùú ñáyiu, te téa-áⁿ nucúnutnǐ-dé núú ndíi Jùdás, chi cuáháⁿ ndíi núú ùhú núú ndàhú núú tàú-xi quíhíⁿ ndíi —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

26 Te ní xito ndéé-güedé, te ní cutnùní sá tée nàni Matíá quendóo-dé ndíhi úxí ìiⁿ cue téa ní táuchíúⁿ-gă dacuàha ñaha xii ñáyiu tnúhu-gá.

Ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndíhi ñáyiu

2 1 Te ní sáa nduu còo vico Pentecostés te xíndecu nchaa ñáyiu ìiⁿ-ni xìchi. 2 Te ní tecú dóho-yu uuⁿni ní nǐhi andiu, dàtná quidé ìiⁿ táchí nǐhi vǐhi ní quide-xi, te ducaⁿ nǐ cuu ndéé xítí vehe núú ndécü-yu ncháá-yu. 3 Te ní xiní-yu dàtná cáá itá ñuhú cáá sǎ ndécú xítí vehe, te ní xíté nuu-xi ní ngoyo ndodo-xi díquǐ-yu ncháá-yu. 4 Te ducaⁿ nǐ quide-xi òré ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndíhí-yu ncháá-yu. Te ní ngúíta-yu ní cáháⁿ-yu tnúhu cue ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, te nchaa xíáⁿ ní quide Espíritú Yă Ndiöxí.

5 Te vǎi ñáyiu isràél xíndecu nchaa dava-gá ñuú ní tacá-yu ñuú Jerusàlén, te ñáyiu-áⁿ ìo ndùcu ndeé-yu dàcuahá-yu nchaa ndudú sá dácuaàha tnahí-yu. 6 Te òré ní tecú dóho-yu nǐhi, te ní sáháⁿ-yu ní xíndedóho-yu tnúhu càháⁿ méě-yu ìiⁿ ìiⁿ ñuú-yu, chi ndí dííⁿ ndí dííⁿ tnúhu càháⁿ ñáyiu ndècu-áⁿ. 7 Te xíáⁿ ío ní cuñúhu ñáyiu véxi dava-gá ñuú, te ní xíttnàhá-yu:

—Ñáyiu ducaⁿ xícáháⁿ cúü-yu ñáyiu distrítú Galileá. 8 ¿Te nása ní quidé-yu ní cutúha-yu nàcuáa càháⁿ-ó ìiⁿ ìiⁿ-o ndéé lǐhli-o? 9 Te iha véxi ñáyiu dava nàcióⁿ, chi véxi ñáyiu Pàrtiá, véxi ñáyiu Mèdiá, véxi ñáyiu Èlám, véxi ñáyiu Mesopòtamiá, véxi ñáyiu Jùdeá, véxi ñáyiu Capàdociá, véxi ñáyiu Pòntó, véxi ñáyiu Àsiá, 10 véxi ñáyiu Frìgiá, véxi ñáyiu Pànfilíá, véxi ñáyiu Ègiptú, véxi ñáyiu Áfricá ñáyiu ndècu ndéé núú-gă-xi ñuú Cìrené. Te tnàhá ñáyiu ñuú Ròmá véxi, te ñáyiu-áⁿ chi ñá díú mèe-ni ñáyiu

isràél cúũ-yu nchaá-yu, dico ìⁿ-ni cùu sá dáciuàhá-yu. **11**Te véxi ñáyiũ Crètá, véxi ñáyiũ Àrabiá. Te nchaa-o sa ndèdóho-o càháⁿ-yu náciua cuáháⁿ tnúhu mee-o ìⁿ ìⁿ-o. Te nchaa ñáyiũ xícáháⁿ tnúhu-o càháⁿ-yu cuèndá nchaa sá vǎ yõo tnàhí ndàcu cada ní quide Yá Ndiõxí —càchí-yu xǐtnàhá-yu.

12Te ní cuñúhu vîhí-yu, te ñá ná sàà iní-yu nása ní cuu, te xǐtnàhá-yu: —¿Nása ní cuu duha càháⁿ-yu tnúhu-o? —càchí-yu xǐtnàhá-yu.

13Te davá-yu ní sácú ndeé yíchí ñáhǎ-yu, te xǐtnàhá-yu:

—Xǐxíni ñáyiũ-áⁿ nõu ñá náhǎ-yu tnúhu càháⁿ-yu —càchí-yu xǐtnàhá-yu.

Tnúhu ní xáhaⁿ tǎ Pèlú xii cue ñáyiũ

14Te ní ngúnutnǐ té Pèlú ndihí úxí ìⁿ cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xii ñáyiũ tnúhu-gá, te níhi ní cáháⁿ-dé, te xǎhaⁿ-dǎ xíi-yu:

—Nchaa nchòhó ñáyiũ distritú Jùdeá ndihí nchòhó ñáyiũ nõú Jerusàlén, cundedóho váha-ndo tnúhu na càháⁿ-í-a. **15**Ñá ndàá tnúhu càháⁿ-ndó, chi ñá túú xǐni-ndí te ducaⁿ càháⁿ-ndó, chi davitna cùu-xi caá íⁿ dátneé, vátá tnàhá-gá òré coho ñáyiũ ndidí. **16**Te yúhú ná càchí tnúhu-í xii-ndo vitna nacúaá ní xáhaⁿ Yǎ Ndiõxí xii ndíi Jòél téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndeé sanaha náciua cada ñaha-gǎ xii ñáyiũ, te ndíi-áⁿ nõ chídó tnùní ndíi náciua ní cáháⁿ-gá. **17**Te duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi:

Cùmání-gǎ sáá nduu nàa ñuyíú, te cuañaha-ǐ Espíritú-í cundecu ndihí nchaa ñáyiũ na quìndáá iní ñáhá xìi-í.

Te cue déhe-yu cáháⁿ-yu tnúhu-í,

te cue téé cuechi dacòto núú ñáhá-xí xii-güedé,

te ducaⁿ-ni cuè téé ni sàhnu cáháⁿ saní-güedé,

te diu-ni cuèndá nchaa sá quídè-í ducaⁿ dàcoto núú ñáhá-xí

xii-güedé.

18Te nchaa ñáyiũ xínu cuechi núu-í cáháⁿ-yu tnúhu-í, te cuañaha-ǐ Espíritú-í cundecu ndihí-yu.

19Te ndeé andiu, yàcáⁿ vài sá cáda-í náciua cuñúhu vîhí-yu,

te núú ñuyíú-a cada-í ìⁿ sá vátá quìní tnàhí-gá-yu,

te ngoyo níñí te ngoyo ñuhú te quene vîhi ñúhmá.

20Te vá dáyèhé-gá nchícanhii,

cuu nee ñuyíú te cuu ticuèhé núú yõó dàtná ticuèhé níñí.

Te dàvá-áⁿ sáá nduu quixi Yaá cúú Xǐtohó-yu,

te nduu-ǎⁿ cuu-xi ìⁿ nduu càhnu vihi, chi cada-gá nchaa sá ñà túú

xìní-yu, te cuñúhu vîhí-yu.

21Te òré xíaⁿ te nchaa ñáyiũ càháⁿ ndihí ñaha xii Yaá cúú

Xǐtohó-yu-áⁿ naníhí tàhú-yu.

Duha ní xáhaⁿ Yǎ Ndiõxí xii ndíi Jòél ní chídó tnùní ndíi.

22° Te nchòhó ñáyiú isràél, cundedóho váha-ndo tnùhu na càháⁿ-í-a cuendá Jèsús tée ñúú Nazàrét. Te Jèsús ní quide-gá chiùⁿ Yá Ndiöxí, chi mee Yă Ndiöxí ní chindee ñàha-gá ní quide Jèsús ná daha núú chiùⁿ, núú xíăⁿ ní ndacu-gá ní quide-gá nchaa sá vă yõo tnàhí ndàcu cada, te xíăⁿ ní cuñúhu vîhi-ndo. Te sa nàha-ndo nacuáa ní quide-gá cútnàhá ní xica cuu-gá ñuyíú. 23° Te ndíi Jùdás ní taxi cuendá ñáhá ndíi Jèsús xii nchòhó cue tée ní cuu úhú iní ñáhá xii-gá, te ní ndúcú-ndó cuè tée úhú iní-xi ní tñii ñaha-güedě xii-gá te ní sata caa ñaha-güedě núú cùrúxí, te núú cùrúxí-áⁿ ní xíhí-gá. Dico sa ní cutnùní iní Yă Ndiöxí sá dúcáⁿ càda-ndo Jesús, te mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá dúcáⁿ ndòho Jesús. 24° Te ñiu-ni mee Yă Ndiöxí ní dándótó-gă Jèsús, chi sa ní cáháⁿ-gá sá òré cuú-gá te vá cùú dúcáⁿ-gă. 25° Te ndíi Dàvíí tée ní xíndaha ñàha xii cue ñaní tnáhá-ó nñ xíndecu ndéé sanaha nñ chídó tnùní ndíi nàcuáa ní cáháⁿ Jèsús, te duha ní cáháⁿ-gá:

Cùtnuní iní-í sá ncháá ndùu ndecu ndíhi-í Yă Ndiöxí, te ío chindee ñaha-gá xii-í,
te ñá túú tnàhí sá yùhú-í.

26° Te ío ndàcáⁿ táhù-í núú Yă Ndiöxí chi cùdífí iní-í, chi sa nàha-í sá cùú-í dico ndoto-í,

27° chi vá dáñá-gă quíhíⁿ dúcáⁿ àlmá-í núú ndécú ñăyiú ní xíhí,
te vá dáñá-gă téhyú yiqui cùñú-í chi cùu-í Déhe-gá, te yúhú sa nàha-í sá cùú iní ñáhá-gă xii-í.

28° Te sa ní cachí tnúhu-gá nàcuáa cada-í cundecu-í ichi váha, te cuendá sá ndécú ndíhi ñaha-gá xii-í nñu ío cùdífí iní-í.

Duha ní cáháⁿ Jèsús, te ducaⁿ nñ chídó tnùní ndíi Dàvíí.

29° Te nchòhó cue ñaní tnáhà-í, na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo cuendá ndíi Dàvíí tée ní xíndecu ndéé sanaha vîhi, chi ní xíhí-dé, te ní chindúxi ñaha-güedě, te nàha-o tnavíí núú nñ chindúxi ñaha-güedě. 30° Te ndíi Dàvíí ní xóo cáháⁿ ndíi tnúhu Yá Ndiöxí, te sa nàha ndíi sá Yă Ndiöxí ní cáháⁿ ndáá cuiti-gá sá díú-ní ñiⁿ tnaha ndíi taxi tnùní-dé ñăyiú isràél ndéé cuèé-gá dàtná ní xóo taxi tnùní méé ndíi cútnàhá ní xíndecu ndíi, te tée taxi tnùní-áⁿ cùú Crìstú chi cùu-gá ñiⁿ tnàha ndíi. 31° Te sa ní cutnùní iní ndíi sá ndótó Crìstú, núú xíăⁿ ní chídó tnùní ndíi sá vă dáñá Yă Ndiöxí sá quíhíⁿ dúcáⁿ àlmá-gá cundecu-xi núú ndécú ñăyiú ní xíhí, te vá dáñá-gă téhyú yiqui cùñú-gă.

32° Te ndáá chi Yá Ndiöxí ní dándótó-gă Jèsús, te nchúhú ní xiní-ndí sá nñ ndoto-gá. 33° Te ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii Jèsús sá cùndecu ndíhi ñaha-gá, te taxi tnùní Jèsús ni caa ni quíhíⁿ. Te Yá Ndiöxí ní sáñaha-gă Espíritú-gá ní ngúndecu ndíhi-gá nàcuáa ní xáhaⁿ-gă, te ñiu Jèsús ní quide-gá nchaa sá ní xiní-ndó vîtna ndíhi nchaa sá nñ xíndedóho-ndo. 34° Te ndíi Dàvíí ñá túú ní

ndaa túu ndíi andíu ndíhi yiqui cuñú ndíi, te òré ndécú-gă ndíi ñuyíú-a ní cachí ndíi:

Dútú Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii Yaá cúú Xĩtohó-í:

“Ngóo xio cùha-í,

35 te yúhu cada-í te nchaa sá cúú ũhú iní ñáhá xì-n canehe-xi sá yĩñùhu núú-n.”

Duha ní xáhaⁿ Dútú Ndiöxí xii Yaá cúú Xĩtohó-í cächí ndíi.

36 Te nchòhó ñáyiu isràèl cùu-ndo ndi mee-í, te cuiní-í cundedóho váha-ndo ìhⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Jèsús ní sata caa-ndo-gă núú cùrúxí, dico Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá Jèsús dacăcu nihnu-gă ñáyiu, te vá cání ìhⁿ caní úú iní-ndó, chi diu-gă cúnùu-gă núú nchàa ñáyiu —cächí té Pèlú xáhaⁿ-dë xíi-yu.

37 Te ñáyiu ní xíndedóho tnúhu ní cáháⁿ té Pèlú ní ndixi túu iní-yu nàcuáa quidé-yu ndécú-yu, te ní xáhăⁿ-yu xii-dé ndíhi dava-gă cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xíi-yu tnúhu-gă:

—Nchaa nchòhó cue ñaní tnáhá-ndĭ, ñása cachí-ndó cùnduu, nása cada-ndí vitna? —cächí-yu xáhăⁿ-yu xii-güedé.

38 Te ní xáhaⁿ tē Pèlú xíi-yu:

—Daña-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo, te cada cànnu iní Yă Ndiöxí nchaa yíca cuèchi-ndo. Te cuandute-ndo cuendá quiní-yu sá ñĭ natuha-ndo ìchi Jesús, te ducaⁿ te taxi Yá Ndiöxí Espiritú-gă cundecu ndíhi-ndo, **39** chi cuiní-gă taxi-gă Espiritú-gă xii mee-ndo ndíhi déhe-ndo, te cuañaha-gă Espiritú-gă xii nchaa ñáyiu ñĭ càa xico ñuyíú, ñáyiu cáháⁿ-gă cundecu ichi-gă ndéé ìdá-gă —cächí té Pèlú xáhaⁿ-dë xíi-yu.

40 Te titní-gă tnúhu ní xáhaⁿ-dë nàcuáa cadá-yu, te xáhaⁿ tùcu-dé:

—Daña-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo, vá cadá-ndó să quidé dàva-gă-yu —cächí-dé xáhaⁿ-dë.

41 Te nchaa ñáyiu ní sándáá iní-xi tnúhu ní cáháⁿ té Pèlú ní sanduté-yu, te diu-ni nduu-ăⁿ ñĭ cuu dàtná úní mĭl ñáyiu ní sándáá iní-xi ní xíndecu ndíhi ñáyiu xídacuáhá tnúhu Yá Ndiöxí. **42** Te ío ní xíndedóho-yu tnúhu ní cáháⁿ cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xíi-yu tnúhu-gă, te ío váha ní xíndecú-yu ní xóo ndatnúhu váha-yu. Te ní xóo caxi cànú-yu cuendá náhă-yu sá dúcáⁿ ñĭ quide Jèsús cútnáhá vátá cáhní ñàha-gă-güedé xii-gă, te ní xóo cáháⁿ ndíhí-yu Yá Ndiöxí.

Nàcuáa ní quide nchaa ñáyiu ní sándáá iní tnúhu Jèsús ndéé díhna nuu

43 Te ncháa-yu ní cuñúhu vĭhí-yu, chi cue téé ní táúchíúⁿ-gă dacuàha ñaha xíi-yu tnúhu-gă ní quide-güedé titní núú să vă yóo tnáhí ndàcu cada, te xĭăⁿ ní cutnùnĭ iní-yu sá méé Yă Ndiöxí chíndèè ñaha-gă xii-güedé. **44** Te nchaa ñáyiu sándáá iní tnúhu Jèsús càháⁿ ndíhi tnàha váha-yu, te cuèi-ni

nchaa ndachìuⁿ nandíhi-yu ndècu cahnu. ⁴⁵Te ní dícõ-yu nchaa ndachìuⁿ sá ñà túú xìni ñuhú-yu, te ní níhĩ-yu díhúⁿ te ní sáñàhá-yu xii nchaa ñáyiu ñá nihí. ⁴⁶Te ìⁿ nduu ìⁿ nduu ní xóo quíhĩⁿ ndihi tnàhá-yu veñúhu cànno sá ïo cùnno. Te ní xexi ndihi tnàhá-yu vehé-yu. Te ío ní cudíí ìní-yu chi ìⁿ-ni ní cuú-yu ncháá-yu. ⁴⁷Te ío ní ndacáⁿ táhũ-yu núú Yă Ndiõxí, te nchaa dava-gá ñáyiu ní cáháⁿ váha-yu cuendá ñáyiu-áⁿ. Te mee Yă Ndiõxí ní quide-gá ní sándáá ìní vâi-gá ñáyiu, te ní xíndecú-yu ndihi dava-gá ñáyiu xídacuáhá tnũhu-gá.

Quide tátna-güedé ìⁿ té yacua

3 ¹Te ìⁿ nduu òré caá úní sacuaa, òré xícáháⁿ-yu ndihi Yă Ndiõxí cuáháⁿ té Pèlú ndihi té Juàá veñúhu cànno sá ïo cùnno sácúú-xí ñáyiu isràél. ²Te ndècu ìⁿ té yacua, te ducaⁿ-ni càa-dé ní cacu-dé. Te sàháⁿ ndihi ñàhá-yu veñúhu cànno sá ïo cùnno, te sàcòo-dé ìⁿ xio yuyèhe veñúhu sá nání Yèhe Vii Caa, chi ducaⁿ nàni-xi, te xicáⁿ ndàhú-dé núú nchàa ñáyiu sàháⁿ veñúhu. ³Te ní xíní-dé té Pèlú ndihi té Juàá cuánguìhu-güedé veñúhu, te xicáⁿ ndàhú-dé núú-güedé. ⁴Te ní ndacoto-güedé núú-dě, te ní xáhaⁿ tẽ Pèlú xii té yacua-ãⁿ:

—Cundehe ñàha xii-ndí —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dě xii-dé.

⁵Te ní xíndéhé ñàha-dé xii-güedé, chi ní cáháⁿ-dě sá ìó ìⁿ sá cuãñaha-güedé. ⁶Te ní xáhaⁿ tẽ Pèlú:

—Ñá túú tnàhí díhúⁿ néhè-í dico chindee ñàha-í xii-n, te Xítóhó Jesucristú Yaá ní xíndecu ñuú Nazàrét, ndacu-gá cada tátna ñaha-gã xii-n, ndacuñí te caca-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

⁷Te té Pèlú ní tñi-dé ndaha cùha té yacua-ãⁿ, te ní ngúita-dé ndàcàni ñaha-dé, te òré xíáⁿ ñí naníhí ndéé-dě, te ní ndúha sáhá-dě. ⁸Te ní ndacuñí cunu mee-dě te ní xica-dé, te ní cachí-dé sá ïo cànno cuu Yă Ndiõxí cuendá sá ñí ndúha-dé, te ta sàndava-dé cuánguìhu ndihi ñaha-güedé veñúhu. ⁹Te nchaa ñáyiu xíndecu-áⁿ ñí xíní-yu sá ñí nduu váha-dé, te ndèhé-yu ndàcáⁿ táhú-dě núú Yă Ndiõxí. ¹⁰Te ní naquiní ñáhã-yu xii-dé sá díú tẽ xicáⁿ ndàhú té ní xóo cunucóo yuyèhe veñúhu sá nání Yèhe Vii Caa cuu-dé, te ní cuñúhu vîhí-yu sá ñí ndúha-dé.

Té Pèlú ní cáháⁿ-dé corredór sá néhé òu ndíi Salòmón

¹¹Te sátá veñũhu càa corredór sá néhé òu ndíi Salòmón. Yàcáⁿ ndécú tẽ Pèlú ndihi té Juàá ndihi té ní ndúha sáhá-xi, te ñá cuíní té ní ndúha sáhá-xi-áⁿ dañá-dě quíhĩⁿ-güedé dandõ ñaha-güedé xii-dé. Te chítú-yu ní quexìo coyó-yu núú ndécú-güedé, te ní cuñúhu vîhí-yu sá ñí ndúha sáhá tẽ cùhú-áⁿ. ¹²Te té Pèlú ní xíní-dé ní quexìo coyó-yu, te ní xáhaⁿ-dě xii-yu:

—Nchòhó ñáyiú isràél, ¿ná cuèndá ndéé dúcáⁿ ndèhe ñaha-ndo xii-ndí te cùñúhu-ndo sã ñí ndúha té yacua-áiⁿ? Nchòhó cáháⁿ-ndó sã méé-ndí ní quide tátna-ndí-dé sá ïo váha iní-ndí, dico ñáhá chi ñá díú mèe-ndí ní quide tátna-ndí-dé. ¹³Chi Yá Ndiöxí ní ndadúha ñaha-gã xii-dé, chi ñiu-gá cúú Ndiöxí ndíi Àbrahám ndíhi ndíi Isàác ndíhi ndíi Jàcób, te ñiu-ni cue téé-áⁿ cúú ñàní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha vìhi. Te ñiu-ni Ndiöxí-áⁿ ñí xáhaⁿ-gã xii Déhe-gá Jèsús sá táxí tnùnigá nchaa sá ïó andíu ndíhi nchaa ñáyiú ndècu ñuyíú-a, dico mee-ndo ñí sáha cuèndá-ndó Jèsús núú tée cùchiuⁿ. Te té Pìlatú ní cuiní-dé dacäcu-dé Jèsús ní cùu, te mee-ndo ñá ní cuiní-ndó. ¹⁴Te Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá ïo váha iní Jèsús te ñá túú tnàhí cuéchi-gá. Te mee-ndo ñá túú ní cuiní-ndó cäcu-gá ñúu ní xáhaⁿ-ndo xii té Pìlatú sá vãha-gá dacäcu-dé ñíⁿ tée ndècu vìhi cuéchi-xi, te vá dacäcu-dé Jèsús. ¹⁵Te ní xáhaⁿ-ndo sã cáhni-güedé Jèsús Yaá quidé nchìto-o ndecu-o, dico Yá Ndiöxí ní dándótó ñaha-gá, te ní xiní-ndí sá ndàá ní ndoto-gá. ¹⁶Te nchúhú sa nàha-ndí sá díú Xìtohó Jesucristú ní ndadúha-gá té yacua, te náí-dé nútní-a. Te ducaⁿ ñí quide-gá chi ní sándáá iní ñáhá-dé xii-gá, te vitna ní xiní-ndó sã ndàá ní ndúha-dé.

¹⁷Te nchòhó ndíhi cue téé cùnuu ní sahani-ndo Xìtohó Jesucristú, chi ñá ní cùnuni iní-ndó sã ñí quide-ndo. ¹⁸Te cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ñí chídó tnùnigüedé nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii-güedé sá Crìstú quixi-gá ñuyíú-a, te ndoho vìhi-gá, te xiáⁿ ñúu ducaⁿ ñí cuu ïo ní ndoho-gá. ¹⁹Te vitna te dañá-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo. Te quindáá iní-ndó Yá Ndiöxí, te ducaⁿ te cada càhnu iní-gá nchaa sá ñá túú vãha ní quide-ndo ñuyíú-a, te canu ichi ñaha-gã xii-ndo ñíⁿ ichi váha. ²⁰Te ní tendaha-gá Crìstú ní quixi-gá ñuyíú-a, chi mee Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá díú Crìstú taunihnu ñaha-gã xii-ndo. ²¹Te dacuití cùndecu-gá andíu ndéé ná sàá nduu nàtaxi ndecu-gá nchaa sá ndécú ñuyíú nàcuáa sàni iní méé-gã. Te ñiu ducaⁿ ñí cáháⁿ Yá Ndiöxí ñúu ducaⁿ ñí chídó tnùnigüedé téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. ²²Te ndíi Moisés ní xáhaⁿ ndíi xii cue ñàní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha: “Yá Ndiöxí tendaha-gã ñíⁿ tée quixi-dé cáháⁿ-dé tnúhu-gá dàtná cuiní-ndó ñí quide ñaha-gã xii yúhú, te téé-áⁿ cuu-dé ñíⁿ ñàní tnáhá-ndó. Te cundedóho váha-ndo nchàa tnúhu cáháⁿ-dé. ²³Te nchaa ñáyiú vá quindáá iní tnúhu cáháⁿ-dé, te cuíta nihnú-yu chi vá quíhíⁿ-yu núú quíhíⁿ ñáyiú sándáá iní tnúhu Yá Ndiöxí”, duha ní xáhaⁿ ndíi Moisés xií-yu —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dè xií-yu.

²⁴Te ní xáhaⁿ tùcu té Pèlú xií-yu:

—Ndíi Sàmuel ndíhi nchaa cue téé nchìcúⁿ-gá ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ñí cáháⁿ-güedé nàcuáa cada-xi vitna. ²⁵Te Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-gá ndíhi cue téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. Te ní quide

ndáá-gá ndihi nchaa ñaní tnáhá-ó nǐ xíndecu ndéé sanaha nàcuáa cada-gá naníhí tǎhú-ó. Te duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Àbrahám: “Ìó nduu cacu ìiⁿ tnàha-n, te téé-áⁿ cada-dé te naníhí tǎhú ñáyiu ñuyú-a”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Àbrahám. ²⁶Núu xǎⁿ ní tendaha-gǎ Déhe-gá ní quixi-gá núu ndécú-ndó cuèndá dañ-ndo nchaa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo, te naníhí tǎhú-ndó —càchí té Pèlú xǎhaⁿ-dě xíi-yu.

Té Pèlú ndihi té Juàá ndécú-güedě ndaha té cùchiuⁿ

4 ¹Te té Pèlú ndihi té Juàá càháⁿ dúcáⁿ-ni-güedě ndihi ñáyiu, ní quexìo cue dútú ndihi téé tàxi tnuní ñáhá xii cue téé quide cuèndá veñúhu càhnu sá ìo cùnuu, ndihi cue téé cùu saducéú. ²Te ní cudééⁿ-güedě nchaa-güedé núu tǎ Pèlú ndihi té Juàá sá xǎhaⁿ-güedě xii ñáyiu sá ndótó ñáyiu ní xíhí dàtná ní ndoto Jèsús. ³Te ní tniì ñaha-güedě ní chihí ñaha-güedě vecaá xii-güedé, te ñá ní quide ndáá téé cùchiuⁿ cuéchi-güedé nduu-ǎⁿ chi sa ní cuaa. ⁴Te ìo vǎi ñáyiu ní sándáá iní-yu tnúhu ní cáháⁿ-güedé, te ñáyiu-áⁿ ndihi ñáyiu sa ní sándáá iní-xi ndéé cǎni-gá ní xínu dàtná úhúⁿ mǐl mee-ni cuè téé, te ìiⁿ ñáyiu ìihí ndihi landú.

⁵Te nduu tněé-áⁿ ìiu-ni ñúú Jerusàlén-áⁿ nǐ tacá cue téé yìndaha veñúhu, ndihi cue téé cùu sacuéhé nǔú ñáyiu isràél ndihi cue téé dàcuaha ñaha xíi-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés. ⁶Te tnàhá dútú cùnùu-gá téé nàni Anás ndécú ndihi té Caifás, ndihi té Juàá, ndihi té Lìjandrú ndihi dava-gá ñaní tnáhá dǔtú cùnùu-gá-áⁿ ndécú. ⁷Te ní xáhaⁿ-güedě xii cue téé xínu cuechi núu-güedě:

—Chí cuàháⁿ queñuhu-ndo tǎ Pèlú ndihi té Juàá vecaá, te na quixi-güedé iha —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

Te ní quexìo té Pèlú ndihi té Juàá núu cuè téé cùnuu, te cue téé cùnuu-áⁿ nǐ xícáⁿ tnúhú-güedě núu-güedě, te xǎhaⁿ-güedě:

—¿Nása ní quide-ndo cuèndá téé yacua-ǎⁿ? ¿Yoo ní táuchíúⁿ dùcaⁿ cada-ndo? —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

⁸Te ndècu ndihi té Pèlú Espíritú Yǎ Ndiöxí, núu xǎⁿ ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Nchòhó cue téé cùchiuⁿ ndihi nchòhó cue téé cùu sacuéhé nǔú ñáyiu isràél, ⁹te núu cuìnì-ndó quìnì-ndó nǎsa ní quide-ndí ní ndúha téé yacua-ǎⁿ, ¹⁰te cundedóho-ndo ìiⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Xìni ñuhu-xi cundedóho nchaa ñáyiu isràél cuèndá quiní-yu nàcuáa ní cuu ní ndúha téé-ǎⁿ. Xítóhó Jesucristú Yáá ní xíndecu ñúú Nazàrét ní quide tátna-gá sáhá tǎe yacua ní ndúha, te ìiu-ni-gá ní sata caa-ndo nǔú cùrúxí te núu cùrúxí-áⁿ nǐ xíhí-gá, te ní dándótó ñaha Yá Ndiöxí xii-gá. ¹¹Te núu tütú Yǎ Ndiöxí càchí-xi: “Cristú cúu-gǎ dàtná ìiⁿ yúu ndécú xǐquí ìiⁿ vehe. Te yúu càchí-yu sá ñà túu nàndíhi, te ìiu xǎⁿ ní nàndíhi-xi ní ngúnutnǐ-xi xíquí

véhé”, duha càchí-xi núú tùtú-gá. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu Jesús, chi càchí-ndó sã ñà túú nãndíhi-gá, ¹²dico Yá Ndiöxí ñá túú ndèé ní tàxi ndecu-gá ingá tée dàcácu nihnu ñaha xii-o núú ùhú núú ndàhú, chi ìⁿdii díi-ni Déhe-gá Xítóhó Jesucristú dacácu nihnu ñaha-gã xii-o —càchí té Pèlú xãhaⁿ-dë xii-güedé.

¹³Te té Pèlú ndihi té Juàá ñá túú tũha-güedé, te cùnũhu cue tée cùchiuⁿ sá ïo ñíí xĩndáa-güedé. Te ní cutnùní iní cue tée cùchiuⁿ-áⁿ sã Jèsús ní xica cuu ndihi-güedé, núu xíãⁿ ñá túú tnàhí yùhú-güedé càháⁿ-güedé. ¹⁴Te cuendá ndécú ndihi té Pèlú ndihi té Juàá tée ní ndúha sáhá-xi, núu xíãⁿ ñá ní ñíhí cue tée cùchiuⁿ tnúhu càháⁿ-güedé. ¹⁵Te ní xáhaⁿ-güedë xii té Pèlú ndihi té Juàá sá quée-güedë quehé cuendá ndóo mee-güedë ndatnúhu-güedé. ¹⁶Te ní xítnàha-güedé:

—¿Nása cada-o ũú cue tée-ãⁿ?, chi nchaa ñáyiu ñuú Jerusalén nãhá-yu sá ñí quide tátna-güedé ìⁿ tée yacua, te xíãⁿ xĩcuñúhu vïhi ñáyiu. Te vá cúú càchí-ó sã ñã ndàá, chi vãi ñáyiu ní xiní nàcuáa ní cuu. ¹⁷Te dayùhú-ó-güedë te cùnãha-o sã vã càháⁿ-gá-güedé tnúhu Jèsús, chi núu ñáhá te quindáa-gá iní-yu —càchí-güedé xítnàha-güedé.

¹⁸Te ní cana tucu-güedé té Pèlú ndihi té Juàá, te xáhaⁿ-güedë sá vã dáciuaha-gá-güedé ñáyiu tnúhu Jèsús. ¹⁹Te té Pèlú ndihi té Juàá ní xáhaⁿ-güedë:

—Chí cuãha cuendá, te núu sá càchí nchòhó cada-ndí àdi sá càháⁿ Yã Ndiöxí cada-ndí. Te cada càhnu iní-ndó chi vá cúú càda-ndí sá càchí-ndó, chi cada nahi-ni-ndí sá càchí Yã Ndiöxí. ²⁰Chi dacuitíí càháⁿ-ndí nàcuáa ní càháⁿ Jèsús, te càháⁿ-ndí nchaa sá ñí xiní-ndí ní quide-gá —càchí-güedé xáhaⁿ-güedë.

²¹Te cue tée cùchiuⁿ níhi-gá ní càháⁿ-güedé xáhaⁿ-güedë sá cáda càstiú ñáhá-güedë ñuú vá dáñá-güedë sá dáciuaha-güedé ñáyiu. Te ducaⁿ te ní dáñá ñàha-güedé cuánuhú-güedé, chi ñá ní ñíhí-güedë nása cada-güedé cada castiú ñáhá-güedë, chi nchaá-yu ndàcáⁿ táhũ-yu núú Yã Ndiöxí sá ñí ndúha tée yacua. ²²Te tée ní quide tátna-güedé-áⁿ ndécú-dë vïhi-gá údico cuíá-dë, te ío ní cuñúhu-yu sá ñí ndúha-dé.

Ñáyiu sàndáa iní tnúhu Jèsús xicáⁿ táhũ-yu núú-gã sá vã yùhú-yu càháⁿ-yu tnúhu-gá

²³Te ní ndee té Pèlú ndihi té Juàá cuánuhú-güedé núú ndécú cuè tée cùndihi-güedé, te ní nacani tnúhu-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ cuè dútú cùnù ndihi cue tée cùu sacuéhé ñuú ñáyiu isràél. ²⁴Te sátá ñí xĩndedóho-yu tnúhu ní càháⁿ-güedé, te ìⁿ-ni tnúhu ní càháⁿ-yu nchaá-yu ndihi Yá Ndiöxí, te ní xáhãⁿ-yu xii-gá:

—Yòhó Dútú Ndiöxí, ní cadúha-n àndiu, ní cadúha-n ñùyíú, ní cadúha-n làmár, ní cadúha-n nchàandi túhú sá ío ñuyíú. **25**Te ndíi Dàvíí ní sándáá iní ndíi tnúhu ní cáháⁿ-n, te ní chídó tnùní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ-n cǎháⁿ ndíi, te ñu-ni Espíritú-n ñí chindee ñàha-xi xii ndíi ní chídó tnùní ndíi, te duha ní chídó tnùní ndíi:

Ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél ío cùdéeⁿ-yu núú Yǎ Ndiöxí,
te cuíní-yu nàá-yu ndíhi-gá, dico vá ndácü-yu chi mee-gǎ cúnùu-gá.

26Te cue téé yìndaha nacióⁿ ndíhi cue téé cùchiuⁿ tacá-güedé
nàá-güedé ndíhi Dútú Ndiöxí ndíhi Crìstú Yaá ní quixi ñuyíú-a.
Duha ní chídó tnùní ndíi Dàvíí nàcuáa ndùu tnúhu ní cáháⁿ-n —càchí-yu
xǎhǎⁿ-yu xii Yá Ndiöxí.

27Te xáhaⁿ tucú-yu xii-gá:

—Ndáá ní cáháⁿ ndíi Dàvíí chi ñu-ni ñuú iha ní tacá té Hèrodés ndíhi té Pònciú Pìlatú ndíhi ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél ndíhi ñáyíu isràél ní cáháⁿ cuèhé-yu cuèndá Jèsús. Te Yòhó Dútú Ndiöxí, Déhe-n cùu Jesús ñuú ío váha iní-gá, te ní sáha chiúⁿ-n-gá, te ío úhú ní cuu iní ñáhá ñáyíu xii-gá.

28Te ní quidé-yu nàcuáa ní sani iní-n càdá-yu ndéé sanaha, ndéé cùtnàhá ní ngáva ñuyíú. **29**Te Yòhó Dútú Ndiöxí sa nàha-n nása càháⁿ cue téé cuíní cada úhú ñáhá xii-ndí. Te quide-ndí chiúⁿ tahu-n, te vitna chindee ñàha-n xii-ndí cuèndá sá vǎ yùhú-ndí cáháⁿ-ndí tnúhu-n. **30**Te cada tátna-n ñáyíu cùhú, te chindee ñàha-n xii-ndí, te cada-ndí nchaa sá vǎ yòo tnàhí ndàcu cada nacuáa cuñúhu vìhí-yu. Te xìní-ndí sá méé Jèsús chindee ñàha-gá xii-ndí, chi quide-gá chiúⁿ tahu-n —cachí-yu xǎhǎⁿ-yu xii Yá Ndiöxí.

31Te sátá ñí yáha ní cáháⁿ-yu ndíhi Yá Ndiöxí, te ní quidi-xi vehe núú xíndecú-yu, te òré-áⁿ ñí cutáhú tucú-yu nchaá-yu Espíritú-gá. Te ní cáháⁿ-yu tnúhu Yá Ndiöxí, te ñá túú tnàhí ni yùhú-yu.

Cuèndá nchaa ndachìuⁿ cánehe chiúⁿ-yu

32Te nchaa ñáyíu ní sándáá iní tnúhu Yá Ndiöxí ñíⁿ-ni tnúhu ní cáháⁿ-yu nchaá-yu. ñíⁿ-ni tnúhu ní sani iní-yu, te ní xóo chindee tnàhá-yu chi ní xóo cuáha táhú tnáhǎ-yu nchaa sá xíní ñùhú-yu, te ni ñíⁿ-yu ñá túú ní cǎháⁿ-yu sá ndàchiúⁿ-yu ñíⁿdií-ní-yu cùu nchaa sá ndécú ndíhí-yu. **33**Te cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xíí-yu tnúhu-gá ío váha ní cáháⁿ-güedé nàcuáa ní cuu ní ndoho Xítóhó Jesucrìstú. Te ío ní chindee ñàha Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-yu tnúhu-gá, te ñá túú ní cǎháⁿ cuèhé dava-gá-yu cuèndá ñáyíu dàcuaha tnúhu-gá. **34**Te ñá túú tnàhí ni cùndahú-yu díhúⁿ, chi nchaa ñáyíu ndècu ndíhi ñuhu-xi, ndíhi nchaa ñáyíu càa vehe-xi ní nadìcò-yu, te da ñíⁿ da ñíⁿ ndachìuⁿ-yu ní nadìcò-yu òré xíní ñùhú-yu díhúⁿ. **35**Te ní sáñàhá-yu xii cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xíí-yu tnúhu-gá, te cue téé-áⁿ ñí dácǎhñu-güedé nchaa ñáyíu xini ñuhu. **36**Te distrìtú Chìpré ndécú ñíⁿ téé

nàni-dé Chèé ñaní tnáhá ndíi Lèví, te ní xóo cunu cuechi-dě veñúhu ñáyiú israél. Te cuèndá sá sãñaha-dě tnúhu ndee iní xií-yu, xiáⁿ núu ní dánání ñaha-güedé Vèé xii-dé. ³⁷Te téé-áⁿ nĩ nadico-dě luha ñuhu-dé, te nèhe-dé díhúⁿ cuáháⁿ núú cuè téé ní táúchíúⁿ-gã dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá.

Té Ananiás ndihi tá Sàfirá ñá túú ní quide ndáá-yu

5 ¹Te ndècu iíⁿ téé nàni Ananiás, te ñadìhí-dé nání-áⁿ Sàfirá, te ñáyiú-áⁿ nĩ nadicó-yu luha ñuhú-yu. ²Te ní taxúha-dé sacú díhúⁿ, te sacú-gá néhé-dě cuáháⁿ ní sãñaha-dě xii cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xii ñáyiú tnúhu-gá, te ní dándàhú ñáhá-dě xii-güedé, chi ní xáhaⁿ-dě sá ñihí ní sãñaha-dě, te nàha ñadìhí-dé sá dúcáⁿ nĩ quide-dé. ³Te ní xáhaⁿ tẽ Pèlú xii-dé:

—Ananiás, ¿ná cuèndá ducaⁿ nĩ quide-n nĩ dáñá-n nĩ quíhu sácuíhná iní-n? Te ní dácúandèhnde-n núú Espíritú Yã Ndiöxí, te ní taxúha-n sácú díhúⁿ nĩ níhí-n cuèndá ñuhu-n. ⁴¿Te ñuhu-áⁿ cuèndá sá ñúhú mèe-n, àdi díhúⁿ-áⁿ cuèndá sá díhúⁿ méé-n cùu-xi, te cuu-ni cada-n nàcuáa càchí iní-n càhaⁿ-n ñá? ¿Ná cuèndá ducaⁿ nĩ quide-n? ¿Ná ní quide-xi iní-n núu ní dácúandèhnde-n núú Yã Ndiöxí? Chi ñá díú-ní mèe-ni ñáyiú ni dándahú-n —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dě xii-dé.

⁵Te òré ní ndihi tnúhu ní xáhaⁿ tẽ Pèlú, te uuⁿni ní nduá-dé te ní xíhí-ni-dé. Te nchaa ñáyiú ní níhí tnúhu sá nĩ xíhí-dé, te ní yùhú víhí-yu. ⁶Te ní quixi iíⁿ úú cue téé cuechi, te ní ndanehe ñaha-güedě ní sacáⁿ ñáhá-güedě núú yuu, te ní ducuⁿ nuu ñaha-güedě yuu-áⁿ, te ní xido ñaha-güedě néhé ñaha-güedé cuáháⁿ chindúxi ñaha-güedě xii-dé.

⁷Te ní cuu úú uní òré, te ní quexìo ñadìhí téé ní xíhí-áⁿ, te vátá quíní-gá-aⁿ sá nĩ xíhí yíi-aⁿ. ⁸Te ní xáhaⁿ tẽ Pèlú xii-aⁿ:

—Cuíní-í cachí tnúhu ndáá-n. ¿Ndèdau ní dícó-ndó ñuhu, ní dícó-ndó nàcuáa ní cachí yíi-n áⁿ? —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dě xii-aⁿ.

Te ní xáhaⁿ-aⁿ:

—Ndáá sá díú-ní dùcaⁿ —cachí-aⁿ xáhaⁿ-aⁿ.

⁹Te ní xáhaⁿ tẽ Pèlú:

—¿Ná cuèndá ducaⁿ nĩ chitnàha tnúhu-ndo dùcaⁿ ní quide-ndo nĩ cuíní-ndó dándahú-ndó Espíritú Yã Ndiöxí? Quíní-n, chi sa cuándixi cue téé ní sáháⁿ ní chindúxi yíi-n, te yòhó tnáhá-n càndeca ñaha tucu-güedé xii-n quíhíⁿ vitna —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-aⁿ.

¹⁰Te òré-áⁿ nĩ nduá-aⁿ núú tẽ Pèlú, te ní xíhí-ni-aⁿ. Te cuándihu cue téé cuechi-áⁿ xití vehe, te ní xiní-güedé sá sà ní xíhí-aⁿ, núu ní xido ñaha tucu-güedé cuáháⁿ chindúxi-güedé-aⁿ dñi yíi-aⁿ. ¹¹Te ní yùhú víhí ñáyiú ní sándáá iní tnúhu Yá Ndiöxí, ndihi dava-gá ñáyiú ní níhí tnúhu nàcuáa ní cuu.

Ní quide-güedé titní núú sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada te ío ní cuñúhu ñáyiú

12Te cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá titní víhí sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada ní quide-güedé, te ní cuñúhu vǐhí-yu. Te nchaa ñáyiú ní sándáá iní-xi tnúhu Jèsús ní xóo tacá-yu corrèdór néhé òu ndíi Salòmón. **13**Te nchaa ñáyiú ñá túú dàcuaha tnúhu-gá ñá ní cùyíí-yu chitnahá-yu ñáyiú ní sándáá iní-xi tnúhu-gá, dico nchaá-yu ní cáháⁿ váha-yu cuèndá ñáyiú ní sándáá iní-xi tnúhu-gá. **14**Te vǎi téé, vǎi ñadihí ní sándáá iní-yu tnúhu-gá. **15**Te cuèndá sá ñí níhí-yu tnúhu sá quidé tǎtna cue téé ní xica cuu ndíhi Jèsús, núú xǎⁿ ní queñuhú-yu nchaa ñáyiú cùhú ichi, te davá-yu ní quide túha-yu camá te davá-yu ní quide túha-yu yuu, núú núú ncháa xǎⁿ tá sàcáⁿ-yu cue ñáyiú cùhú-áⁿ cuǎháⁿ, te xǎⁿ cáǎ-yu ndètú-yu, chí ní sani iní-yu sá òré yáha té Pèlú te cuèdicó cuándáhú-dě yáha ndodo ñaha-xi xií-yu te ndúha-yu. **16**Te ní quixi ñáyiú ñúú yatni Jerusàlén ndécǎ-yu ñáyiú cùhú, ndíhi ñáyiú yìhi ñaha espíritú cùndíhi yucu ñáváha ní quixi, te nchaá-yu ní ndúha.

Ío ní quide úhú-güedé té Pèlú ndíhi té Juàá

17-18 Te dútú cùnù-gá ndíhi cue téé cùu saducéú cue téé cùndíhi-dé ní cudééⁿ-güedě sá ïo chítú-yu dàcuaha tnúhu Jèsús, núú xǎⁿ ní tñi-güedé cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá ní chíhi ñaha-güedě vecaá. **19**Te xití niú-áⁿ ñí quexìo ïíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiòxí ní nacaáⁿ-xi yèhe vecaá ní quee-güedé, te ní xáhaⁿ-xi xii-güedé:

20—Quíhíⁿ-ndó venúhu càhnu sá ïo cùnùu te cùñaha-ndo xii ñáyiú nàcuáa cadá-yu naníhí tǎhú-yu —càchí espíritú-áⁿ xǎhaⁿ-xi xii-güedé.

21Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-xi nùu sátá ñí túndaá, te ní sáháⁿ-güedé venúhu càhnu sá ïo cùnùu sá cúú-xí ñáyiú isràél ní dácuáhá ñaha-güedé xií-yu.

Te dútú cùnù-gá ndíhi cue téé cùndíhi-dé ní nadatàcá tnáhá-güedě ndíhi nchaa cue téé cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél ndíhi cue téé cùchiuⁿ, te ní tendaha-güedě sandàdú cuáháⁿ queñuhu-güedé cue téé yìhi vecaá ní cùu. **22**Te ní quexìo-güedé yèhe vecaá, te ní xiní-güedé sá ñí ïíⁿ-gá cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú tnúhu Jèsús ñá túú-gǎ-güedé yíhí. Te cuánuhú-güedé **23**ní xítnùhu-güedé cue téé cùchiuⁿ, te xǎhaⁿ-güedé:

—Ní sáháⁿ-ndí ní sándéhé-ndí vecaá, te ndèé chóó-ni, te xíndecu-ni sandàdú cue téé xíndeé yèhe vecaá. Te ní nacaáⁿ-ndí vecaá, te vá yǒo ïíⁿ-gá yíhí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

24Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-güedě, te cuáháⁿ iní cue dútú cùnù ndíhi téé tàxi tnuní cue téé xíndeé venúhu càhnu sá ïo cùnùu, te ní xítnàha-güedé:

—¿Nása cada-xi vitna duha càa ní cuu ní xinu cue téé yìhi vecaá-i?
—càchí-güedé xítnàha-güedé.

25Te ní quexìo ìíⁿ téé ní xáhaⁿ-dě:

—Cundedóho-ndo na càchí tnúhu-í ìíⁿ tnúhu. Cue téé ní chihi-ndo vècaá ndécú-güedě veñúhu càhnu sá ìo cùnunu dacuaha-güedé ñáyiú —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

26Te cue téé ndèé veñúhu ndìhi téé tàxi tnuní ñáhá xii-güedé cuánguaca ñaha-güedě, te ñá túú ní quide úhú ñáhá-güedě, chi ní yùhú-güedé cuáha yúú ñáhá ñáyiú dii ñùú-xi-áⁿ. 27Te ní ndexìo ndìhi ñaha-güedé núú cuè téé cùu sacuéhé ndìhi núú cuè téé cùchiuⁿ. Te dútú cùnùu-gá ní ngüíta-dé ténàá ñáhá-dě xii-güedé, te xáhaⁿ-dě:

28—Te náa ñá díú ñí cachí-ndí sá vǎ dácuaaha-gá-ndó ñáyiú tnúhu Jèsús te dàcuaha-ni-ndó-yu, te vitna nchaa ñáyiú ñuú Jerusàlén ní níhí-yu tnúhu nàcuáa càháⁿ-ndó. ¿Te ná cuendá ducaⁿ quide-ndo, te càchí-ndó sǎ nchǔhú ndècuéchi-ndí ní sahani-ndí Jèsús-i? —càchí dútú cùnùu-gá xáhaⁿ-dě xii-güedé.

29Te té Pèlú ndìhi dava-gá cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xií-yu ní xáhaⁿ-güedě xii cue téé cùchiuⁿ:

—Nchúhú, Yá Ndiöxí cùnùu-gá sàndáá iní-ndí tnúhu càháⁿ-gá dácúxí tnúhu càháⁿ ñáyiú. 30Te nchòhó ní sata caa-ndo Jèsús núú cùrúxí te núú cùrúxí-áⁿ ñí xihí-gá, dico ní dándótó ñàha Yá Ndiöxí xii-gá. Te Yá Ndiöxí ní sàndáá iní cue ñaní tnáhá-ndí ní xindecu ndéé sanaha. 31Te Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gǎ sá cùndècu Jesús xio cùha-gá cuendá taxi tnùní-gá te dacăcu nihnu-gá ñáyiú isràél núú ùhú núú ndàhú. Te ducaⁿ-ni dacăcu nihnu-gá nchaa ñáyiú na dàña nchaa sá cuèhé sá dúhá, te cada càhnu iní-gá nchaa yíca cuèchi-yu. 32Te ní xiní-ndí nàcuáa ní quide-gá, núú xiǎⁿ cání-ndí cuèndú núú nchàa ñáyiú, te Espíritú Yǎ Ndiöxí chíndèe ñaha-xi xii-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá. Te diu-ni Espíritú-gá ní sǎnaha-gǎ xii nchaa ñáyiú ní sàndáá iní-xi tnúhu-gá —càchí té Pèlú ndìhi dava-gá-güedé xáhaⁿ-güedě xii cue téé cùchiuⁿ.

33Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-güedě xii cue téé cùchiuⁿ, te ní cudééⁿ-güedě, te ní ndatnúhu-güedé sá cáhní ñaha-güedé. 34Te ìíⁿ téé cùu fariséú tnàha-dé cúú-dě chiúⁿ, te nàni-dé Gamaliél, te cùu-dé mèstrú dácuaaha-dé ñáyiú nàcuáa ní chídó tnùní ndí Moisés, te ío yíñùhu caháⁿ ndìhi ñáhá-yu xii-dé. Te ní ngúnutnǐí-dé, te ní xáhaⁿ-dě sá ná quèe tnaa té Pèlú ndìhi dava-gá-güedé quehé. 35Te ní xáhaⁿ-dě xii cue téé cùchiuⁿ:

—Nchòhó cue téé isràél, xìni ñuhu-xi sá cání vǎha iní-ndó ñasa cada-ndo ndìhi cue téé-ǎⁿ. 36Chi ní cunaha ñí xindecu ìíⁿ téé ní xínani Tèudás, te ní cachí-dé sá cùnùu-dé, te ní cundìhi-dé dàtná cúmí cièndú cue téé, te ñá ní cuíní-güedé cuu ìíⁿnuu-güedě ndìhi cue téé cùchiuⁿ. Te ní sahani ñaha cuè téé cùchiuⁿ-áⁿ xii téé Tèudás, te ní ndìhi cue téé ní xica cuu ndìhi-dé ní xíte nuu-güedé, te ñá túú-gǎ ní quide-güedé nàcuáa ní sani iní-güedé

cada-güedé. ³⁷Te sátá nì xíhí téé-áⁿ, te ní tnahá nduu nùcódó tnùnì ñáyiú. Te dàvá-áⁿ nì xíndecu ìⁿ téé distritú Galileá ní xínani-dě Jùdás. Te titní-güedé ní chitnahá ñáhá-güedě xii-dé. Te tnahá-dé ní sahnì ñaha tucu cue téé cùchiuⁿ, te nchaá cue téé ní xica cuu ndìhi-dé ní xité nuu-güedé. ³⁸Te na càchí tnúhu-í sá dáñá-ndó cuè téé-áⁿ, te ni ñà túú nǎgá tnúhu cúñaha-ndo xii-güedé, chi núu chiuⁿ mee-güedé quídé-güedě te cuíta-güedé, ³⁹dico núu chiuⁿ Yá Ndiöxí quídé-güedě, te vá ndínìhnu chiuⁿ quide-güedé. Te núu quide-güedé chiuⁿ Yá Ndiöxí, te vá nàá-ndó ndìhi-güedé, chi Yá Ndiöxí nàá ndìhi-ndo sǎ dúcáⁿ xiquide-ndo —càchí té Gamàliél xǎhaⁿ-dě xii cue téé cùchiuⁿ.

⁴⁰Te nchaá-güedé ní cáháⁿ sá tnúhu ndáá càháⁿ-dé. Te dàtnùnì ní nacana tucu-güedé té Pèlú ndìhi dava-gá-güedé te ní caniha-güedě, te ní cáháⁿ níhi-güedé, te xǎhaⁿ-güedě sá vǎ càháⁿ-gá-güedé tnúhu Jèsús, te dàtnùnì ní dáñá ñaha-güedé cuánuhú-güedé. ⁴¹Te ío ní cudíí iní-güedé, chi mee Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá dúcáⁿ ndòho-güedé dacuàha-güedé ñáyiú tnúhu Jèsús. ⁴²Te ìⁿ nduu ìⁿ nduu ní dácuahá-güedě ñáyiú xití veñúhu càhnu sá ío cùnunu ndìhi nchaá vehé-yu. Te ní xǎhaⁿ-güedě xií-yu sá Jèsús cúú-gǎ Crìstú Yaá ní quixi ñuyíú-a.

Ní ndúcú-güedě úsá cue téé cundecu dacǎhñu sá cáxí ñáyiú

6 ¹Te diu-ni dàvá-áⁿ nì sándáá iní vài ñáyiú tnúhu Jèsús. Te cue ñáyiú griégú ní cáháⁿ cuèhé-yu cuèndá ñáyiú isràél, sá ñáyiú òhí ñáyiú quèè ñáyiú càháⁿ tnúhu griégú ñà túú tnahá sá cáxí-yu, chi ñà túú sǎñaha ìⁿnuu-güedé. ²Te cue téé úxúú ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá, cue téé-ǎⁿ nì cana-güedé nchaá ñáyiú sándáá iní tnúhu Jèsús. Te ní xǎhaⁿ-güedě xií-yu:

—Nchúhú chi vá cúú dàcǎhñu-ndí sá cáxí-yu, chi mee-ni tnúhu Yá Ndiöxí càháⁿ-ndí. ³Te nchòhó cue téé ndècu ndìhi-ndí ichi Xítóhó Jesucristú cáháⁿ ndìhi-ndo úsá cue téé xíndecu iha, cue téé càháⁿ ndìhi ñáhá-yu mee-ni tnúhu yíñùhu, cue téé ndècu ndìhi Espíritú Yá Ndiöxí, mee-ni cuè téé cùtnunì váha iní-xi. Te cue téé-áⁿ cuǎha-ndí-güedé chiuⁿ cada-güedé dacǎhñu-güedé sá cáxí-yu. ⁴Te nchúhú mee-ni Yá Ndiöxí cáháⁿ ndìhi-ndí, te mee-ni tnúhu-gá dacuàha-ndí-yu —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xií-yu.

⁵Te nchaá-yu ní tnií-yu tnúhu ní cáháⁿ-güedé, núu ní ndúcú-yu cue téé cada chiuⁿ-áⁿ. Te ìⁿ-dé nání-dě Těvá, te ío váha sándáá iní-dé Yá Ndiöxí, te ndècu ndìhi-dé Espíritú-gá. Te duha ní xínani dàva-gá-güedé: té Lìpé, té Pröcoró, té Nicànor, té Tímón, té Pàrmenás, té Lǎxí téé ñuú Antiòquiá téé ní sándáá iní-xi sá dácuahá ñáyiú isràél te vitna ní sándáá iní-dé tnúhu Jèsús. ⁶Te úsá cue téé-áⁿ nì sáháⁿ-güedé núu cuè téé úxúú ní táúchíúⁿ Jèsús

dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá, te cue tée úxúú-áⁿ ñí cáháⁿ ndihí-güedé Yă Ndiöxí, te ní sacáⁿ ndodo-güedé ndaha-güedé díquí cuè tée úsá-áⁿ.

⁷Te ñáyiú ní sándáá iní tnúhu Jèsús cuáháⁿ-yu titní xichi càháⁿ-yu tnúhu-gá. Te vài-gá ñáyiú ta sándáá iní-yu tnúhu-gá cuáháⁿ, te ní xíndecú-yu ndihí dava-gá ñáyiú dăcuaha tnúhu-gá ñuú Jerusàlén. Te titní dútú ñí sándáá iní-güedé tnúhu-gá.

Ní tñii-güedé té Těvá

⁸Te té Těvá ní quide-dé titní núú să vă yõ tñàhí ndàcu cada, te ní cuñúhu vîhí-yu sá dúcáⁿ ñí quide-dé, te ducaⁿ ñí quide-dé chi ndècu ndihí-dé Yă Ndiöxí chíndèe ñaha-gá. ⁹Te ní xíndecu cue tée ní xóo cunu cuechi núú ìⁿ tée tàxi tnuní, te tée tàxi tnuní-áⁿ ñă ní xõ daña tñàhí-dé quee-güedé núú chíúⁿ-dě, te ní xinu-ná-güedé. Te sátá xǎⁿ, te ní dácáá-güedě veñúhu-güedé, te veñúhu-áⁿ sàháⁿ ñáyiú ñuú Cìrené, ñáyiú ñuú Alejàndriá, ñáyiú ñuú Cìliciá, ndihí ñáyiú distritú Àsiá. Te nchaa ñáyiú-áⁿ ñí nàá ndihí-yu té Těvá. ¹⁰Te ñá ní ñhí-yu tnúhu cáháⁿ-yu, chi ío váha ní sáá díquí-dě năcuáa ní xáhaⁿ-dě xií-yu, chi Espíritú Yă Ndiöxí ní chindee ñàha-xi xii-dé. ¹¹Te ní cháhu-yu cue tée ní dăcuándèhnde tnúhu ní cáháⁿ té Těvá núú-yu. Te ní xáhaⁿ-güedě sá càháⁿ cuèhé-dé cuendá ndíi Moisés ndihí cuendá Yă Ndiöxí. ¹²Te cuendá sá dúcáⁿ ñí dăcuándèhnde-güedé núú ní sándáá iní-yu, te ní cudéěⁿ-yu núú tě Těvá. Te ní cudééⁿ cue tée cùu sacuéhé, te tñàhá cue tée dăcuaha ñaha xií-yu nchaa tnúhu ní chídó tñuní ndíi Moisés ní cudééⁿ-güedě. Te ní sáháⁿ-güedé ní tñii-güedé té Těvá ndécá ñàha-güedé cuáháⁿ núú quídé cuè tée cùchiuⁿ jundá, ndihí cue tée cùu sacuéhé. ¹³Te ndécá-yu cue tée dăcuandehnde cuáháⁿ núú quídé-güedě jundá, te ní quesaha-ni tùcu-güedé càháⁿ cuèhé-güedé, te xăhaⁿ-güedě:

—Tée-a mee-ni càháⁿ cuèhé-dé cuendá veñúhu sá ïo cùnuu, veñúhu ní cuu íí, te càháⁿ cuèhé-dé cuendá nchaa sá ñí chídó tñuní ndíi Moisés. ¹⁴Te ní tecú dóho-ndí càchí-dé sá Jèsús tée ñuú Nazàrét dangòyo-dé veñúhu càhnu sá ïo cùnuu te vá dáñá-gă-dé cada-ndí năcuáa ní cachí ndíi Moisés cada-ndí —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě.

¹⁵Te nchaa cue tée ndècu jundá ní ndacoto váha-güedé núú tě Těvá. Te ní dáyèhé-xi núú-dě dàtná quídé-xí núú espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí.

Té Těvá xăhaⁿ-dě sá ñà túú cuèchi-dé

7 ¹Te ní xáhaⁿ dútú cúnùu-gá xii-dé:

—¿Ndáá tnúhu càháⁿ-güedé cuendá-n-ăⁿ? —càchí-dé xăhaⁿ-dě.

²Te té Těvá ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Nchòhó cue ñaní tnáhà-í ndihi nchòhó cue tée cùu sacuéhé, cundedóho-ndo ìíⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Yá Ndiöxí ío cùnuu-gá, te ní cáháⁿ ndihi-gá ndíi Àbrahám nàcióⁿ Mesopòtamiá cútnàhá vátá quíhíⁿ-gá ndíi cundecu ndíi ñuú Hàrán. ³Te ní xáhaⁿ-gã xii ndíi: “Daña-n nchàa ñaní tnáhà-n, te daña-n ñuhu-n, te quíhíⁿ-n ìíⁿ xichi núú dánèhé ñáhà-í cundecu-n”, duha ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí xii ndíi Àbrahám. ⁴Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ Yã Ndiöxí xii ndíi Àbrahám, te ní ndee ndíi ñuú Cáldeá, te cuáháⁿ ndíi cundecu ndíi ñuú Hàrán. Te sátá ñí xíhí tătá ndíi, te ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí quixi ndíi cundecu ndíi núú ndécú-ó vîtna. ⁵Te Yá Ndiöxí ñã túú ní sãñaha-gã ni lùha ñuhu cuu cuendá ndíi núú ñí xíndecu ndíi. Te ní xáhaⁿ ndää Yã Ndiöxí xii ndíi sá cuãñaha-gã ñuhu cuu cuendá ndíi, te na cùú ndíi, te ndóo ndihi nchaa ñaní tnáhà ndíi cacu túú ndéé cuèé-gá. Te ducaⁿ ñí xáhaⁿ-gã cuèi vátá cùndècu-gá ni ìíⁿ déhe ndíi. ⁶Te ní xáhaⁿ tùcu Yá Ndiöxí xii ndíi Àbrahám sá díú-ní ñaní tnáhà ndíi quíhíⁿ-yu núú xíca cùndecú-yu cúmí cièndú cuíá, te vá dáñã-yu queé-yu núú chíúⁿ-yu, te ío dandòho ñaha-güedé núú cùndècu-yu. Duha ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí xii ndíi, te ndáá ducaⁿ ñí cuu. ⁷Te ní xáhaⁿ tùcu Yá Ndiöxí xii ndíi Àbrahám: “Yúhú dandòho-í nchaa ñáyiu na dàndoho ñaha xii cue ñaní tnáhà-n. Te dàvá-áⁿ te ndee cue ñaní tnáhà-n nùú cùndècu-yu, te quixí-yu chiñuhu ñàhá-yu xii-í iha”, duha ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí xii ndíi Àbrahám, te ndáá ducaⁿ ñí cuu. ⁸Te Yá Ndiöxí ní quide ndáá-gá ndihi ndíi Àbrahám, te ní xáhaⁿ-gã xii ndíi sá cuãha-güedé sèñá ñíi nchaa landú tée cuendá cunàhá-yu nàcuáa ndùu sá ñí quide ndáá-gá ndihi ndíi Àbrahám. Núu xíãⁿ núú ùná nduu sá ñí cacu té Isàác déhe ndíi Àbrahám, te ní sáha ndíi sèñá ñíi-dé. Te ñiu-ni ducaⁿ ñí quide tucu té Isàác déhe-dé té Jàcób, te ñiu-ni ducaⁿ ñí quide té Jàcób, chi úxúú déhe-dé ní xíndecu, te nchaa-güedé ducaⁿ ñí quide-dé. Te ndi ùxúú cue tée-áⁿ ñí cuu-güedé ñaní tnáhà-ó.

⁹Te ìíⁿ déhe té Jàcób ní xínani-dě Chèé. Te ñá ní cùu váha iní cue ñaní-dé núú-dě, núu ní díco ñàha-güedé ní queheⁿ ñaha cuè tée cuáháⁿ nàcióⁿ Ègiptú, te Yá Ndiöxí ñá ní dàña ñaha-gá xii-dé cuíta nihnu-dé. ¹⁰Te ní chindee ñàha-gá xii-dé ní cácu-dé cútnàhá ní ndoho vîhi-dé. Te tée yìndaha Egiptú ío ní cudíi iní-dé té Chèé, te ní cutnùní iní-dé sá ío váha túha té Chèé, te ducaⁿ ñí cutnùní iní-dé, chi Yá Ndiöxí ní chindee ñàha-gá xii té Chèé. Te ní xáhaⁿ tée yìndaha Egiptú xii té Chèé sá díú tẽ Chèé coo-dé gobièrnú Ègiptú, te taxi tnùní-dé nchaa ñáyiu xínu cuechi núú tée yìndaha Egiptú-áⁿ.

¹¹Te ní quíhu tnamá nihíi nàcióⁿ Ègiptú ndihi nàcióⁿ Cànáá, te ío ní ndohó-yu. Te nchaa ñaní tnáhà-ó ñí xíndecu ndéé sanaha ñã ní xõ níhí-gã-yu sá cáxí-yu. ¹²Te ní níhí tẽ Jàcób tnúhu sá ìo tríú Ègiptú, núu ní tendaha-dě cue déhe-dé ní sáháⁿ-güedé ní sânguaaⁿ-güedé tríú-áⁿ, te

dàvá-áⁿ nǐ sáháⁿ cue ñaní tnáhá-ó xito díhna nuu nacióⁿ Ègiptú. **13**Te xito cùu uú cuáháⁿ-güedé, te ní xáhaⁿ tǎ Chèé sá ñaní-dé cúu-güedě. Te tée yìndaha Egiptú ní cutnùnǐ iní-dé sá díú-ní ñaní té Chèé cúu-güedě. **14-15**Te ní cana té Chèé tǎtá-dě té Jàcób ndihi nchaa ñaní tnáhá-dě. Te cùu-xi datná únídico sáhúⁿ-yu ndèca té Jàcób cuáháⁿ nacióⁿ Ègiptú núu ndécú tǎ Chèé, te xíaⁿ nǐ quexió-yu ní ngóo-yu. Te yàcáⁿ ní xíhí té Jàcób ndihi nchaa déhe-dé cue ñaní tnáhá-ó. **16**Te sátá nǐ cuu titní cuía, te ní natava-güedé yiqui ndíi Jàcób ndihi nchaa déhe ndíi nchido-güedé cuáháⁿ ñuú Sìquém. Te ndíi Àbrahám sa ní cuu titní-gá cuía sǎ nǐ nacuaaⁿ ndíi ñuhu núu cuè déhe ndíi Hámór. Te xíaⁿ nchíi yaú ní nachindúxi-güedé yiqui-áⁿ.

17Te cútnàhá vátá nátava-gá-güedé yiqui cue ndíi, te sa ta tnàhá yatni cada Yá Ndiöxí nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Àbrahám cada-gá sá cúu-xí ñǎyiu isràél ndécú Ègiptú, te ta cǎyá víhǐ-yu cuáháⁿ. **18**Te dàvá-áⁿ chi ingá tée yìndaha nacióⁿ Ègiptú, te ñá túú-gǎ ní xiní-dé nása ní xóo cada ndíi Chèé. **19**Te tée yìndaha Egiptú ñá ní quide ndáá-dé, chi ío ní dándóhó-dě ñaní tnáhá-ó nǐ xíndecu dàvá-áⁿ. Te ní táúchíúⁿ-dě sá xócuñí-yu dàndóo-yu déhe yiquiⁿ cuèndá ndihi-güexi cuú. **20**Te dàvá-áⁿ nǐ cacu té Moisés, te ío ní cudíí iní ñáhá Yǎ Ndiöxí xii-dé. Te ní xíndecu ndihi ñaha nǎná-dě ndihi tǎtá-dě úní-ni yóó. **21**Te ndèca ñahá-yu cuáháⁿ ingá xichi, te yàcáⁿ ní dándóo ñahá-yu xii-dé, te ní naníhí ñahá déhe yoco tée yìndaha Egiptú, te ní xito-xi-dé dàtná xító-xí ìⁿ déhe mee-xi nǐ xito-xi-dé ndéé ní sahnú-dé. **22**Te ní cutúha-dé nchaa sá xiní cue tée ègiptú, te ío váha ní sáá díquí-dě tnúhu cáháⁿ-dé ndihi nchaa sá cádá-dě.

23Te cútnàhá ndécú-dě údico cuía-dě, te ní cachí-dé sá quíhíⁿ-dé cáháⁿ ndihi-dé cue ñaní tnáhá-dě ñáyiu isràél. **24**Te ní xiní-dé ní caniha ìⁿ tée ègiptú xii ìⁿ tée isràél, te ñá ní cùndee iní-dé cundehe-dě nǔu ní sáháⁿ-dé ní chindee-dě tée isràél, te ní sahní-dé tée ègiptú, **25**chi ní cachí Yǎ Ndiöxí sá díú-dě dacǎcu-dé ñaní tnáhá-dě ñáyiu isràél núu cuè tée ègiptú. Te ní sani iní-dé sá cutnùnǐ iní-yu nàcuáa ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí xii-dé, dico ñá túú ní cùtnuní iní-yu. **26**Te nduu tněé ní xiní-dé nàá úú cue tée isràél, te ñá túú ní tnàhá iní-dé nàá-güedé nǔu ní xáhaⁿ-dě xii-güedé: “¿Ná cuèndá ducaⁿ xǐnàá-ndó? ¿Náa ñá díú ndìmee-ndo núu ducaⁿ xǐnàá-ndó?” Duha ní xáhaⁿ tǎ Moisés xii-güedé. **27**Te tée ndècuéchi ní sáháⁿ-dé ní chindaha ñihnu-dé té Moisés ìⁿ xio, te ní xáhaⁿ-dě: “¿Ná cúu yòhó nǔu véxi-n tàxi tñuní ñáhá-n? **28**Te tnàhá-ni tucu yúhú cahni-n dàtná ní sahní-n tée ègiptú icu càhaⁿ-n á”, duha ní xáhaⁿ-dě xii té Moisés. **29**Te sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ tée isràél nǔu ní yùhú té Moisés ní xinú-dé cuáháⁿ-dé ní sáá-dé nacióⁿ Mèdián. Yàcáⁿ ní ngóo-dé, te yàcáⁿ ní tnándaha-dé, te ní cacu úú déhe tée-dé.

30Te sátá nǐ xinú údico cuía, te ní sáháⁿ té Moisés ìⁿ xio yucu Sinàí. Te yàcáⁿ ní xiní-dé ìⁿ tnutàú nchìcúⁿ ñuhú, te xití itá ñuhú-áⁿ nǐ xiní-dé yíhí

iiⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí. **31**Te òré ní xiní-dé sá yíhí-xí xítí itá ñuhú-áⁿ, te ní cuñúhu vîhi-dé sá nî xiní-dé espíritú-áⁿ xítí itá ñuhú-áⁿ, te ní sândehe-gá-dé, te ní xíndéhé vâha-dé. Te ní tecú dóho-dé ní cáháⁿ Yă Ndiöxí, te xáhaⁿ-gă xii-dé: **32**“Yúhú cúu-í Ndiöxí ní cáháⁿ ndîhi cue ñanî tnáhá-n ndéé sanaha, ndîi Àbrahám ndîhi ndîi Isàác ndîhi ndîi Jàcób, ndîhi dava-gá cue ñanî tnáhá-n. Nchaa cue ndîi-áⁿ nî xóo cáháⁿ ndîhi-í.” Duha ní xáhaⁿ-gă xii té Moisés. Te ní quidi ñaha-xi xii té Moisés sá nî yùhú-dé, te ñá ní cùyii-gá-dé cundehe-dě tnutàú nchìcúⁿ ñuhú-áⁿ. **33**Te Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii-dé: “Queñuhu chàú-n, chi núú ñúhú nî cuu íí nútnî-n. **34**Te yúhú ndéhè-í sá ïo ndòho nchaa ñáyiu cùu cuendá-í, ñáyiu ndècu nacióⁿ Ègiptú. Te ní tecú dóho-í sá ïo ndàhú xícáháⁿ-yu, núu xíáⁿ véxi-í càchí tnúhu-í sá nùhú-n nacióⁿ Ègiptú cuendá ndeñùhú-n-yu yàcáⁿ.” Duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii té Moisés.

35Te ñá ní sàndáá iní-yu té Moisés ndéé díhna, chi ní xáhăⁿ-yu: “¿Ná cuendá véxi-n tàxi tñunî ñáhá-n xii-ndí?” Duha ní xáhăⁿ-yu xii té Moisés. Te ñu-ni té Moisés ní tendaha ñàha Yă Ndiöxí ní sáháⁿ-dé dacăcu-dé ñáyiu isràél nacióⁿ Ègiptú cuèi ñá ní sàndáá iní ñáhă-yu xii-dé. Dico ní taxi tñunî-dé-yu, chi ducaⁿ nî xáhaⁿ-gă òré ní xiní-dé espíritú xínú cuèchi núú-gă xítí tnutàú nchìcúⁿ ñuhú. **36**Te té Moisés ní ngüita-dé ní quide-dé sá vă yôo tnàhí ndàcu cada, te ní cuñúhu vîhí-yu sá dúcáⁿ nî quide-dé, te ducaⁿ nî quide-dé Ègiptú ndîhi Làmár Tícuèhé. Te ní ngódó núú-dě núu-yu ní queé-yu Ègiptú cuáháⁿ-yu iiⁿ ichi xítí yucu núú vă yôo tnàhí ndècu, te ní xíhi-yu údico cuía xítí yucu-áⁿ, te xíáⁿ nî xóo cada-dé sá vă yôo tnàhí ndàcu cada. **37**Te ñu-ni té Moisés ní xáhaⁿ-dě xii cue ñanî tnáhá-dě dàvá-áⁿ: “Yă Ndiöxí cada-gá te coo iiⁿ ñanî tnáhá-ndó ndéé cuèé-gá, te téé-áⁿ cáháⁿ-dé tnúhu-gá núú-ndó dàtná cuinî-ndó nî cachí-gá quidé yùhú, te ío xîni ñuhu-xi cundedóho-ndo tñuhu cáháⁿ-dé”, duha ní xáhaⁿ tē Moisés xií-yu dàvá-áⁿ. **38**Te ñu-ni té Moisés ní xíndecu ndîhi-dé ñáyiu isràél xítí yucu, te ní sáá-dé yucu Sinài, te xíáⁿ nî quixi iiⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní cáháⁿ ndîhi ñaha-xi xii-dé, te yàcáⁿ ní dăcuáhá ñàha-xi tnúhu-gá, te ñu-ni tnúhu-áⁿ nî ndóo dăcuaha-o.

39Te cue ñanî tnáhá-ó nî xíndecu ndéé sanaha ñă ní sàndáá iní-yu té Moisés, te ñá ní ndèe iní ñáhă-yu xii-dé, chi ní cuinî-yu nuhú tucú-yu ñuú Ègiptú cundecú-yu. **40**Te òré ndécú tē Moisés yucu ní xáhăⁿ-yu xii ñanî-dé té Àrón: “Cadúha-n iiⁿ úú ndiöxí díhúⁿ cuàáⁿ codonùu núú-ó cùhuⁿ-o ichi, chi ñá túú cùtnunî iní-ó ndèe ichi cuáháⁿ té Moisés, téé yòdo nuu núú-ó ndùu ní quee-o Ègiptú”, duha ní xíi-yu té Àrón. **41**Te dàvá-áⁿ nî cadúha-güedé iiⁿ chēhlu mee-ni díhúⁿ cuàáⁿ, te ní sahnî-güedé iiⁿ úú quiti nchìto ní quide càhnu-güedé chēhlu-áⁿ. Te ío ní cudíí iní-yu quiti-áⁿ, chi ní cachí-yu sá díú-ní ndiöxí cúú-dí. **42**Te sá dúcáⁿ nî quidé-yu, xíáⁿ ní dáñá

ñàha Yá Ndiöxí xií-yu. Te ní dáñá-gă ní xóo cada càhnú-yu nchíanchii, ndìhi yóó, ndìhi nchaa chódíní. Te duha ní chídó tnùní ìíⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii ñáyiú dává-áⁿ:

Nchòhó ñáyiú isràél, ní cuu údico cuíá yíhí-ndó yùcu,
te ní sahní-ndo quìti-ndo ní quide càhnu ñaha-ndo xii-í cáháⁿ-ndó,
dico ñáhá chi ní sahní-ndo-güèdi ní quide càhnu-ndo sá ñí
cadúha mee-ndo.

43 Te ní cadúha-ndo ìíⁿ veñúhu lǐhli,
te ní sanutní-ndo Mòlóc sá càchí-ndó cùu ndióxí-ndó xica
nchido-ndo xití yucu,
te ní cadúha-ndo ìíⁿ chódíní, te quiti-áⁿ càchí-ndó sǎ cúú-dí ndiöxí
Rènfán,
te ndi ndùú sá ñí cadúha-ndo-áⁿ ñí quide càhnu-ndo.
Te cuèndá sá dúcáⁿ ñí quide-ndo te yúhú queñuhu ñaha-í xii-ndo
quíhíⁿ-ndó cùndecu-ndo ìngá xio nàcióⁿ Babìloniá.

Duha ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xií-yu, te ducaⁿ ñí chídó tnùní téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá.

44 Te xití yucu-áⁿ ñí dácáá-güedě ìíⁿ veñúhu vehe dóó. Te vehe-áⁿ ñí cuu-xi ìíⁿ sá cútnùní iní-yu sá Yá Ndiöxí ndécú ndìhi ñaha-gá xií-yu. Te vehe-áⁿ ñí dácáá-güedě nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii té Moisés, chi ní dánèhé ñáhá-gă xii-dé nàcuáa dacàa-güedé. **45** Te sátá ñí xíhí nchaa cue téé-áⁿ, te ní ndóo ndìhi nchaa déhe-güedé veñúhu-áⁿ. Te ní xido tucu-güedé veñúhu-güedé cuáháⁿ-güedé, te cuáháⁿ ndìhi-güedé té Jòsué núú cùndécú-yu. Te sátá ñí quexió-yu, te ní dácúnü-yu ñáyiú dii ñùú-xi-áⁿ chi mee Yá Ndiöxí ní chindee ñàha-gá xií-yu. Te sátá ñí ndìhi nchaa ñáyiú ní xica nchido veñúhu dóó-áⁿ ñí xíhí, te ní ndóo ndìhi dava-gá-yu. Te ducaⁿ-ni ndècu-xi ní cacu té Dàvií, téé ní xíndaha ñàha xií-yu. **46** Te Yá Ndiöxí ní cudíí víhí iní-gá té Dàvií. Te ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-gă ñüu cuu dacàa-dé veñúhu cuu cuèndá-gá, chi ìíⁿ-ni Yá Ndiöxí ní xóo cada càhnu té Dàvií ndìhi té Jàcób, ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha vîhi-gá. **47** Te Yá Ndiöxí ñá ní dàña-gá dacàa té Dàvií veñúhu-gá dico déhe-dé té Salòmón, chi ní dáñá-gă ní dácáá-dě veñúhu cuu cuèndá-gá **48** cuèi ñá túú sàcùndecu-gá veñúhu dàcaa cue téé ñuyíú-a, chi nděni xíaⁿ ndécú-gă chi espíritú cúú-gă. Te duha ní chídó tnùní téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha nàcuáa ní cáháⁿ-gá:

49 Yúhú táxi tnùní-í andiú ndìhi ñuyíú,
te xíaⁿ ñüu nchòhó vá ndácú-ndó chìhi ñaha-ndo xití veñúhu dàtná
quidě-yu sá càchí-yu cùu ndióxí-yu ní cadúha-yu.

Te ñá túú xìni ñuhu-í núú ndétàtú-í,

50 chi yúhú ní cadúha-í nchaa sá ìó ñuyíú-a.

Duha ní cáháⁿ Yă Ndiöxí, te ñi-ⁿi ducaⁿ ñi chídó tñuní tée ní xóo cáháⁿ tñuhu-gá —duha ndùu nchaa tñuhu ní xáhaⁿ tē Těvá xii-güedé.

51Te ní xáhaⁿ tùcu-dé:

—Nchòhó, ío sàá iní-ndó chi quide-ndo datná quidé ñăyiu ñá túú cùu ñăyiu isràèl chi ñá túú tédóho-ndo tñuhu càháⁿ Yă Ndiöxí, chi ñá cuíní-ndó quindáá iní-ndó tñuhu-gá, mee-ⁿi cùu úhú iní-ndó Espíritú-gá dàtná ní xóo cada cue ñaní tñáhá-ndó ñi xíndecu ndéé sanaha. **52**Chi cue tée-áⁿ ño ní xóo dandòho-güedé nchaa cue tée ní xóo cáháⁿ tñuhu Yă Ndiöxí ndéé sanaha. Te ní sahani-güedé nchaa cue tée ní cáháⁿ sá quíxí Crístú ñuyúú-a, te Yaá-áⁿ ñá túú cuèchi-gá. Te ñi-ⁿi ducaⁿ ñi quide-ndo Crístú cútnáhá ní quixi-gá ñuyúú-a, chi ní sáha cuèndá-ndó-gă núú cuè tée ní cuu úhú iní ñáhá xì-gá ní sahani ñaha-güedé. **53**Te ndècu ndìhi-ndo tñuhu ní chídó tñuní ndíi Moisés nàcuáa ní xáhaⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí xii ndíi, te ní dùcaⁿ ñá túú sàndáá iní-ndó tñuhu-áⁿ ñuú ní sahani-ndo Jèsús. Te ñi-ⁿi tñuhu-áⁿ ndécú ndìhi-ndo ndéé vitna —càchí té Těvá xáhaⁿ-dē xii-güedé.

Ní sahani-güedé té Těvá

54Te sá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ tē Těvá xii-güedé, te ní cudééⁿ víhí-güedé núú-dě, núú ní quide rúhñú-güedé núhu-güedé sá sàtú iní-güedé. **55**Te té Těvá ndécú ndìhi-dé Espíritú Yă Ndiöxí, te ní ndacoto váha-dé andiu, te ní xiní-dé súúní dàtásaⁿ-xi núú ndécú Yă Ndiöxí, te ní xiní-dé Xítóhó Jesucrístú nútní-gá xio cùha Yă Ndiöxí. **56**Te ní xáhaⁿ tē Těvá xii-güedé:

—Chí cùndèhe andiu chi yúhú ndéhè-í Xítóhó Jesucrístú nútní-gá xio cùha Yă Ndiöxí, te ñi-ⁿgá cúú-gă ñaní tñáhá-ndó nchàa-ndo —cachí-dé xáhaⁿ-dē.

57Te ní sadí-güedé dóho-güedé cuèndá sá ñă ní tñáhá iní-güedé cundedóho-güedé tñuhu càháⁿ-dé, te uuⁿi ní cuáá-güedé, te ní taxi ndaha ñaha-güedé xii-dé **58**ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ ndéé ñiⁿ xio yuhu ñuú, te yàcáⁿ ní sáñaha-güedé yúú xii-dé. Te ndècu ñiⁿ tée cuechi nàni-dé Sàulú, te tée-áⁿ ñi quide cuèndá-dé dóó-güedé cuèndá ní nune ndaha-güedé ní sáñaha-güedé yúú xii té Těvá. **59**Te òré sáñaha-güedé yúú, te ní cáháⁿ ndìhi-dé Xítóhó Jesucrístú te xáhaⁿ-dē:

—Yòhó Xítóhó Jesucrístú, naqueheⁿ-n ñi-í —càchí-dé xáhaⁿ-dē xii-gá.

60Te ní ngúíñí xítí-dē, te níhi ní cáháⁿ-dé, te xáhaⁿ-dē:

—Yòhó Xítóhó Jesucrístú, vá tēcuèchi-n cuè tée-a sá dúhá quide ñaha-güedé xii-í —càchí-dé xáhaⁿ-dē xii-gá.

Te xíáⁿ-nă ní cáháⁿ-dé, te ní xíhí-dé.

Té Sàulú chíhí-dě ñáyiú sàndáá iní-xi tnúhu Jèsús vecaá

8 ¹Te té Sàulú ní nduu vétú iní-dé sá ñí sahani-güedé té Těvá. ²Te ñíu-ni nduu-ǎⁿ ñí cuu níhi cuendá nchaa ñáyiú sàndáá iní-xi tnúhu Jèsús ñuú Jerusàlén. Te ní ndihí-yu ní xité nuu cuáháⁿ-yu distrítú Jùdeá ndihi distrítú Sàmariá. Te cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dáciuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá ní ndóo-güedé ñuú Jerusàlén. ³Te nchaa cue téé cáháⁿ ndihi Yá Ndiöxí ní chindúxi-güedé ndii Těvá. Te ío ní ndáhyú ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Jèsús sá ñí xíhí ndii. ⁴Te té Sàulú ío dándoho-dé-yu, chi ndi vehe ndi vehe cuáháⁿ-dé cuátnii-dé cuèi téé cuèi ñadìhí ndécá-dě cuáháⁿ vecaá.

Càháⁿ-yu tnúhu Yá Ndiöxí distrítú Sàmariá

⁴Te nchaa ñáyiú ní xité nuu cuáháⁿ-yu càháⁿ-yu tnúhu Jèsús nchaa núú quexió-yu. ⁵Te té Lìpé cuáháⁿ-dé distrítú Sàmariá càháⁿ-dé tnúhu Xítóhó Jesucrístú Yaá ní tendaha Yá Ndiöxí ní quixi ñuyíú-a. ⁶Te ío vai núú sǎ vǎ yǎo tnàhí ndàcu cada ní quide-dé, te ní cuñúhu vèhí-yu, te ní xíndedóho váha-yu nchaa tnúhu ní cáháⁿ-dé. ⁷Te vai ñáyiú yèhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávàha ní queñuhu-dé nchaa espíritú-áⁿ yiqui cùñú-yu, te ní cana saa-xi òré ní ndee-xi yiqui cùñú-yu cuáháⁿ-xi, te ní ndúha-yu. Te vai ñáyiú cùhú ñá cúú-gǎ candá nihnú-yu ndihi ñáyiú yacua ní quide tátna-dé, te ní ndúha-yu. ⁸Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé tnúhu Jèsús te ní quide tátna-dé-yu, xíǎⁿ ío ní cudíí ìní ñáyiú ñuú-áⁿ.

⁹Te ñíu-ni ñuú-áⁿ ndécú ñíⁿ téé nàni Xímú, te téé-áⁿ xíní-dé cada ndùu-dé, te ní cuu naha dùcaⁿ quide-dé, te ní xóo cuñúhu ñáyiú distrítú Sàmariá sá dúcáⁿ quide-dé, te ní cachí-dé sá díú-ní-dě cúnùu. ¹⁰Te nchaa ñáyiú cuèi ñáyiú cuica te cuèi ñáyiú ndàhú ío nèhé-yu sá yíñùhu núú-dě, te xítnàhá-yu:

—Téé-ǎⁿ ío chìndee ñaha Yá Ndiöxí xii-dé ñúu vai núú sǎ quíde-dě —càchí-yu xítnàhá-yu.

¹¹Te ní sàndáá iní-yu nàcuáa ní xóo cada ndùu-dé, te ní xóo cuñúhu vèhí-yu, te ní cuu naha dùcaⁿ-ni dandahú ñáhá-dě xií-yu. ¹²Te té Lìpé ní cáháⁿ-dé tnúhu Xítóhó Jesucrístú, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu sá Yá Ndiöxí cuìní-gá ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu. Te cuèi téé cuèi ñadìhí ní sàndáá iní-yu tnúhu-gá, te ní sanduté-yu. ¹³Te tnàhá té Xímú ní sàndáá iní-dé tnúhu-gá, te ní sandute-dé, te ní xica cuu-dé ndihi té Lìpé, te ní cuñúhu-dé chi titní núú sǎ vǎ yǎo tnàhí ndàcu cada ní quide té Lìpé, te ní cuñúhu vèhi nchaa ñáyiú.

¹⁴Te dava-gá cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dáciuàha ñaha xii ñáyiú tnúhu-gá ní níhí-güedě tnúhu sá ñáyiú distrítú Sàmariá ní sàndáá iní-yu tnúhu Yá Ndiöxí. Te ní tendaha-güedě té Pèlú ndihi té Juàá cuáháⁿ-güedé distrítú

Sàmariá. **15**Te ní quexìo-güedé, te ní cáháⁿ ndìhi-güedé Yă Ndiöxí ní xicáⁿ-güedé Espíritú-gá quixi cundecu ndihí-yu. **16**Chi ni ìⁿ-yu vátá sàá-gá Espíritú-gá cundecu ndihí-yu, chi òré ní sanduté-yu, te mee-ni Jèsús ní cacunehe-güedé. **17**Te òré ní sacáⁿ ndodo-güedé ndaha-güedé díquǐ-yu, te ní quexìo Espíritú-gá ní ngúndecu ndihí-yu.

18Te ní xiní té Xímú nàcuáa ní quide-güedé ní quexìo Espíritú-gá ní ngúndecu ndihí-yu, te cuíní-dé cuáñaha-dě díhúⁿ xii té Pèlú ndìhi té Juàá ní cùu. **19**Te ní xáhaⁿ-dě:

—Chindee ñàha-ndo cuendá nděda-ni càá-yu cacáⁿ ndodo-í ndaha-í díquǐ-yu, te níhǐ-yu Espíritú Yă Ndiöxí cundecu ndihí-yu —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-güedé.

20Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-dé:

—Yòhó cuíta nihnu-n ndìhi díhúⁿ-n, chi cuíní-n cuàaⁿ-n sá vǎha quide Yá Ndiöxí. **21**Yòhó vá cúu càda-n chiuⁿ quide-ndí, chi ñá túú ndècu váha iní-n nǔú Yă Ndiöxí. **22**Te vá dúcáⁿ cǎháⁿ-n, chi ío nèhé càháⁿ-n sǎ dúcáⁿ càháⁿ-n. Te cáháⁿ ndàhú-n nǔú Yă Ndiöxí sá ná cádá càhnu iní-gá tnúhu ní cáháⁿ-n. **23**Te yúhú sa xìní-í sá ìo úhú iní-n, chi mee-ni sǎ cuèhé sá dúhá chido nuu-n quide-n —cachí té Pèlú xáhaⁿ-dě xii té Xímú.

24Te ní xáhaⁿ tǎ Xímú xii-güedé:

—Cáháⁿ ndàhú-ndó nǔú Yă Ndiöxí sá ñà túú nǎ tnahá-í sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ-í —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

25Te té Pèlú ndìhi té Juàá ní cáháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiöxí núú ñǎyiu ñuú-áⁿ. Te ní xáhaⁿ-güedě nchaa nàcuáa ní quide Jèsús ní xiní-güedé òré ní xica cuu-gá ñuyíú-a. Te ní tni-güedé ichi cuánuhú-güedé ñuú Jerusàlén, te ní yáha-güedé títí ñuú yíndèhu distritú Sàmariá, te ní cáháⁿ-güedé tnúhu-gá.

Té Lìpé ndìhi ìⁿ tée ñuú Etiòpiá

26Te ìⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní quexìo-xi ñuú Jerusàlén ní xáhaⁿ-xi xii té Lìpé:

—Cada túha-n chi quée nuu-n ñuú Gǎzá, dico mee-ni xití yucu cuáháⁿ ichi —càchí-xi xáhaⁿ-xi xii-dé.

27Te ní xica-dé cuáháⁿ-dé, te ní natnahá-dé ìⁿ tée nacióⁿ Etiòpiá ñúhú-dě ichi. Te cùu-dé tesorèrú xínú cuèchi-dé núú ìⁿ ñadìhí ñaha yíndaha nacióⁿ Etiòpiá, te ñaha-áⁿ nání-áⁿ Cándacé. **28**Te tée etiòpiá-áⁿ nǐ sáháⁿ-dé ñuú Jerusàlén ní cáháⁿ ndìhi-dé Yă Ndiöxí, te ñuhu-dé ichi cuánuhú-dé ñuú-dé ñúhú-dě carrétá, te dàcuaha-dé tnúhu ní chídó tnùní ndíi Chàia tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha. **29**Te ní xáhaⁿ Espíritú Yă Ndiöxí xii té Lìpé:

—Quíhíⁿ tuha-n càrretá-ǎⁿ —càchí Espíritú-gá xáhaⁿ-xi xii-dé.

30 Te té Lìpé ní sátuha-dé carrètá-áⁿ, te ní tecú dóho-dé nàcuáa càháⁿ té etiòpiá-áⁿ, té ñuhu carretá-áⁿ dácuaaha-dé nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Chàíá. Te ní xáhaⁿ tē Lìpé xii té etiòpiá-áⁿ:

—¿Técú tnùní-n nchàa tnúhu dàcuaha-n-áⁿ? —càchí té Lìpé xăhaⁿ-dē xii-dé.

31 Te ní xáhaⁿ tē etiòpiá:

—¿Nása tecú tnùní-í te vá yõo dànehé ñáhá xii-í? Ta quène iha coo-n chi danèhé ñáhá-n —càchí-dé xăhaⁿ-dē xii té Lìpé.

Te cuásaá té Lìpé núú carrètá ní ngóo-dé. **32** Te ndèdóho-dé nàcuáa dàcuaha té etiòpiá-áⁿ nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Chàíá núú tùtú Yă Ndiõxí núú càchí-xi:

Dàtná quíde ìiⁿ mbéé cada-dé òré candeca ñaha-güedě xii-dé quíhíⁿ
cahni ñaha-güedě chi ñá túú nă cada-dé,
dàtná cuíní-ndó quíde mbéé òré dèté-di ñá túú ndàhí-di ducaⁿ
càda-dé òré cahni ñaha-güedě chi ni vă càháⁿ-dé.

33 Te mee-ni cùdiquí ndeé ñáhá-güedě xii-dé, te ni vă ndúcú
tnúhu-güedé núú-dē nūu ndáá ndècuéchi-dé.

Te ío cuu nduu cuihna ìní cue ñaní tnáhá-dē, chi cahni ñaha-güedě
xii-dé ñuyíú-a.

Duha càháⁿ tutú ní dácuahá tē etiòpiá ní xíndedóho té Lìpé.

34 Te ní xáhaⁿ tùcu té Etiòpiá xii té Lìpé:

—Cundee ìní-n càchí tnúhu-n yòo cacunehe té ní cáháⁿ tnúhu Yă Ndiõxí ndéé sanaha, núú càháⁿ-dé cuendá méé-dē àdi cáháⁿ-dé cuendá ingá ñáyiu —càchí té etiòpiá-áⁿ xăhaⁿ-dē xii té Lìpé.

35 Te té Lìpé ní cani-dé cuèndú núú tē etiòpiá nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Chàíá nàcuáa cada Jèsús òré quixi-gá ñuyíú-a. Te ní xáhaⁿ-dē nàcuáa ndùu tnúhu Jèsús ndíhi nàcuáa ní quíde-gá. **36** Te ñuhu-güedé ichi cuáháⁿ-güedé ní naníhí-güedě ìiⁿ xichi núú ñúhú ndùte, te ní xáhaⁿ tē etiòpiá:

—Iha ñuhu ndute, ¿te vá cúú cuàndute-í iha-ăⁿ? —càchí-dé xăhaⁿ-dē xii té Lìpé.

37 Te xăhaⁿ tē Lìpé:

—Te núú sàndáá ndisa ìní-n Jèsús, te cuu cuandute-n —càchí-dé xăhaⁿ-dē.

Te ní xáhaⁿ tē etiòpiá:

—Sàndáá ndisa ìní-í sá Dēhe Yă Ndiõxí cúú Xítohó Jesucrístú —càchí-dé xăhaⁿ-dē.

38 Te ní ngani-dé carrètá, te ní nuu-güedé ndi ndùú-güedé, te cuánguee-güedé xití ndute, te ní dácuañdùte ñaha té Lìpé xii-dé. **39** Te òré ní nene-güedé xití ndute, te ndèca ñaha Espíritú Yă Ndiõxí xii té Lìpé cuáháⁿ. Te ñá túú ní xìní té ní sandute-áⁿ ndéé ichi cuáháⁿ té Lìpé. Te ío

ní cudíí ìní-dé sá nǐ natuha-dé ichi Yá Ndiöxí, te cuándaa-dé núú carrètá-dé cuánuhú-dé. ⁴⁰Te ní quexìo té Lìpé ñuú Àzotó, te ndì tnahá ñuú ndì tnahá ñuú cuáháⁿ-dé càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí, te ní yáha-dé cuáháⁿ-dé ní quexìo-dé ndéé ñuú Cèsareá.

Té Sàulú ní tuha-dé ichi Xítóhó Jesucrìstú

(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

9 ¹Te té Sàulú mee-ni càháⁿ cuèhé-dé cuèndá ñáyiu ní sándáá iní tnúhu Jèsús, te cuìní-dé cahni ñaha-dě xií-yu. Te ní sáháⁿ-dé núú dǔtú cúnùu-gá, ²te ní xáhaⁿ-dě sá cádǔha dútú-ǎⁿ ìⁿ tutú canehe-dé quíhíⁿ cuáha-dé cue téé xǐndeé nchito veñúhu ñuú Dàmascú, chi cuìní-dé tñi-dé nchaa ñáyiu dàcuaha tnúhu Xítóhó Jesucrìstú candeca ñaha-dě quíhíⁿ ñuú Jerusàlén. ³Te ní xica-dé cuáháⁿ-dé tá cùyatni-dé ñuú Dàmascú, te uuⁿni ní quee ñuhú andiu, te ní dáyèhé-xi ndéé núú núnǐ-dé. ⁴Te ní nduá-dé ndéé ñuhu, te ní tecú dóho-dé càháⁿ ìⁿ sá càháⁿ núú nǐnu, te xáhaⁿ-xi xii-dé:

—Yòhó Sàulú, ìná cuèndá cúú ũhú iní ñáhá-n xii-í te dándoho ñaha-n?
—càchí sá càháⁿ-áⁿ xáhaⁿ-xi xii-dé.

⁵Te ni xáhaⁿ-dě:

—¿Ná cúú yòhó sá càháⁿ-áⁿ-i? —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

Te ní xáhaⁿ sǎ càháⁿ xii-dé:

—Yúhú cúu-í Jèsús téé cùu úhú iní-n. Te ío dándoho-n mee-n, chi dàtná quidé ndìcutu quide-n, chi quiti-áⁿ nǔu na cǔxi-güedé-di pùyá te sáha-di patadá núu-xi, te quide úhú-di mee-di. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu yohó chi ñá túú sándáá iní ñáhá-n xii-í —càchí sá càháⁿ-áⁿ xáhaⁿ-xi xii-dé.

⁶Te té Sàulú ní quidi ñaha-xi xii-dé sá nǐ yùhú-dé, te ní xáhaⁿ-dě:

—Xítóhó Jesucrìstú, ¿te ná cuìní-n càda-í-i? —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Ndacóo, te quíhíⁿ-n ñuú-ǎⁿ, te yàcáⁿ tecú tnúhu-n nǎ cúú sǎ cádá-n —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁷Te cue téé cuáháⁿ ndihi té Sàulú ní tecú dóho-güedé càháⁿ ìⁿ sá càháⁿ, dico vá yòo tnahí ni xini-güedé, te ní yùhú víhí-güedě, te ñá túú tnahí ni cǎháⁿ-güedé. ⁸Te ní ndacóo té Sàulú, te ñá ní cùu-gá cundehe-dě, chi ní cuaa-dé, te ní tñi-güedé ndaha-dé ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ ñuú Dàmascú. ⁹Te yàcáⁿ ní xíndecu-dé úní nduu, te ñá ní cùu tnahí cundehe-dě, te ñá túú nǎ ní xèxi-dé, te ñá túú ní xìhi-dé ndute.

¹⁰Te ndècu téé sándáá iní tnúhu Jèsús ñuú Dàmascú, nání-dě Anàniás, te ní sáháⁿ Jèsús núú sàní-dé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—iAnàniás! —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ.

Te ní xáhaⁿ-dě:

—¿Yúhú càháⁿ ndihi-n-ǎⁿ? —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

11 Te ní xáhaⁿ-gă:

—Ndacuíñí, te quíhíⁿ-n ìⁿ chiuⁿ ichi núú dánàni-güedé Ichi Ndáá, te yàcáⁿ nanducu-n vèhe té Jùdás, chi vehe téé-áⁿ ndécú ìⁿ téé ñúú Tàrsú nání-dě Sàulú, te téé-áⁿ sa càháⁿ ndìhi ñaha-dě xii-í. **12** Te téé-áⁿ ñí dácótó ñàha-xi sá ñí xiní ñáhá-dě xii-n ñí quexìo-n núú ndécú-dě, te ní sacáⁿ ndodo-n ndàha-n díquí-dě, te ducaⁿ te ní nacaáⁿ núú-dě ní dácótó ñàha-xi xii-dé —càchí-gá xáhaⁿ-gă.

13 Te té Anàniás ní xáhaⁿ-dě:

—Yòhó Xítóhó Jesucrìstú, càchí tnúhu-í xii-n sǎ ñí ñíhì-í tnúhu nàcuáa quide-dé sá ìo quide úhú-dé ñáyiu càháⁿ ndìhi-n ñúú Jerusàlén. **14** Chi nèhe-dé tutú ní sǎnaha cuè dútú cúnùu cuendá ñíhí-dě nàcuáa cada-dé tñii-dé nchaa ñáyiu sàndáá iní ñáhá xii-n —cachí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

15 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Quíhíⁿ-n ndàtnúhu-n ndìhi-dé, chi cuíní-í cada-dé chiúⁿ-í, quíhíⁿ-dé cáháⁿ-dé tnúhu-í núú cuè ñáyiu isràél, ndìhi núú cuè ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, ndìhi núú cuè téé yìndaha ñaha xií-yu. **16** Te yúhú cúñaha-í xii-dé sá ndóhó vîhi-dé cuendá-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii té Anàniás.

17 Te cuáháⁿ té Anàniás vehe núú ndécú tǎ Sàulú te ní sacáⁿ ndodo-dé ndaha-dé díquí tǎ Sàulú, te ní xáhaⁿ-dě:

—Yòhó té Sàulú téé ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucrìstú, diu-ni Xítóhó Jesucrìstú Yaá ní cáháⁿ ndìhi ñaha xii-n ichi ní tendaha ñàha-gá véxi-í cuendá cacáⁿ táhù-í núú-gă cuendá-n te ndúha núú-n, te dǎtnùní quixi Espiritú-gá cundecu ndìhi-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě.

18 Te dàtná sá ñí xócání-ó ìⁿ sá ndèdí núú-dě ní quide ñaha-xi xii-dé, te ní nacaáⁿ núú-dě, te ní sandute-dé. **19** Te ní xexi-dé, te ní naníhí ndéé-dě, te tìtní nduu ní xíndecu ndìhi-dé ñáyiu ní sàndáá iní tnúhu-gá ñúú Dàmascú.

Té Sàulú dácuàha-dé ñáyiu tnúhu Yá Ndiöxí ñúú Dàmascú

20 Te sátá ñí ndúha núú-dě, te ní sáháⁿ-dé veñúhu cue ñáyiu isràél ní xáhaⁿ-dě sá Jèsús cúú-gă Déhe Yá Ndiöxí. **21** Te nchaa ñáyiu ní xíndedóho tnúhu ní cáháⁿ-dé, te ní cuñúhu vîhí-yu, te ní xítnàhá-yu:

—Diu téé-ǎⁿ ní sahní-dé ñáyiu ní xóo chiñuhu ñaha xii Jesús ñúú Jerusàlén. Te ní quixi-dé iha ní cuíní-dé tñii ñaha-dě xií-yu candeca ñaha-dě quíhíⁿ núú cuè dútú cúnùu ni cuu —cachí-yu xítnàhá-yu.

22 Te ió iní-gá té Sàulú xǎhaⁿ-dě xií-yu sá díú Jèsús cúú-gă Crìstú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiöxí ní quixi ñuyíú-a, te xíǎⁿ ñá ní ñíhí ñáyiu isràél ndécú ñúú Dàmascú tnúhu cáháⁿ-yu, te ní cuñúhu vîhí-yu.

Té Sàulú ní dǎxíó-dě núú ñǎyiu isràél

23Te sǎtá nǐ cuu titní nduu, te ní ndatnúhu cue téé isràél sǎ cáhni-güedě té Sàulú. 24Te té Sàulú ní níhí-dě tnúhu nàcuáa càháⁿ-güedé cada ñaha-güedě xii-dé, te cuèi nduu cuèi niú néhé cuèndá-güedé yuyèhe núú ñúdòco ndóho yuhu ñùú cuèndá cuìní-güedé tni ñaha-güedě xii-dé te cahni ñaha-güedě. 25Te ìⁿ niú ndécá ñàha cue téé ní sǎndáá iní-xi tnúhu Jèsús cuáháⁿ ndéé núú ñúdòco ndóho yuhu ñùú. Te ní sǎá-güedé núú ndòho, te ní chihi ñaha-güedě xii-dé xití tídihi te ní dánděe ñaha-güedě núú ñúhú, te ní quene-dé cuáháⁿ-dé.

Te Sàulú ndécú-dě ñuú Jerusàlén

26Te té Sàulú ní nasáá-dé ñuú Jerusàlén, te cuìní-dé chitnahá-dé ñáyiu sǎndáá iní tnúhu Jèsús, te ní yùhú-yu chi ní cáhǎⁿ-yu sǎ dándàhú ñáhá-dě sǎ sǎndáá iní-dé Jèsús. 27Te té Bèè ndécá-dě té Sàulú cuáháⁿ núú ndécú cuè téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá. Te ní cani té Bèè cuèndú núú-güedě nàcuáa ní cuu ní naníhí tnáhá tǎ Sàulú ndihi Jèsús ichi, te ní cáháⁿ ndihi ñaha-gǎ xii-dé. Te ní xáhaⁿ tùcu té Bèè nàcuáa ní cáháⁿ té Sàulú tnúhu Jèsús núú ñáyiu Dàmascú, te ñá túú tnàhí ni yùhú-dé ní cáháⁿ-dé, càchí té Bèè xǎhaⁿ-dě xii-güedé. 28Te ní xíndecu té Sàulú ndihi ñáyiu xídacuáhá tnúhu-gá ñuú Jerusàlén. Te ní ndicuu ndicuu-dé ní cáháⁿ-dé tnúhu Jèsús, te ñá túú tnàhí ni yùhú-dé 29ní cáháⁿ ndihi-dé ñáyiu isràél ñáyiu càháⁿ tnúhu grìégú. Te ñáyiu-áⁿ nǐ ngüíta-yu ndatnúhu-yu sǎ cáhni ñàhá-yu xii-dé. 30Te ñáyiu sǎndáá iní tnúhu-gá ní níhí-yu tnúhu nàcuáa cuìní ñáyiu càháⁿ tnúhu grìégú cada ñàhá-yu xii té Sàulú, núú ní sǎndeca ñàhá-yu xii-dé ñuú Cèsareá, te yàcáⁿ ní tendaha ñàhá-yu cuánuhú-dé ñuú Tàrsú.

31Te sǎtá xǎáⁿ te ní sanaá-yu ñá túú-gǎ ní xǒo cada úhú-yu nchaa ñáyiu sǎndáá iní tnúhu Jèsús nihí distritú Jùdeá, ndihi distritú Galileá, ndihi distritú Sàmariá. Te ní níhí ndéè-yu ní quidé-yu nàcuáa ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí cadá-yu, te ío ní xíndecu yíñùhú-yu núú-gǎ, te Espiritú-gá ní chindee ñàha-xi xií-yu, te vǎi-gá ñáyiu ní sǎndáá iní-yu tnúhu-gá.

Té Pèlú ní quide tátna-dé té Èneás

32Titní xichi ní sǎháⁿ té Pèlú ní cáháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí. Te ìⁿ nduu ní sǎháⁿ-dé ñuú Lìdá ní cáháⁿ ndihi-dé ñáyiu sǎndáá iní ñáhá xii Jesús. 33Te yàcáⁿ ní naníhí-dě ìⁿ téé nàni Eneás, te ní cuu úná cuíá cùhú-dé, te ni lùha ñá cúú-gǎ candá nihnu-dé. 34Te ní xáhaⁿ tǎ Pèlú xii-dé:

—Èneás, Xítóhó Jesucristú cada tátna ñaha-gǎ xii-n tnàvíí. Ndacóo te ndocani-n yùu-n —cachí-dé xǎhaⁿ-dě.

Te òré-ni ní ndacóo-dé. **35**Te nchaa ñáyiú ñuú Lìdá ndìhi ñáyiú ñuú Sàrón ní xiní-yu sá ñí ndúha-dé, te ní sándáá víhí iní-yu Xítóhó Jesucrìstú.

Ní ndoto tá Dòrcás

36Te ñuú Jòpé ndécú ìíⁿ ñadìhí sàndáá iní-aⁿ tnúhu Jèsús, te nàni-aⁿ Tabitá, te tnúhu grìégú xǎhǎⁿ-yu Dòrcás, te ío váha ní xóo cada-aⁿ chí ío váha iní-aⁿ, te ní xóo chindee-aⁿ ñáyiú ndàhú. **37**Te váha-ni ndècu-aⁿ ní cuu, te ní tñi ñaha cuèhé ñí xíhí-aⁿ, te ní nadacùchi ñahá-yu, te ní chihi ñàhá-yu ìíⁿ cuàrtú ndécú ndéé núú ñnu. **38**Te ñáyiú ní sándáá iní tnúhu Jèsús ñuú Jòpé ní níhí-yu tnúhu sá ndécú tē Pèlú ñuú Lìdá. Te yatni-ni càa ñuú-áⁿ, te ní tendàhá-yu úú cue tée cuáháⁿ-güedé núú ndécú-dě cuèndá cúñaha-güedě candeca ñaha-güedě xii-dé quíhíⁿ núú ndécü-yu. Te ní xáhaⁿ-güedě xii té Pèlú:

—Yáchí ná quíhíⁿ-ó ñuú-ndí, chí yàcáⁿ cáná ñàhá-yu quíhíⁿ-n tnàvíí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii té Pèlú.

39Te té Pèlú ní xica-dé cuáháⁿ-dé ndìhi cue tée-áⁿ ñuú Jòpé, te òré ní quexìo-güedé ndìhi-dé, te cuásaá ndìhi ñaha-güedě cuàrtú ndéé núú ñnu. Te nchaa ñáyiú dìhí ñáyiú quèé ní tacá ndèè ñàhá xii ndíyi-áⁿ xíndáhyú-yu, te ní dánèhé ñàhǎ-yu nchaa dóó ñí cadúha ñaha ní xíhí-áⁿ. Chí ní xóo cadúha-aⁿ dícúⁿ, te ní xóo cadúha-aⁿ dío òré ní xíndecu-aⁿ ñuyíú-a, te nchaa xǎⁿ ní dánèhé ñàhǎ-yu xii té Pèlú. **40**Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě sá quèé-yu ncháá-yu quehé, te ní queé-yu. Te ní ngüíñí xítí-dě te ní cáháⁿ ndìhi-dé Yǎ Ndiöxí, te dàtnùní ní ndacoto-dé núú cándòdo ndíyi-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě:

—Tàbitá, ndacóo —càchí-dé xǎhaⁿ-dě.

Te ní ndacoto-aⁿ núú tē Pèlú te ní ndacóo-aⁿ. **41**Te ní tñi-dé ndaha-aⁿ ní nacanutñi ñaha-dě. Te ní cana-dé nchaa ñáyiú dìhí ñáyiú quèé ndìhi nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús cuèndá quiní-yu sá ñí ndoto-aⁿ. **42**Te nchaa ñáyiú ñuú Jòpé ní níhí-yu tnúhu nàcuáa ní quide té Pèlú ní ndoto ñaha ní xíhí-áⁿ, te vǎi-yu ní sándáá iní-yu Xítóhó Jesucrìstú. **43**Te títí nduu ní xíndecu té Pèlú vehe té Xímú tée dàcuitá ñi.

Té Pèlú ndìhi té Còrneliú

10¹Te ndècu ìíⁿ tée nàni-dé Còrneliú ñuú Cèsareá te cùu-dé capitàⁿ, te ndècu ndìhi-dé ìíⁿ cièndú sandàdú. Te cue tée-áⁿ nání-güedě Sandàdú Itàlianú. ²Te tée cùu capitàⁿ ío váha iní-dé, te mee-dě ndìhi ñadìhí-dé ndìhi nchaa landú-dé ío nèhé-yu sá yíñùhu núú Yǎ Ndiöxí, te sáha-dé ñáyiú ndàhú ñáyiú isràél díhúⁿ, te ío càháⁿ ndìhi-dé Yǎ Ndiöxí. ³Te ìíⁿ nduu dàtná òré caá úní sacuaa ní dácótó núú ñàhá-xí xii-dé sá ni sǎháⁿ ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiöxí núú-dě, te ní xáhaⁿ-xi:

—Còrneliú —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-dé.

⁴Te ní xiní-dé ndi ndùú xio núú-dě espíritú-áⁿ. Te ío ní yùhú-dé. Te ní xăhaⁿ-dě:

—¿Ná chíúⁿ vëxi-n? —càchí-dé xăhaⁿ-dě.

Te xăhaⁿ-xi:

—Ío càháⁿ ndihi-n Yă Ndiöxí, te ñáyiú ndàhú sãñaha-n dīhúⁿ-n, te nchaa xíăⁿ sa nàha-gá. ⁵Te vitna tendaha-n cuè téé na quihíⁿ-güedé ñuú Jòpé quíngana-güedé ìⁿ téé nàni Xímú, àdi Pelú chi úú ðiú-dé, te candeca ñaha-güedě quixi. ⁶Te òré quexìo-dé te cachí tnúhu-dé nchaa dava-gá sá cuìní Yă Ndiöxí cada-n. Te ndècu-dé vehe ingá tucu téé nàni Xímú téé dàcuitá ñii, te vehe téé-áⁿ cáá ìⁿ xio yuhu lamár —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-dé.

⁷Te sátá cuáháⁿ espíritú-áⁿ, te té Còrneliú ní cana-dé úú tnàhá cue téé xìnu cuechi núú-dě ndihi ìⁿ sandàdú xínú cuèchi tucu núú-dě, te tnàhá sandàdú-áⁿ ío càháⁿ ndihi-dé Yă Ndiöxí. ⁸Te té Còrneliú ní cani-dé cuèndú núú-güedě nàcuáa ní cáháⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí. Te ní tendaha ñàha-dé xii-güedé cuáháⁿ-güedé ñuú Jòpé.

⁹Te nduu tněé-áⁿ ñúhú-ní-güedě ichi cuáháⁿ-güedé, te cùu-xi datná òré caúxúú nduu ta cùyatni-güedé ñuú-áⁿ, te òré-áⁿ ñí sáá té Pèlú díquí véhé càháⁿ ndihi-dé Yă Ndiöxí. ¹⁰Te òré-áⁿ sa xihí-dé docó cuìní-dé caxi-dé, te ñini càdúha-yu sá caxí-dě ní dácótó núú ñáhá-xí ¹¹să ñí xiní-dé ìⁿ sá ndécú àndiú, te càa datná cáá ìⁿ dóó cáhnú nchìcúⁿ yoho ndi cùmí xíquí-xi véxi cuuⁿ núú ñúhú. ¹²Te núú dđó-ăⁿ yódó cőó ndihi quiti ndàva ndihi nchaa núú quiti ndéé cùmí sãhá-xi. ¹³Te ní tecú dóho-dé càháⁿ ìⁿ sá càháⁿ, te xăhaⁿ sã càháⁿ-áⁿ xii-dé:

—Pèlú, ndacuñí cahni-n nděda-ni càa quiti-a caxi-n-di —cachí sá càháⁿ-áⁿ xăhaⁿ-xi xii-dé.

¹⁴Te té Pèlú ní xăhaⁿ-dě:

—Vá cáhnì-í-di chi càchí tnúhu sá sánú ichi ñaha xii nchúhú ñáyiú isràél sá vă cúú càxi-ndí nchaa quiti-a chi cuu cuéchi, te vátá caxí-gă-í-di ni ìⁿ xito —cachí-dé xăhaⁿ-dě.

¹⁵Te ní cáháⁿ tucu sá ñí cáháⁿ-áⁿ, te xăhaⁿ-xi:

—Vá cúú càchí-n sã vă cúú càxi-n-di, chi mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá díú nchàa quiti-a cuu caxi-o vitna —cachí sá ñí cáháⁿ-áⁿ xăhaⁿ-xi xii-dé.

¹⁶Te ducaⁿ ñí cáháⁿ sá ñí cáháⁿ-áⁿ ùní xito, te dătnuní cuándaa tucu dóó-ăⁿ andiú. ¹⁷Te té Pèlú ñá ní cùtnuní iní-dé ná cuèndá ducaⁿ ñí dácótó núú ñáhá-xí xii-dé, núú xíăⁿ ío cuéhé ñí sani iní-dé. Te òré-áⁿ ñí quexìo cue téé ní tendaha té Còrneliú ndéé yuyèhe, chi ndi vehe ndi vehe cuáháⁿ-güedé ndúcú tnúhu-güedé ndéé cáá vèhe té Xímú téé dii vèhe-xi ndecu té Pèlú. ¹⁸Te ní cáháⁿ níhi-güedé, te xăhaⁿ-güedě:

—Ñá túú cùdana iha ndecu ìíⁿ téé nànducu-ndí nání-dě Xímú, àdi Pelú chi úú ðiù-dé —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě.

19Te té Pèlú vâi sani iní-dé sá nǐ dácótó nǔú ñáhá-xí xii-dé. Te òré-áⁿ nǐ xáhaⁿ Espíritú Yă Ndiöxí xii-dé:

—Cundedóho-n ìíⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Ní quexìo úní cue téé nànducu ñaha xii-n. **20**Yáchí, cuandèe chi quíhíⁿ-n ndìhi-güedé, te vá yùhú-n chi yúhú ní xáhaⁿ-í véxi cuaca ñaha-güedě xii-n —càchí Espíritú-gá xăhaⁿ-xi xii té Pèlú.

21Te ní xica-dé cuánde-dé núú ndécú cuè téé xica nanducu ñaha xii-dé, te xăhaⁿ-dě xii-güedé:

—Yúhú cúú tée nànducu-ndo-áⁿ. Náú-í-a núú ná chíúⁿ cuíní ñáhá-ndó —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

22Te xăhaⁿ-güedě:

—Tée cùu capitáⁿ téé nàni Corneliú ní tendaha ñaha-dé véxi-ndí, te téé-áⁿ ìo váha iní-dé, chi ìo sàndáá iní-dé Yă Ndiöxí, te nchaa ñáyiù isràél ìo váha càháⁿ-yu cuèndá-dé. Te ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ-xi xii-dé sá cáná ñaha-dé xii-n quíhíⁿ-n vèhe-dé dacuàha-n-dé tnúhu Yă Ndiöxí —càchí cue téé ní tendaha té Còrneliú xăhaⁿ-güedě xii té Pèlú.

23Te ní xáhaⁿ tē Pèlú sá quíhu-güedé vehe-dé, te candeca tnàha-güedé ndìhi-dé quíhíⁿ ndéé nduu tnéé. Te nduu tnéé-áⁿ nǐ xica-güedé ndéca tnàha-güedé ndìhi té Pèlú cuáháⁿ, te tnàhá ìíⁿ úú cue téé sàndáá iní tnúhu Jèsús ñuú Jòpé cuáháⁿ ndìhi ñaha-güedě xii-dé.

24Te ndéé ingá nduu ní quexìo-güedé ñuú Cèsareá. Te té Còrneliú ndétú ñaha-dé xii-güedé vehe-dé te sa ndècu túha-dé ndìhi ñadìhí-dé ndìhi nchaa landú-dé ndìhi cue téé ìo váha tnàhá tnúhu ndìhi-dé, chi ní cana ñaha-dé ní nítnáhă-yu ndìhi-dé cundetú-yu té Pèlú. **25**Te sátá nǐ quèxio té Pèlú vehe té Còrneliú, te ní quee-dé quehé, te ní ngüíñí xítí-dě núú tē Pèlú chíñùhu ñaha-dé ní cùu. **26**Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě:

—Ndacuíñí vá ngüíñí xítí-n nǔú-í chi ñá díú Ndiöxí cúu-í, ðicó ìíⁿ téé ñuyíú-a cùu-í —càchí té Pèlú xăhaⁿ-dě xii-dé.

27Te ta căháⁿ té Pèlú ndìhi té Còrneliú cuánguihu-güedé xítí vehe, te chitu ñáyiù xixíhi xítí vehe. **28**Te ní xáhaⁿ tē Pèlú xii-yu:

—Sa nàha-ndo sá càchí tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii nchúhú ñáyiù isràél sá vă cúú quixi-ndí vehe ni ìíⁿ nchohó ñáyiù ñá túú cùu ñáyiù isràél te ni vă cúú tnàhá tnúhu ndìhi ñaha-ndě xii-ndo. Dico Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá vă cúú căháⁿ-í sá vă cúú căháⁿ ndìhi-í ñáyiù ñá túú cùu ñáyiù isràél, chi cuu cuéchi. **29**Núú xíăⁿ ndìhi-ni véxi-í òré ní quexìo tnúhu sá cáná ñaha-ndo. Te cachí tnúhu-ndo nă cuèndá cáná ñaha-ndo —cachí té Pèlú xăhaⁿ-dě xii-yu.

30Te té Còrneliú ní xáhaⁿ-dě:

—Ní cuu cúmí nduu, te ñi-ni ñàtá òré iha cùu-xi, te yúhú ndècu-í ñi-ni vehe-í, te ñá túú ñàhí ná xéxi-í cáháⁿ ndihi-í Yá Ndiöxí, te òré-áⁿ ñí quexìo ñíⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gá ñíhí-xí dǒo cuixíⁿ dóo chàhchí. **31**Te càchí-xi: “Còrneliú, ní xíndedóho Yá Ndiöxí ñíhí-ní cáháⁿ-n ndihi-gá, te xíní-gá sá sãhaha-n ñíhíⁿ xii ñáyíu ndàhú. **32**Te ñuú Jòpé ndécú ñíⁿ té nàni Xímú, àdi Pelú chi úú ñi-dé, te ndècu-dé vehe ñíⁿ té nàni tucu Xímú té dácuitá ñíⁿ, te càa vehe-dé ñíⁿ xio yuhu làmár, te cana-n-dě ná quixi-dé ndatnúhu-n ndihi-dé”, duha ní cáháⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiöxí. **33**Núú xíáⁿ ndihi-ní ní cana ñaha-í xii-n. Te táxáhu xii-n sá vèxi-n chi iha ndècu-ndí nchaa-ndí ndétú ñàha-ndí xii-n cùndedóho-ndí ñíhí Yá Ndiöxí, te cuíní-ndí cachí ñíhí-n nchaa ñíhí ní cachí Yá Ndiöxí cáháⁿ-n —càchí té Còrneliú xáhaⁿ-dě.

Té Pèlú ní ndatnúhu-dé ndihi ñáyíu ní tacá vehe té Còrneliú

34Te té Pèlú xáhaⁿ-dě xii-yu:

—Vitna ní xíní-í sá Yá Ndiöxí cáháⁿ ndihi-gá ñáyíu cuèi ndèda-ni càa ñuú, te ñíⁿ-ni quide-gá ndihi nchaa-yu. **35**Te nchaa ñáyíu nèhe sá yíñuhu núú Yá Ndiöxí, te xiquide váha-yu, te nchaa-yu cùu váha iní ñáhá-gá xii-yu. Te ñá túú quide cuendá-gá cuèi ná ñáyíu ñuú cúú-yu. **36**Te Yá Ndiöxí ní tendaha-gá Xítoho Jesucristú ní sáháⁿ-gá ní xíndecu-gá nacióⁿ Isràél, te ní xáhaⁿ-gá xii-yu ñíⁿ ñíhí váha nàcuáa cuu váha iní-yu. Te ñi-ni mee Jèsús cùnù-gá núú ñáyíu ní càa xico ñuyíú. **37**Te ñaha-ndo sá ñíhí-gá ndí Juàá ní cáháⁿ ndí ñíhí Yá Ndiöxí núú ñáyíu, te ní dácuándute ñaha ndí xii-yu. Te ñàtá ní ngúíta Jèsús ní cáháⁿ-gá ñíhí-gá distritú Galileá, te ñàtá ní sáháⁿ-gá ñíhí nacióⁿ Isràél ní cáháⁿ-gá ñíhí-gá núú ñáyíu. **38**Te sa ñaha-ndo sá Yá Ndiöxí ní sãhaha-gá Espíritú-gá xii Jèsús té ñuú Nazàrét ndécú ndihi-dé chíndèe ñaha-xi xii-dé. Te ñaha-ndo sá ñí xica cuu Jèsús ní quide tátá-gá nchaa ñáyíu yíhí ñaha espíritú cùndihi yucu ñávaha. Te ío vèi-gá sá váha ní quide ñaha-gá xii-yu, te ducaⁿ ñí quide-gá, chi Yá Ndiöxí ní chindee ñaha-gá. **39**Te mee-ndí ní xíní-ndí nàcuáa ní quide Jèsús ñuú Jerusàlén ndihi ñíhí nacióⁿ Isràél. Te ní sata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí te yàcáⁿ ní xíhí-gá. **40**Te núú ñí nduu ní dándótó ñaha Yá Ndiöxí xii-gá. Te ní cuíní-gá sá cùndècu Xítoho Jesucristú ñíhí nduu sátá ñí ndoto-gá cuendá cáháⁿ ndihi ñaha-gá xii-ndí nchaa-ndí nàcuáa ní xica cuu-ndí ndihi-gá. **41**Te ñá ncháá ñáyíu ní xíní ñáhá xii-gá, chi mee-ni nchúhú cue té ní cachí-gá sá cáháⁿ ndáá-ndí sá ñí ndoto-gá, chi ní xíndecu ndihi-ndí-gá, te ní xíhí ní xexi-ndí ndihi-gá, núu cáháⁿ ndáá-ndí sá ñí ndoto-gá. **42**Te ní cachí-gá sá nchúhú quíhíⁿ-ndí cùñaha-ndí xii ñáyíu sá méé Yá Ndiöxí ní táúchíúⁿ-gá sá Jèsús cada ndáá-gá cuèchi nchaa ñáyíu ndècu vívú ndihi cuèchi nchaa ñáyíu ní xíhí.

Te ducaⁿ nì xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii Jèsús, te ñiu-ni ducaⁿ nĩ cachí Jèsús cáháⁿ-ndí. ⁴³Te cue tée ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndée sanaha nĩ cáháⁿ-güedé sá quíxí Jèsús, te ní cachí-güedé sá ncháá ñăyiu na quëndáá iní ñáhá xii Jesús, te cada càhnu iní-gá nchaa cuéchi-yu —càchí té Pèlú xăhaⁿ-dě xií-yu.

**Ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndihi
cue ñăyiu ñá túú cùu ñăyiu isràél**

⁴⁴Te mei òré càháⁿ-dé ndèdóho-yu ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndihi nchaa ñăyiu-áⁿ. ⁴⁵Te cue tée isràél cuáháⁿ ndihi té Pèlú, cue tée ní sándáá iní tnúhu Jèsús ní cuñúhu vîhi-güedé sá nĩ quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndihí-yu, chi cuèndá sá ñà díú ñăyiu isràél cúú-yu núu xíăⁿ ní cuñúhu-güedé. ⁴⁶Te ní cutnùní sá nĩ quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndihí-yu, chi ní ngüíta-yu càháⁿ-yu tnúhu sá dácàhu iní ñáhá Espíritú-gá, tnúhu sá ñà túú xìní-yu cáháⁿ-yu. Te ní ndacáⁿ táhŭ-yu núu Yă Ndiöxí cuèndá nchaa sá nĩ quide-gá. ⁴⁷Te dătnùní ní xáhaⁿ tē Pèlú:

—Vitna te cuandute ñăyiu ní natuha ichi Xítóhó Jesucrístú chi sa ndècu ndihí-yu Espíritú Yă Ndiöxí dătná cuiní-ndó ndècu ndihi nchoo, núu xíăⁿ vâ cúú càchí dava-gá ñăyiu sá vâ cúú cuànduté-yu —càchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

⁴⁸Te dătnùní ní xáhaⁿ-dě xii ñăyiu:

—Vitna te cuandute-ndo, te òré-áⁿ te cacunehe-ndo Xítóhó Jesucrístú —càchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

Te dătnùní ní cáháⁿ ndàhú-yu núu tē Pèlú cundecu ndihi ñaha-dě xií-yu ñⁿ úú nduu.

**Té Pèlú ní cani-dé cuèndú núu ñăyiu sándáá
iní tnúhu Jèsús ñuú Jerusàlén**

11 ¹Te cue tée ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xii ñăyiu tnúhu-gá, ndihi cue ñăyiu ní sándáá iní tnúhu-gá, ñăyiu ndècu distritú Jùdeá ní níhŭ-yu tnúhu sá ñăyiu ñá túú cùu ñăyiu isràél ní sándáá iní-yu tnúhu Yá Ndiöxí. ²Te òré ní ndexìo té Pèlú ñuú Jerusàlén, te ñăyiu isràél ñăyiu ní cachí sá cádá nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní satnuhu ñàhá-yu xii-dé. ³Te ní xáhăⁿ-yu xii té Pèlú:

—¿Ná cuèndá ní sáháⁿ-n ndée ndíácăⁿ ní cáháⁿ ndihi-n ñăyiu-ăⁿ, te ñá túú quidé-yu dătná quidé nchòo-i? Te ní sáháⁿ-n yàcáⁿ ní xexi-n ndihí-yu —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-dé.

⁴Te té Pèlú ní cani-dé cuèndú năcuáa ní cuu núu nĩ sáháⁿ-dé, te xăhaⁿ-dě:

⁵—Ní xíndecu-í ñuú Jòpé. Te òré càháⁿ ndihí-í Yă Ndiöxí, te ní dácótó ñàha-xi xii-í sá vëxi cuuⁿ ñⁿ dóó cáhnú àndiu, te ndùtu ndi cumí xíquí-xi,

te ní ngava-xi núú ndécù-í. ⁶Te ní xíndéhé vǎha-í, te ní xiní-í nchaa quiti yòdo núú-xi. Te ìíⁿ xichi yòdo quiti cúmí sáhá-xi, te ìíⁿ xichi yòdo quiti dééⁿ, te ìíⁿ xichi yòdo cóó, te ìíⁿ xichi yòdo quiti ndava. ⁷Te ní tecú dóho-í cǎháⁿ ìíⁿ sá cǎháⁿ, te cǎchí-xi: “Pèlú, ndacuñí cahni-n nděda-ni cǎa quiti-a caxi-n-di”, cachí sá ñ cǎháⁿ-áⁿ. ⁸Te ní xáhaⁿ-í: “Vá cǎhni-í-di chi cǎchí tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii nchúhú ñáyiú isràél sá vǎ cúú cǎxi-ndí nchaa quiti-a”, xǎhaⁿ-í. ⁹Te ní tecú dóho-í cǎháⁿ-ni tucu núú ñnu, te cǎchí sá cǎháⁿ-áⁿ: “Vá cúú cǎchí-n sǎ vǎ cúú cǎxi-n-di, chi mee Yǎ Ndiòxí ní cachí-gá sá díú nchǎa quiti-áⁿ cuu caxi-o”, cǎchí sá cǎháⁿ-áⁿ. ¹⁰Te ducaⁿ ñ cǎháⁿ sá ñi cǎháⁿ-áⁿ ùní xito, te dǎtnùní cuándaa dóó-ǎⁿ ndihí nchaa quiti-áⁿ andiu. ¹¹Te òré-ni ní quexìo ùní cue tée vehe núú ndécù-í. Te cue tée-áⁿ ñ tendaha ñaha ìíⁿ tée ñnuú Cèsareá nándùcu ñaha-güedé xii-í. ¹²Te mee Espiritú Yǎ Ndiòxí ní cachí-xi sá quíhíⁿ-í ndihí-güedé, te ní cachí-xi sá ñà túú ñà caní iní-í. Te tnàhá ínú cue tée ndècu iha ní sáháⁿ ndihí ñaha-güedě xii-í, te nchaa-ndí ní sáháⁿ-ndí vehe té Còrneliú ñnuú Cèsareá. ¹³Te ní caní-dé cuèndú nàcuáa ní cuu ní sáháⁿ ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiòxí vehe-dé, te ní quíhu-xi ndéé xití vehe-dé, te ní xáhaⁿ-xi xii-dé: “Tendaha-n cuè tée na quíhíⁿ-güedé ñnuú Jòpé quíngana-güedé ìíⁿ tée nàni Xímú, àdi Pelú chi úú dèu-dé. Te candeca ñaha-güedě quixi. ¹⁴Te tée-áⁿ cachí tnúhu-dé nása cada-n nàníhí tǎhú-n ndihí ñadihí-n, ndihí landú-n, ndihí nchaa ñáyiú xínu cuechi vehe-n”, duha ní xáhaⁿ espíritú-áⁿ xii té Còrneliú. ¹⁵Te òré ní ngúíta-í cǎháⁿ ndihí-í-yu ní quexìo Espiritú Yǎ Ndiòxí ní ngúndecu ndihí-yu dǎtná ní quide-xi cútnàhá ní taxi Yá Ndiòxí Espiritú-gá ndéé díhna ní ngúndecu ndihí nchoo. ¹⁶Te ní ndacu iní-í nàcuáa ní cǎháⁿ Xítóhó Jesucrístú, te duha ní cachí-gá: “Té Juàá ní xóo dacuàndute-dé ñáyiú, dico yúhú sǎñaha-í Espiritú Yǎ Ndiòxí cundecu ndihí-yu”, duha ní cachí-gá. ¹⁷Te Yá Ndiòxí ní sǎñaha-gǎ Espiritú-gá cundecu ndihí ñáyiú ñà túú cùu ñáyiú isràél dǎtná ní quide-gá cútnàhá ní sándáa iní-ó tnúhu Jèsús, núú xiǎⁿ vá cǎchí-í sá vǎ cúú cǎda-í ìíⁿ sá cuíní Yǎ Ndiòxí cada-í —cǎchí té Pèlú xǎhaⁿ-dě xii-yu.

¹⁸Te sátá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ tǎ Pèlú, te ñà túú-gǎ ná tnúhu ñi cǎháⁿ-yu, te ío ní cudíí iní-yu nchaa nàcuáa ní quide Yá Ndiòxí, te ní xitnàhá-yu:

—Tnàhá nchaa ñáyiú ñà túú cùu ñáyiú isràél naníhí tǎhú-yu núu na dàñá-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu, chi ducaⁿ cuíní Yǎ Ndiòxí cunduu —cǎchí-yu xitnàhá-yu.

Ñáyiú sándáa iní tnúhu Jèsús ñnuú Antiòquia

¹⁹Te sátá ñi sahani-güedé té Těvá, te ní cuíní-güedé cada úhú-güedé nchaa ñáyiú ní sándáa iní-xi tnúhu Jèsús, te ní xité nuú-yu ndi tnàhá ìíⁿ ìíⁿ ñnuú. Te davá-yu cuáháⁿ-yu ndéé distrítú Fèniciá ndihí distrítú Chìpré ndihí

ñuú Antiòquiá. Te ní cáháⁿ-yu tnúhu Jèsús núú mee-ni ñáyiú isràél, te ñá ní xítñuhu-yu dava-gá-yu. ²⁰Te dava-gá ñáyiú distritú Chìpré ndihi ñáyiú ñuú Cìrené ní sáháⁿ-yu ñuú Antiòquiá. Te ñá díú mèe-ni ñáyiú isràél ní cáháⁿ ndihí-yu, chi tnàhá ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ní xáháⁿ-yu tnúhu Jèsús. ²¹Te ní chindee ñàha-gá xii ñáyiú càháⁿ tnúhu-gá, te vài-gá-yu ní sàndáá iní-yu-gá chi ní tuhá-yu ichi-gá.

²²Te ñáyiú ndècu ñuú Jerusàlén ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Jèsús ní níhí-yu tnúhu nàcuáa ní cuu, núu xíáⁿ ní tendàhá-yu té Bèé cuáháⁿ-dé ñuú Antiòquiá. ²³Te òré ní quexìo té Bèé, te ní xiní-dé nàcuáa ní quide ñàha-gá xií-yu sá ñí naníhí tàhú-yu, núu xíáⁿ ío ní cudíí ìní-dé. Te ní dácáhu ìní ñàhá-dě, te ní xáhaⁿ-dě:

—Ío nducu ndèe-ndo cada-ndo nchaa sá càchí Yă Ndiöxí cada-ndo —càchí-dé xáhaⁿ-dě xií-yu.

²⁴Te té Bèé cúú-dě ìíⁿ téé váha iní-xi, te ndècu ndihi-dé Espiritú Yă Ndiöxí, te ío sàndáá iní-dé tnúhu Jèsús. Te vài vihi ñáyiú ní tuhá-yu ichi-gá.

²⁵Te dàtnùní cuáháⁿ té Bèé ñuú Tàrsú cuánúndúcú-dě té Sàulú. ²⁶Te òré ní naníhí ñàhá-dě, te ndèca ñàha-dé cuáháⁿ ñuú Antiòquiá, te yàcáⁿ ní xíndecu-güedé ìíⁿ cuíá ndihi ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Jèsús, te vài-yu ní dácúhá ñàha-güedé tnúhu-gá. Te ñuú ñuú Antiòquiá ní dánání ñàhá-yu Cristiànú xii nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús.

²⁷Te ndéé dàvá-áⁿ ñí quee ìíⁿ úú cue téé càháⁿ tnúhu Yă Ndiöxí ñuú Jerusàlén cuáháⁿ-güedé ñuú Antiòquiá. ²⁸Te ìíⁿ-dé nání-dě Àgabú, te ní chindee ñàha Espiritú Yă Ndiöxí xii-dé, te ní sáháⁿ-dé núú nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu sá quíxí ìíⁿ tnamá nihí ñuyíú. Te ducaⁿ ñí cuu sátá ñí ngúnutñíí té Clàudiú téé yìndaha cuéhé nacióⁿ. ²⁹Núu xíáⁿ nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús ñuú Antiòquiá ní ndatnúhu-yu sá chíndéé-yu nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá ndécú distritú Jùdeá cuèndá vá ndóhó vîhí-yu docó. Te nàcuáa ní níhí-yu, te ducaⁿ ñí sacáⁿ tnáhá-yu. ³⁰Te ní tacá díhúⁿ-ăⁿ, te nèhe té Bèé ndihi té Sàulú cuáháⁿ, cuáha-güedé cue téé yìndaha ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá.

Sátá ñí xíhí té Jàcobó, te ní ngava té Pèlú vecaá

12 ¹Te ndéé dàvá-áⁿ ñí ngüíta té Hèrodés téé yìndaha ñàha xii ñáyiú isràél ní quide úhú-dé ìíⁿ úú ñáyiú sàndáá iní tnúhu Yă Ndiöxí. ²Te ní táuchíúⁿ-dě ní tñii-güedé té Jàcobó ñaní té Juàá, te ní sahani ñàha-güedé ndihi machítí. ³Te ío ní cudíí ìní dava ñáyiú isràél cuèndá sá ñí sahani ñàha-güedé xii té Jàcobó, núu xíáⁿ ní tendaha tùcu té Hèrodés sandadú-dé ní sáháⁿ tñii tucu-güedé té Pèlú. Te ducaⁿ ñí quide-dé cútnàhá ní xóo vico ní xexí-yu pàá sá ñà túú yìhi levadurá. ⁴Te ní naníhí-güedé té Pèlú, te ní

tnii ñaha-güedë ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ vecaá. Te té Hèrodés ní táuchíúⁿ-dë cuáháⁿ sáhúⁿ iiⁿ sandàdú cùndeé-güedé té Pèlú. Te ní xáhaⁿ-dë: —Cundeé-ndó ndì cúmí ndì cúmí-ndó tõe-ǎⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dë xii-güedé.

Te té Hèrodés ní sani iní-dé queñuhu-dé té Pèlú vecaá òré ná yǎha vico cuendá cahni ñaha-güedë cáháⁿ-dë ní cùu. ⁵Te ní xíhi-ni té Pèlú vecaá, te ní xindeé cuaa ñaha sandadú xii-dé. Te cue ñáyiú sandáá iní tnúhu Yá Ndiöxí ío ní xícáⁿ táhǔ-yu núú-gǎ cuendá sá ñà túú nǎ cada ñaha-güedë xii-dé.

Yá Ndiöxí ní dácăcu-gá té Pèlú vecaá

⁶Iiⁿ niú-gá quihi té Pèlú vecaá ní cùu, te nduu tněé tauchìuⁿ té Hèrodés quíhíⁿ sandàdú queñuhu ñaha-güedë xii-dé vecaá cuendá quiní nchaa ñáyiú nása cada ñaha-güedë ní cùu. Te té Pèlú cáá-dë xidí-dé xití vecaá, te ndì ndùú dúcúⁿ ndáhá-dë ndútú càdená, te xio xio dñi-dé ndécú sandadú, te dava-gá sandàdú xindeé-güedé yèhe vecaá. ⁷Te ní quexìo iiⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiöxí xití vecaá núú cáá tǎ Pèlú xidí-dé, te uuⁿni ní dáyèhé-xi xití vecaá, te ní danguíhi ñaha-xi xii-dé, te xǎhaⁿ-xi xii-dé:

—Yáchí, ndàcòo —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

Te ní ndacòo-dé, te nchaa cadená ndútú dǔcúⁿ ndáhá-dë ní nandáxí. ⁸Te ní xáhaⁿ tùcu espíritú-áⁿ xii-dé:

—Yáchí, nucuíhnu dóo-n, te ndíhu-n chàu-n —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

Te ní ndíhu nuu-dé dóo-dë, te ní xáhaⁿ tùcu espíritú-áⁿ:

—Candixi dóo-n, te na quíhíⁿ-ó —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

⁹Te té Pèlú ní chinchícúⁿ-dé espíritú-áⁿ, te ñá ní cùtnuní iní-dé nǔu ndáá iiⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiöxí ducaⁿ quide àdi ñáhá, te dàcoto ñaha-xi xii-dé ní sani iní-dé. ¹⁰Te ndëndaha-ni-dë espíritú-áⁿ cuáháⁿ ní yáha-dé nàcuáa xǐnutní sandàdú, te ta yǎha-gá-dé núú ndécú dàva-gá-güedé. Te ní sáá-dé ndéé yuyèhe núú ndèdí caá nàcuáa ní yáha ichi sá cuáháⁿ ndéé xití ñuú, te ní nacaáⁿ méé yèhe-áⁿ, te ní quee-dé cuáháⁿ-dé ndíhi espíritú-áⁿ. Te ní tnahá-dé iiⁿ tnuú, te yàcáⁿ ní dándöo ñaha espíritú-áⁿ xii-dé. ¹¹Te dǎtnùní ní nene váha saní núú-dë, te ní cutnùní iní-dé, te ní cachí-dé:

—Ndáá sá Yǎ Ndiöxí ní tendaha-gǎ espíritú-ǎⁿ ní quixi-xi ní dácăcu ñaha-xi xii-í cuendá sá và cáhni ñaha té Hèrodés. Te dava ñáyiú isràel ío ní cudíí iní-yu cuendá sá nǐ cuiní té Hèrodés cahni ñaha-dë xii-í —duha ní cachí-dé sátá nǐ cutnùní iní-dé.

¹²Te sátá nǐ cutnùní iní-dé sá nǐ cácu-dé, te cuáháⁿ-dé vehe iiⁿ ñaha nàni Mariá nǎná tǎ Juàá, àdi Mácú chi úú dǐu-dé, te xíaⁿ ndécú vǎi-yu càháⁿ ndíhí-yu Yá Ndiöxí. ¹³Te té Pèlú ní quexìo-dé ndéé yuyèhe ní dácásáⁿ-dë,

te ní quixi ìíⁿ xíchí nání Ròdé ní quixi ndehe-xi nă cúú ñăyiu dâcasaⁿ. 14Te ní nucúhuⁿ ndudú-xi sá díú tĕ Pèlú, te ní cudíí víhí ìní-xi, dico ñá ní nàcaáⁿ-xi yuyèhe. Te ní quene cunu-xi cuáháⁿ ngúñaha-xi xíí-yu sá nútnĭ tĕ Pèlú yuyèhe ndaa quehé. 15Te ñá ní sàndáá ìní-yu tnúhu ní cáháⁿ-xi, te xăhăⁿ-yu xii-xi:

—iNá tnúhu vĭhi cáháⁿ-ôⁿ xíchí lùcú! —càchí-yu xăhăⁿ-yu.

Te xăhaⁿ-xi să ndàá nútnĭ-dé, te xăhăⁿ-yu:

—Ñá díú tĕ Pèlú chi espíritú sá xító ñaha xii-dé cúú să càháⁿ —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-xi.

16Te òré ducaⁿ xĭtnàhá-yu, te tĕ Pèlú ní dácásáⁿ tùcu-dé yuyèhe. Te ní sáháⁿ-yu ní nacaáⁿ-yu yuyèhe, te ní xiní-yu sá díú tĕ Pèlú, te ní cuñúhu vĭhí-yu. 17Te ní quide-dé ndaha-dé núŭ-yu cuëndá cadí-yu yuhú-yu. Te ní ngúíta-dé ní cani-dé cuëndú nàcuáa ní quide ñaha Yă Ndiôxí xii-dé sá nĭ dácăcu ñaha ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gă xii-dé vecaá, te ní xáhaⁿ-dĕ xíí-yu:

—Cúu-ndo tĕ Jàcobó ndĭhi dava-gá ñăyiu sàndáá ìní tnúhu Jèsús nàcuáa ní quide ñaha Yă Ndiôxí xii-í —càchí-dé xăhaⁿ-dĕ xíí-yu.

Te sátá dúcáⁿ nĭ xáhaⁿ-dĕ, te ní quee-dé cuáháⁿ-dé ìngá xichi.

18Te sátá nĭ túndaá, te ní ngúíta nchaa sandàdú càháⁿ ìíⁿ càháⁿ ìíⁿ-güedé, te xĭtnàha-güedé:

—Ñá túú-gă tĕ Pèlú yĭhí vècaá, ¿te nása cada-o-i? —càchí-güedé xĭtnàha-güedé.

19Te tĕ Hèrodés ní tendaha-dĕ titní sandàdú cuáháⁿ-güedé cuánúndúcú ñaha-güedé, te ñá ní nàníhí ñáhá-güedĕ xii-dé. Te dătnùní ní cana-dé sandàdú cue tĕe ní xindeé ñáhá xii tĕ Pèlú, te ní tenàá ñáhá-dĕ xii-güedé, te ní xáhaⁿ-dĕ xii dava-gá cue sandàdú-dé:

—Cahni-ndo cuè tĕe-ăⁿ —càchí tĕ Hèrodés xăhaⁿ-dĕ.

Te dătnùní ní quee tĕ Hèrodés distrítú Jùdeá cuáháⁿ-dé ñuú Cèsareá, yàcáⁿ ní ngúndecu-dé.

Ní xíhí tĕ Hèrodés

20Tĕ Hèrodés ní cudééⁿ-dĕ núú ñăyiu ñuú Tìrú ndĭhi núú ñăyiu ñuú Sìdón. Te xĭăⁿ ní ndatnúhu-yu ní cuu ìíⁿnuu tnúhu-yu, te ní xicá-yu cuáháⁿ-yu cuáháⁿ ndatnúhu ndĭhi ñáhá-yu xii-dé, te ní ndatnúhu ndĭhí-yu tĕ Blàstú. Te tĕe-áⁿ cúú-dĕ chiúⁿ quide-dé núú tĕ Hèrodés, te ní chindee tnúhu ñaha-dĕ xíí-yu, chi ní cáháⁿ ndàhú-yu núú tĕ Hèrodés sá vă cadá ŭhú ñáhá-dĕ xíí-yu. Te ducaⁿ nĭ quidé-yu cuëndá ñuú tĕ Hèrodés-áⁿ queé să xéxí-yu. 21Te ní xáhaⁿ tĕ Hèrodés ná nduu quĭhíⁿ-yu ndatnúhu ndĭhi ñaha-dĕ xíí-yu, te nduu-ăⁿ nĭ quíunuu-dé ìíⁿ dóó văha, ìíⁿ sá sácũhnu tĕe tàxi tnuní. Te ní ngóo-dé núú xilé váha, xilé sá sácõo nchĭhi tĕe tàxi tnuní,

te ní nguíta-dé ní cáháⁿ sàhú-dé dóho-yu. ²²Te uuⁿni ní cuáá-yu te cächí-yu:

—iTée-a càháⁿ-dé dico ñá díú tēe ñuyíú-a cùu-dé chi ndiöxí cúú-dě!
—cächí-yu xitnàhá-yu.

²³Te ñiu-ni òré-áⁿ ñí yáha ñíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiöxí, te ní sáñaha-xi cuèhé xii té Hèrodés. Te ducaⁿ ñí tnahá-dé chi mee-dě ñá ní xáhaⁿ-dě sá ñáyiú cùu-dé, te ní cáháⁿ-yu sá ndiöxí cúú-dě. Te nchìto-gá-dé ní sanú ñáhá tìndácú xii-dé, te dàtnùnì ní xíhí-dé.

²⁴Te ío titní xichi ní sáháⁿ ñáyiú sàndáá iní tnúhu Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-yu tnúhu-gá, te ío chítú-yu ní sàndáá iní-yu tnúhu-gá.

²⁵Te té Bèé ndihi té Sàulú ní ndihi chiúⁿ-güedé, te ní ndee-güedé ñuú Jerusàlén cuáháⁿ-güedé ndihi té Juàá, àdi Mácú chi úú ñiu-dé.

Té Bèé ndihi té Sàulú cuáháⁿ-güedé dácuaàha-güedé ñáyiú tnúhu Yá Ndiöxí nchaa ñuú xícá

13¹Te ñuú Antiòquiá ndécú ñíⁿ úú cue tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí núú nchaa ñáyiú ní sàndáá iní-xi tnúhu-gá. Te ndècu tucu ñíⁿ úú cue tée cùu mestrú dácuaàha ñaha-güedé xií-yu tnúhu-gá. ñíⁿ-dé nání-dě Bèé, te ñíⁿ-dé nání-dě Xímú, te té Xímú-áⁿ xáhaⁿ-güedě Nègrú chi tnuu-dě. Te ingá-dé nání-dě Lùciú, te tée-áⁿ cúú-dě tée ñuú Cìrené. Te ingá-dé nání-dě Sàulú, te ingá tucu-dé nání-dě Manàén. Te té Manàén-áⁿ ndihi té Hèrodés tée cùu gobiernú Galileá ío váha ní xóo cáháⁿ ndihi tnàha-güedé cútnàhá ní cuu líhli-güedé. ²Te ñíⁿ nduu ñá túú ñá ní xèxi ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Yá Ndiöxí cuèndá mee-ni-gă ní cáháⁿ ndihí-yu, te ní xáhaⁿ Espíritú Yá Ndiöxí xií-yu:

—Tendaha-ndo tē Bèé ndihi té Sàulú quíhíⁿ-güedé dava-gá ñuú cada-güedé chiúⁿ tahu-í, chi ducaⁿ cuìní-í cunduu —cächí Espíritú-gá xáhaⁿ-xi xíí-yu.

³Te ní cáháⁿ ndihi tucú-yu Yá Ndiöxí, te ñá túú tnàhí ná ní xèxi tucú-yu, te ní sacáⁿ ndodo-güedé ndaha-güedé díquí tē Bèé ndihi té Sàulú. Te sátá dúcáⁿ ñí quide-güedé, te ní quide ndee ñí ñáhá-yu xii-güedé.

Té Bèé ndihi té Sàulú cuáháⁿ-güedé distritú Chìpré cáháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiöxí

⁴Te té Bèé ndihi té Sàulú ní quee-güedé cuáháⁿ-güedé cuèndá ducaⁿ cuìní Espíritú Yá Ndiöxí cunduu sá cáca cùu-güedé dava-gá ñuú, te ní quexìo-güedé ñuú Selèuciá, te yàcáⁿ ní quée-güedé bàrcú cuáháⁿ-güedé distritú Chìpré. Te ñuú-áⁿ cáá xítí làmár chi ndècu ñuhu yichí xítí ndute.

⁵Te ní quexìo-güedé mei ñuú Salàminá, te ní quene-güedé bàrcú, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé nchaa veñúhu ñáyiú isràél càháⁿ-güedé tnúhu Yá

Ndiöxí. Te cuáháⁿ ndihi-güedé té Juàá cuèndá chindee ñàha-dé xii-güedé. ⁶Te ní tñii-güedé ichi cuáháⁿ-güedé ñuú Páfós cáá ndàa ingá xio Chìpré, te yàcáⁿ ní naníhí tnáhá-güedě ndihi ìⁿ tée isràél nání-dě Barjèsús, te tée-áⁿ xìní-dé cada ndùu-dé, te càchí-dé sá càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí dico ñá ndàá. ⁷Te tée-áⁿ quidé chiùⁿ-dé ndihi té Sèrgiú, àdi Páblú chi úú òu-dé, te cùu-dé gobièrnú Chìpré, te ío túha-dé. Te ní cana-dé té Bèé ndihi té Sàulú, chi cuìní-dé cundedóho-dé tnúhu Yá Ndiöxí. ⁸Te tée quide nduu-áⁿ ñá ní dàña-dé cáháⁿ-güedé tnúhu-gá, chi ñá ní cuìní-dé sá tée cùu gobièrnú-áⁿ tuha-dé ichi Yá Ndiöxí. Te ducaⁿ ñí quide té Barjèsús, tée xàhaⁿ-güedě Èlimás. ⁹Te tnàhá tucu té Sàulú ndécú úú òu-dé chi xàhaⁿ tùcu-güedé Páblú, te ndècu ndihi-dé Espiritú Yá Ndiöxí. Te ní xíndéhé ñí ñáhá-dě xii tée quide nduu-áⁿ. ¹⁰Te ní xáhaⁿ-dě:

—Yòhó, chi dàtná quidé yùcu ñávàha quide-n chi mee-ni dándahú-n ñáyiu. Yòhó cúu-n dèhe sácuihná, chi nchaa tnúhu váha cuìní Yá Ndiöxí cáháⁿ-yu, te yòhó ñá dáñá-n. ¹¹Te vitna quiní-n nàcuáa cunduu, chi taxi Yá Ndiöxí ìⁿ castiú xii-n chi vá cútnùní-gá núu-n càca cuu-n ìⁿ úú nduu —càchí-dé xàhaⁿ-dě xii tée quide nduu-áⁿ.

Te òré ducaⁿ ñí xáhaⁿ tē Páblú xii-dé, te òré-ni ní cuaa-dé, te ñá túú ní cùtnuní tnàhí-gá núu-dě, te ní xóo nducu-nă-dé ñáyiu ní xóo cuita nehe ñaha xii-dé. ¹²Te tée cùu gobièrnú ní xìní-dé nàcuáa ní quide té Páblú, te ío ní cuñúhu-dé. Te ní tnahá iní-dé tnúhu Jèsús, núu xíáⁿ ní sándáá iní-dé.

Té Páblú ndihi té Bèé ndécú-güedě ñuú Antiòquiá Pìsidiá

¹³Te té Páblú ndihi dava-gá cue tée xica cuu ndihi-dé ní quée-güedé bàrcú, te ní quee-güedé ñuú Páfós cuáháⁿ-güedé ñuú Pèrgé, te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi distritú Pànfilíá. Te té Juàá ní nacuico-dě ní dándöo ñaha-dě xii-güedé cuánuhú-dé ñuú Jerusàlén. ¹⁴Te dava-gá-güedé ní quee-güedé ñuú Pèrgé cuáháⁿ-güedé ñuú Antiòquiá, te Pìsidiá yíndàha-xi ñuú-áⁿ. Te nduu xíndetatú-yu, te ní sáháⁿ-güedé veñúhu ñáyiu isràél, te ní ngóo-güedé xití veñúhu. ¹⁵Te cue tée ndècu veñúhu ní queheⁿ-güedé tutú yódó tnùní nchaa tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés ndihi tutú yódó tnùní nchaa tnúhu sá ñí chídó tnùní dava-gá cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te ní dácuáhá-güedě ní xíndedóho cue ñáyiu, te dàtnùní cue tée yíndaha veñúhu-áⁿ ñí xáhaⁿ-güedě xii té Páblú ndihi dava-gá-güedé:

—Nchòhó cue tée cùu ñaní tnáhá-ndě, te núu cuìní-ndó cãháⁿ-ndó tnúhu Yá Ndiöxí, te cuu cáháⁿ-ndó tnàvíí cuèndá cutúha-yu —càchí-güedé xàhaⁿ-güedě.

¹⁶Te té Páblú ní ndacuñí-dé, te ní ndacani-dé ndaha-dé cuèndá cadí-yu yuhú-yu te cundedóho-yu tnúhu cáháⁿ-dé, te ní xáhaⁿ-dě:

—Te nchòhó ñáyiú quide nchaa nacúaa càháⁿ Yă Ndiöxí ndihi nchaa nchòhó ñáyiú isràél, cundedóho-ndo nchaa-ndo ìⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. 17Te cuèi ndéé sanduu te cuèi vitna chindee ñaha-ni Yá Ndiöxí xii nchaa ñáyiú isràél, te ní nacáxi ñaha-gă xií-yu te ní chindee ñaha-gă cuendá cáyá-yu, chi cuiní-gă sá cúú vâi-yu, te ducaⁿ ñi quide-gă cútnàhá ní xíndecú-yu nàcióⁿ Ègiptú. Te dătnùní ní dácăcu ñaha-gă xií-yu ñuú-áⁿ, chi mee-gă nchaa ndăcu-gă quidé-gă. 18Te ní xíndecú-yu ìⁿ xichi núú ñà túú tnàhí sàcúndecu ñáyiú údico cuía, te xití údico cuía-ăⁿ ñi cundee ìní-gă nchaa sá ñi quidé-yu. 19Te Yá Ndiöxí ní chindee ñaha-gă xii ñáyiú isràél, te ní dánáă-yu úsá nàcióⁿ, chi cuendá ní cuiní-gă cuu cuendá-yu ñuhú-áⁿ. 20Te dătnùní ní cachí Yă Ndiöxí sá díú-ní cuè tée cùchiuⁿ taxi tnuní-güedé nchaa ñáyiú, te ducaⁿ ñi quide-güedé dătná cúmí ciendú dava cuía. Te sátá xăăⁿ, te ní xíndecu té Sămuél tée ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí. 21Te dăvâ-áⁿ ñi cuiní ñáyiú isràél sá cúndecu ìⁿ tée quindaha ñaha-dé xií-yu, te Yá Ndiöxí ní cachí-gă sá tē Sàúl quindaha-dě-yu, te tē-áⁿ ñi cuu-dé déhe té Cïs, te té Benjâmín tē ní xíndecu ndéé sanaha-gă ní cuu ñaní tnáhá-dě. Te té Sàúl ní xíndaha-dě ñáyiú údico cuía. 22Te Yá Ndiöxí ñá ní cuiní-gă cundecu-ni-dé quindaha-dě ñáyiú, chi ní cuiní-gă sá tē Dăvií ndíhu ndaha-dě cue ñáyiú isràél, te ní cachí-gă: “Ío váha ní tnahá ìní-í năcuáa quide té Dăvií déhe tē Isái, te cada-dé nchaa năcuáa cúñaha-ï xii-dé”, duha ní cachí Yă Ndiöxí —càchí té Păblú xăhaⁿ-dě xií-yu.

23Te ní xáhaⁿ tucu té Păblú:

—Díu-ni ñaní tnáhá tē Dăvií cúú Jèsús. Te Yá Ndiöxí ní tendaha-gă Jèsús ní quixi-gă ñuyúú-a cuendá nchaa ñáyiú isràél ná quèndáá ìní ñáhá xii Jèsús naníhí tăhú-yu, chi ducaⁿ ñi cachí Yă Ndiöxí cunduu. 24Te cútnàhá vátá nguíta-gă Jèsús cáháⁿ-gă tnúhu Yá Ndiöxí, te ní cáháⁿ té Juáa núú ñáyiú isràél sá xíní ñuhu-xi dăná-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá, te cuanduté-yu. 25Te sa ta cùyatni-ni-gă cuú-dé, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu: “Nchòhó càchí-ndó să yŷhú cúú-í Crístú Yaá ndétú-ndó dico ñáhá, chi ñá díú yŷhú cúú-í Crístú, chi davitna quixi Crístú Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyúú-a. Te yŷhú cúú-í ìⁿ tē duuⁿ duuⁿ ñá túú tàú nandaxi cuèdicó chàú-gă dico quide-í chiúⁿ-gă”, duha ní cáháⁿ te Juáa —càchí té Păblú xăhaⁿ-dě xií-yu.

26Te ní xáhaⁿ tucu té Păblú:

—Cundedóho tucu-ndo ìngá tnúhu na càháⁿ-í. Nchòhó tnáhá-ndó cùu-ndo ñaní tnáhá ndíi Àbrahám, te xíní-ndó să Yă Ndiöxí cúnùu-gă. Te díu-ni-gă cuiní-gă sá ncháá-ndó cundedóho-ndo tnúhu-gă, chi cùu-xi tnúhu sá càháⁿ năcuáa naníhí tăhú-ndó. 27Te nchaa ñáyiú ndècu ñuú Jerusàlén ndihi nchaa cue tē cùnùu ñá ní cùtnuní ìní-yu ndihi-güedé sá Yă Ndiöxí ní tendaha-gă Jèsús ní quixi-gă ñuyúú-a. Te ñá ní săha-yu cuendá sá díú Jèsús

ní cacunehe cue téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha cuëi ní dácuáhă-yu tnúhu-gá veñúhu-yu ndi tnahá úná nduu, nduu ndètatú-yu. Te ní cachí-yu sá ndècuéchi Jèsús, te ní xáhăⁿ-yu sá cáhni ñaha-güedé xii-gá. Te xíăⁿ sa ñaha cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha sã dúcáⁿ càháⁿ-yu. **28**Te cuëi ñá túú ñă ní quide-gá te ní xáhăⁿ-yu xii té Pìlatú téé cùu gobiernú sá táuchìuⁿ-dé cahni ñaha-güedě xii-gá. **29**Te xíăⁿ ñuu ní sata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí. Te ní quide-güedé nchaa nàcuáa ní chídó tnùní cue téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha. Te sátá ñí xíhí-gá, te ní nunehe ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí, te nchìdo ñaha-güedé cuáhăⁿ, te ní chihi ñaha-güedě ìⁿ xití yaú. **30**Te Yá Ndiöxí ní dándótó-gă Jèsús. **31**Te titní xito ní sáhăⁿ Jèsús núú ndécú ñăyiu ní xica cuu ndihi-gá, ñăyiu ní quee distritú Galileá ní sáhăⁿ-yu ndihi-gá ñuu Jerusàlén. Te vitna nchaa ñăyiu-áⁿ xáhăⁿ-yu xii dava-gá ñăyiu isràél nàcuáa ní cuu ní ndoto-gá.

32Te nchúhú càháⁿ-ndí nàcuáa cada-ndo nàníhí tàhú-ndó, chi Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii cue ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha sã téndàha-gá Déhe-gá Jèsús quixi-gá ñuyíú-a. **33**Te ní quixi-gá ní xíhí-gá, te ní dándótó ñaha Yá Ndiöxí xii-gá, te núú xíăⁿ naníhí tàhú-ó ñuu na quèndáa iní-ó-gă. Te ìⁿ téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ñí chídó tnùní-dé núú sàlmú cúú ùú nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá, te duha ní xáhaⁿ-gă: “Yòhó cúú-n Dêhe-í, te vitna cutnùní iní ñăyiu sá yùhú cúú-í Tătá-n”, duha ní xáhaⁿ-gă xii Jèsús. Te ñiu-ni ducaⁿ ñí chídó tnùní téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. **34**Te ingá xichi tucu núú tütú-gá ní chídó tnùní ìⁿ téé ní xíndecu ndéé sanaha nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá, te duha ní xáhaⁿ-gă: “Mee-ni sã văha cada ñaha-ï dàtná ní xíi-í té Dàvíí”, duha ní xáhaⁿ-gă. Te ducaⁿ ñí chídó tnùní téé ní xíndecu ndéé sanaha nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí, chi òré ní xíhí Jèsús te ní dándótó ñaha-gá cuèndá sá vă tíú yìqui cuñú-gá. **35**Te núú xíăⁿ duha ní chídó tnùní ìⁿ téé ní xíndecu ndéé sanaha núú librú Sàlmú nàcuáa ní xáhaⁿ-dě xii-gá: “Vă dáñá-n sã tíú yìqui cuñú Déhe-n chi ío văha quide-gá”, duha ní chídó tnùní téé ní xíndecu ndéé sanaha —càchí té Păblú xáhaⁿ-dě xii-yu.

36Te xáhaⁿ tùcu-dé:

—Te té Dàvíí ní quide-dé nchaa chiuⁿ ní táhú Yă Ndiöxí cada-dé, te dàtnùní ní xíhí-dé. Te ní chindúxi ñaha-güedě xii-dé yatni nàcuáa yìndúxi cue ñaní tnáhá-dě ndéé sanaha-gă, te xíăⁿ ñí téhyú yìqui cuñú-dé. **37**Te Jèsús chi ñá ní tēhyú yiqui cuñú-gá, chi ní dándótó ñaha Yá Ndiöxí xii-gá. **38**Te cuìní-í cachí tnúhu-í xii-ndo cuèndá cutnùní iní-ndó nchàa-ndo sá cádá càhnu iní Yă Ndiöxí nchaa cuéchi-o, chi ní xíhí Jèsús cuèndá naníhí tàhú-ó. **39**Te nchaa ñăyiu na quèndáa iní ñáhă xii Jesús te cada càhnu iní-gá nchaa sá ñà túú văha ní quidé-yu, chi núú mee-ni tnúhu ní chídó

tnùní ndíi Moisés ná quèndáá iní-yu te vá nánihí tàhú-yu. **40-41** Te ío coto-ndo mée-ndo cuendá sá vǎ yǎha-ndo dàtná ní cachí Yǎ Ndiöxí yáha cue ñáyiu ñá túú ní quèide váha ní xíndecu ndéé sanaha. Te nàcuáa ní cáháⁿ-gá ní chídó tnùní ìⁿ téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha, te duha ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu dàvá-áⁿ:

Cundedóho nchaa nchòhó ñáyiu cuèhé yuhu-xi na càháⁿ-í ìⁿ tnúhu te quiní-ndó ñǎ cuñúhu-ndo,
yúhú quídè-í vǎi núú sǎ ìo váha vitna ndècu-ndo ñuyíú-a,
te cuèi na còo ñáyiu cachí tnúhu xii-ndo nàcuáa ndùu nchaa sá vǎha-áⁿ, dico nchòhó vá quèndáá iní-ndó,
te sá dúcáⁿ càda-ndo vá quèndáá iní-ndó, te dàcuíta nihnu-ndo mée-ndo.

Duha ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu te ducaⁿ ñǎ chídó tnùní téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha —càchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dǎ xií-yu.

42 Te òré ní ndee té Pǎblú veñúhu ñáyiu isràél ndihí cue téé xica cuu ndihí-dé, te ní cáháⁿ ndàhú ñáyiu yèhi veñúhu núú-dǎ sá quèhíⁿ-dé núú ùná nduu, te ñiu-ni tnúhu ní cáháⁿ-dé cáháⁿ tucu-dé òré quexìo-dé. **43** Te sátá ñǎ túhú veñúhu-yu, te vǎi ñáyiu isràél ndihí ñáyiu ní chitnahá ñáhá xii-yu nchìcúⁿ nihnu quèide nacuáa quèdé-yu càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí cuáháⁿ ndihí-yu té Pǎblú ndihí té Bèé. Te ní xáhaⁿ-güedǎ xií-yu sá vǎ dáñá ndèé-yu canchicúⁿ nihnú-yu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa quèide Yá Ndiöxí sá cúú-xí-yu.

44 Te núú ùná nduu, nduu ndètátú-yu ní quexìo vai vihi ñáyiu, chi ñihí ñuu ní quexìo ndedóho-yu tnúhu Yá Ndiöxí. **45** Te cuèndá sá ìo vǎi ñáyiu ní quexìo, núú xíǎⁿ ní cuu cuédú iní ñáhá ñáyiu isràél xii té Pǎblú, te ní xícuèhé ñáhǎ-yu xii-dé. Te ní xáhǎⁿ-yu xii-dé sá dándàhú ñáhá-dǎ xií-yu ndihí tnúhu càháⁿ-dé. **46** Te té Pǎblú ndihí té Bèé ñá túú ní yùhú ñáhá-güedǎ xií-yu. Te ní xáhaⁿ-güedǎ:

—Xini ñuhu-xi díhna-gá nchòhó ñáyiu isràél cáháⁿ ndihí-ndí tnúhu Yá Ndiöxí, te mee-ndo ñǎ cuiní-ndó cundedóho-ndo. Te sá dúcáⁿ quèide-ndo, te vá nánihí tàhú-ndó, te ni vǎ càháⁿ-gá-ndí tnúhu Yá Ndiöxí núú-ndó, dico cáháⁿ-ndí núú dàva-gá ñáyiu cuèi ñá díú ñáyiu isràél cúú-yu, **47** chi ducaⁿ ñǎ táuchíúⁿ Yá Ndiöxí cada-ndí. Te ní cachí-gá:

Cuíní-í cundecu-ndo dàtná ìⁿ téé yòtnuú ñuhú cundecu-ndo cǎháⁿ-ndó tnúhu-í núú nchàa ñáyiu ñá túú cùndihí-ndo ñáyiu ndècu ñihí ñuyíú, te naníhí tàhú-yu,

duha ní cáháⁿ-gá —càchí té Pǎblú ndihí té Bèé xǎhaⁿ-güedǎ xií-yu.

48 Te ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél ío ní cudíí iní-yu sá dúcáⁿ ñǎ cáháⁿ-güedé, te ní xítnahá-yu sá ìo váha cuáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí. Te mee Yá Ndiöxí sa nàha-gá nándi cùu ñáyiu naníhí tàhú, te ñiu-ni ñáyiu-áⁿ ñǎ sándáá iní-yu. **49** Te nchaa xichi xíáⁿ ñǎ sáháⁿ-yu ní cáháⁿ-yu tnúhu-gá. **50** Te cue téé isràél ní ndatnúhu-güedé ndihí cue téé cùnuu, ndihí cue ñáyiu

dìhí cúnùu, te ñáyiú dìhí-áⁿ ñà túú tnàhí cùmánĩ-yu veñúhu. Te ní xáhaⁿ-güedě sá cáda úhú-yu té Păblú ndihí té Bèé, te dătnùnı́ cuícúⁿ ñáhă-yu xii-güedé, te ducaⁿ ñı́ quidé-yu. ⁵¹Te ní casaⁿ ñuhu té Păblú ndihí té Bèé sáhă-güedě ní naquidi-güedé tı́cá chúhmá ñı́ tnı́ sáhă-güedě. Te ducaⁿ ñı́ quide-güedé cuendá cutnùnı́ inı́-yu sá ñà túú ní quide váha-yu. Te dătnùnı́ ní quee-güedé cuáhăⁿ-güedé ñuú Ìconiú. ⁵²Te ñáyiú ní sándáá inı́-xi tnúhu Jèsús ío váha ní cuu inı́-yu cuendá sá ñı́ nanı́hı́ tàhú-yu, te nchaá-yu sa ndècu ndihı́-yu Espı́ritú Yă Ndiöxı́.

Té Păblú ndihı́ té Bèé ndécú-güedě ñuú Ìconiú

14 ¹Te ní quexı́o té Păblú ndihı́ té Bèé ñuú Ìconiú. Te ní sáhăⁿ-güedé veñúhu ñáyiú isràél, te ío váha ní cáháⁿ-güedé tnúhu Yă Ndiöxı́, te vâi ñáyiú isràél ndihı́ ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ní sándáá inı́-yu tnúhu-gá. ²Te dava ñáyiú isràél ñá ní sándáá inı́-yu, te ní cáháⁿ cuèhé-yu cuendá té Păblú ndihı́ té Bèé cuendá sá vă quındáá inı́ ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél. ³Te ní xındecu-güedé titnı́ nduu, te ñá túú tnàhı́ ni yùhú-güedé ní dăcuáhă-güedě ñáyiú tnúhu Yă Ndiöxı́. Te mee-gă ní chindee ñàha-gá ní quide-güedé titnı́ núú să vă yöo tnàhı́ ndàcu cada, te ío ní cuñúhu-yu. Te ducaⁿ ñı́ quide-gá cuendá cutnùnı́ inı́-yu sá ndáá càháⁿ-güedé sá méé-gă ío cùu inı́ ñáhă-gă xı́-yu, te nanı́hı́ tàhú-yu núu na quındáá inı́-yu tnúhu-gá. ⁴Te ní quee dava ñáyiú ñuú Ìconiú, davá-yu cùndihı́-yu ñáyiú isràél ñáyiú ñá túú sándáá inı́ tnúhu Jèsús. Te davá-yu cùndihı́-yu cue tée ní táuchı́úⁿ Jèsús càháⁿ tnúhu-gá. ⁵Te ñáyiú isràél ndihı́ dava-gá ñáyiú ñá túú sándáá inı́-xi ní cuu ñı́nùú-yu ndihı́ cue tée cùnuu sá cánı́-yu-güedé, te cuáha yúú ñáhă-yu xii-güedé. ⁶Te té Păblú ndihı́ té Bèé ní níhı́-güedě tnúhu sá cuını́-yu canı́há-yu, núu xı́ăⁿ dayuhu ñı́ quee-güedé cuáhăⁿ-güedé ñuú Lıstrá ndihı́ ñuú Dèrbé. Te ndı́ ndúú ñuú-áⁿ yındèhu-xi Licaoniá. Te ní sáhăⁿ-güedé dava-gá ñuú lıhli càa yatni xı́ăⁿ. ⁷Te nchaa ñuú-áⁿ ñı́ cáháⁿ-güedé tnúhu Jèsús.

Ñuú Lıstrá ní sáha yúú ñáhă-yu xii té Păblú

⁸Te ñuú Lıstrá ndécú ñı́ tée yacua, mee-ni núcóo-dé chi ducaⁿ tnàhı́ càa-dé ní cacu-dé. ⁹Te ndèdóho-dé tnúhu càháⁿ té Păblú, te ní cutnùnı́ inı́ té Păblú sá ío sándáá inı́ tée yacua-ăⁿ să Yă Ndiöxı́ cada tátna ñàha-gă xii-dé, núu xı́ăⁿ ní xındéhé ñàha váha té Păblú xii-dé. ¹⁰Te té Păblú ní cáháⁿ níhi-dé, te ní xáhaⁿ-dě:

—Ndacuíñı́ cunutnı́ váha-n —càchı́-dé xăhaⁿ-dě.

Te ní ndacuíñı́ cunu-dé te ní xica-ni-dé. ¹¹Te òré ní xinı́-yu sá tē Păblú ní quide tátna-dé tée yacua-ăⁿ, te nchaá-yu ní cáháⁿ-yu tnúhu mée-yu tnúhu Licàoniá. Te ní cáháⁿ níhi-yu, te xı́tnàhá-yu:

—Cue tée-ǎⁿ sànuu sá ñǎyiu cùu-güedé dico ñáhá, chi ndiöxí cúu-güedé te ní quexìo-güedé ñuyíu-a —càchí-yu xìtnàhá-yu.

12Te ní cachí-yu sá tē Bèé cúu-dě ndiöxí dánàní-yu Jüpitér, te té Pǎblú cúu-dě ndiöxí dánàní-yu Mèrcuriú, chi cuendá tée-áⁿ cúu-dě tée càháⁿ.

13Te càa ìⁿ veñúhu yuhu ñùú-áⁿ núú quidé càhnú-yu ndiöxí sá dánàní-yu Jüpitér. Te dútú yíndàha veñúhu-áⁿ ndécá-dě ìⁿ úú ndicutu cuáháⁿ quehé veñúhu, te ñùhu itá dúcúⁿ-güedi. Te cue quití-áⁿ cahni-dé cada càhnu-dé ndihí-yu té Bèé ndihí té Pǎblú ní cùu, chi ducaⁿ quidé-yu quide cahnú-yu ndiöxí-yu. 14Te té Bèé ndihí té Pǎblú ní níhí-güedé tnúhu nàcuáa sàni iní-yu cadá-yu, te ní ndátá-güedé dóo-güedé cuendá cutnùní iní-yu sá ñǎ tnàhá iní-güedé nàcuáa sàni iní-yu cadá-yu. Te xínu-güedé cuánguihu-güedé tnuú-yu, te níhi ní cáháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedé:

15—¿Ná cuendá ducaⁿ cuiní-ndó càda-ndo? Te diu-ni tnàha ñáyiu-ndo cùu-ndí, dicó-ni tnúhu Yá Ndiöxí véxi-ndí dacuàha ñaha-ndí xii-ndo cuendá sá vǎ cadá-gǎ-ndó nàcuáa quide-ndo, te quindáá iní-ndó Yǎ Ndiöxí, chi ìⁿdii-ni Yá Ndiöxí ndécú. Te diu-gá ní cadúha-gá andiu ndihí ñuyíu-a ndihí làmár ndihí nchaandi túhú sá ió ñuyíu-a. 16Te ndéé sanaha ñǎ dáñá Yǎ Ndiöxí ní quidé-yu nàcuáa cuáháⁿ iní méè-yu. 17Te ní xóo cada-gá sá vǎha cuendá cutnùní iní-yu sá ió vǎha iní-gá. Te diu-gá dácùuⁿ-gá dáú, te tàxi-gá sá nchító-ó chi xìto-gá nchaa tatá xítú-ó, te xǎⁿ cúdí ìní-ó ndècu-o ñuyíu-a —càchí té Pǎblú ndihí té Bèé xǎhaⁿ-güedé xii-yu.

18Te cuèi ducaⁿ ñǎ xǎhaⁿ-güedé nchaa tnúhu-áⁿ, dico ió úhú ní sándáá iní-yu ñá ní sàhní-yu ndicutu-áⁿ chi cuendá ducaⁿ tnàhí quidé-yu sàhní-yu ndicutu òré quidé càhnú-yu ndiöxí-yu.

19Te ñuú Antiòquiá ndihí ñuú Ìconiú xíndecu dava ñáyiu isràél, te ní queé-yu cuáháⁿ-yu ñuú Lìstrá núú ndécú tē Pǎblú. Te xíaⁿ ñǎ quexìo-yu te ní xáhǎⁿ-yu xii ñáyiu dii ñùú xíaⁿ sǎ cáhñi-yu té Pǎblú. Te ní sáha yúú ñáhǎ-yu xii-dé, te ní cáhǎⁿ-yu sá ñǎ xíhí-dé, te ní tñii ñaha-güedé xii-dé, te tañuhu ñaha-güedé xii-dé cuáháⁿ ìⁿ xio yuhu ñùú ní sá dáquéné ñaha-güedé. 20Te ní quexìo cue ñáyiu sándáá iní tnúhu Jèsús núú cātùu-dé-áⁿ, te ní nadúcúⁿ ndèè ñáhǎ-yu xii-dé, te nini xínutnǎi-yu-áⁿ ñǎ ndacóo-dé cuánuhú ndihí ñaha tucu-dé xii-yu xití ñuú. Te nduu tnèè-áⁿ ñǎ ndee-dé ndihí té Bèé cuáháⁿ-güedé ñuú Dèrbé.

21Te ní cáháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiöxí ñuú-áⁿ, te ió vǎi ñáyiu ní sándáá iní-yu tnúhu-gá. Te dǎtnùní ní quee-güedé cuáháⁿ tucu-güedé ñuú Lìstrá, ndihí ñuú Ìconiú, ndihí ñuú Antiòquiá. 22Te ní xǎhaⁿ-güedé xii-yu sá vǎ dáñá ñìhnú-yu tnúhu Jèsús. Te sá dúcáⁿ ñǎ cáháⁿ-güedé, te vìhi-gá ní cudí iní-yu cadá-yu nàcuáa cuiní Yǎ Ndiöxí cadá-yu, te ní xǎhaⁿ-güedé:

—Dacuití cùndecu-o ñuyíu-a ndoho-o, te dǎtnùní ducaⁿ te nacuaca ñaha Yǎ Ndiöxí xii-o —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-yu.

23Te ní sáháⁿ-güedé ndi tnahá ìⁿ ìⁿ xichi núú ndécú ñäyiu dàcuaha tnúhu Yá Ndiöxí, te ní taxi ndecu-güedé cue téé quindaha ñaha xií-yu, te ní cáháⁿ ndihi-güedé Yă Ndiöxí, te ñá túú tnàhí ná ní xèxi-güedé cuèndá sá ñí cáháⁿ ndihi-güedé-gá. Te ní xáhaⁿ-güedé sá Yă Ndiöxí coto ñaha-gă xií-yu chi diu-ni-gá ní sándáá iní-yu.

Té Păblú ndihi té Bèé cuáháⁿ tucu-güedé ñuú Antiòquiá Siriá

24-25 Te dătnùní ní quee té Păblú ndihi té Bèé cuáháⁿ-güedé, ní yáha-güedé distrítú Pìsidiá. Te ní quexìo-güedé ñuú Pèrgé, xíáⁿ ñí cáháⁿ-güedé tnúhu Jèsús. Te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi Panfiliá. Te dătnùní cuáháⁿ-güedé ñuú Àtaliá. **26**Te yàcáⁿ ní quee-güedé bàrcú cuánuhú tucu-güedé ñuú Antiòquiá. Te ñuú-áⁿ cúu-xí ñùú núú ñí xícáⁿ táhŭ-yu núú Yă Ndiöxí cuèndá sá chíndèè ñaha-gá xii-güedé chiuⁿ quide-güedé. Te cuèndá sá ñí ndihi chiuⁿ-güedé nchaa ñuú núú ñí sáháⁿ-güedé, núú xíáⁿ cuánuhú-na-güedé. **27**Te ní ndexìo-güedé ñuú-áⁿ, te ní cana-güedé nchaa ñáyiu sándáá iní tnúhu-gá, te ní cani-güedé cuèndú núú-yu nchaa nàcuáa ní cuu núú ñí sáháⁿ-güedé, te xăhaⁿ-güedé: “Yá Ndiöxí ío ní chindee ñaha-gá xii-ndí ní cáháⁿ-ndí tnúhu-gá núú ñí sáháⁿ-ndí, te mee-gă ní quide sá tnàhá ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél ní xíndedóho-yu tnúhu-gá cuèndá quíndáá iní-yu”, cächí-güedé xăhaⁿ-güedé xií-yu. **28**Te vâi nduu ní xíndecu-güedé ñuú Antiòquiá ndihi nchaa ñáyiu ní sándáá iní tnúhu Jèsús.

Ní natacá ñáyiu sándáá iní tnúhu Jèsús ñuú Jerusàlén

15¹Te ní quee ìⁿ ũú cue téé distrítú Jùdeá cuáháⁿ-güedé ñuú Antiòquiá, te ní sáá-güedé, te ní xáhaⁿ-güedé xii ñáyiu sándáá iní tnúhu Jèsús sá ñuu vá cuăha-güedé sēñá ñii nchaa cue téé dătná ní cachí ndíi Moisés, te vá nánihí tàhú-güedé. ²Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ cue téé-áⁿ, te ní ngúíta té Păblú ndihi té Bèé ní tenàá-güedé cue téé-áⁿ, chi dandàhú ñáhá-güedé cuíní-güedé ní cùu. Te nchaa ñáyiu sándáá iní tnúhu-gá ní cachí-yu sá quihíⁿ té Păblú ndihi té Bèé ndihi ìⁿ ũú-gá-güedé ñuú Jerusàlén. Te yàcáⁿ cada-güedé ìⁿ jùndá ndihi mee-ni cuè téé ní táuchíúⁿ Jèsús cáháⁿ tnúhu-gá, ndihi cue téé yìndaha ñáyiu sándáá iní tnúhu-gá ñuú-áⁿ, te jùndá-áⁿ cada ndáá-güedé tnúhu ní cáháⁿ cue téé ní sáá ñuú Antiòquiá.

³Te nchaa ñáyiu sándáá iní tnúhu-gá ní quide ndee ìní ñáhă-yu xii-güedé, te ní tñi-güedé ichi cuáháⁿ-güedé. Te ní yáha-güedé distrítú Fèniciá ndihi distrítú Sàmariá, te yàcáⁿ ní cani-güedé cuèndú nása ní cuu ní tuha ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél ichi Yá Ndiöxí, te ní cudíí víhí ìní nchaa ñáyiu ní xíndedóho-áⁿ.

⁴Te té Păblú ndihi té Bèé ní ndexìo-güedé ñuú Jerusàlén, te ío ní cudíí ìní-yu sá ñí ndexìo váha-güedé. Te ndècu dava-gá cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús

dacuàha ñaha xií-yu tnúhu-gá, ndihi cue tée yìndaha ñaha xií-yu, ndihi dava-gá ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá, te ní cani-güedé cuèndú núú-yu nàcuáa ní quide Yá Ndiöxí ní chindee ñàha-gá xii-güedé ní quide-güedé chiúⁿ-gá.

⁵Te ndècu ìíⁿ úú cue tée ní tuha ichi Yá Ndiöxí, te cue tée-áⁿ cúú-güedé cue tée fariséú, te ní ndacuíñí-güedé, te ní xáhaⁿ-güedé:

—Dacuitíí xini ñuhu-xi sá cuàha-güedé sèñá ñii cue tée cùmání cue tée ñá túú cùu ñáyiú isràél, te cúñaha-ndo sá ná cáda-güedé nchaa nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Moisés —càchí cue tée cùu fariséú-áⁿ xáhaⁿ-güedé xii-güedé.

⁶Te cue tée ní táuchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xii ñáyiú tnúhu-gá, ndihi cue tée yìndaha ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá ní quide-güedé jùndá cuèndá ní ndatnúhu-güedé nása cunduu. ⁷Te vèi vihi tnúhu ní cáháⁿ-güedé. Te té Pèlú ní ndacuíñí-dé, te ní xáhaⁿ-dè xii-güedé:

—Nchòhó cue tée ndècu ndihi-í ichi Xítóhó Jesucristú, chí cùndèdóho ìíⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Sa nàha-ndo sá ñí cachí Yá Ndiöxí sá dèú-í cáháⁿ-í tnúhu Jèsús núú ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél cuèndá sá quèndáá iní-yu, te naníhí tàhú-yu. ⁸Dico Yá Ndiöxí sa nàha-gá nása càa iní ìíⁿ ìíⁿ ñáyiú. Te cùtnuní iní-ó sá cúú ìní ñáhá-gá xii cue ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, chi ní sáñaha-gá Espiritú-gá ndécú ndíhí-yu dàtná cuìní-ndó ñí taxi-gá ndécú ndíhi nchoo. ⁹Chi Yá Ndiöxí ìíⁿnuu-ni cùu iní ñáhá-gá xii-o nchàa-o ndíhi cue ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, chi tnàhá-yu ní xócání-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá ñí xóo cáda-yu ndéé òré ní sàndáá iní-yu Jèsús. ¹⁰¿Te ná cuèndá nchòhó cuìní-ndó càda ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu-gá ìíⁿ sá ñá tnàhá iní-gá sá cáda-yu? Te cuìní-ndó dàndoho-ndó-yu. Te ni nchòo te ni cue ñaní tnàhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha ñá ní ndàcú-yu cáda-yu nchaa xíáⁿ. ¹¹Te vá dúcáⁿ cãháⁿ-ndó, chi sa nàha-ndo sá Yá Ndiöxí ní cundàhú iní ñáhá-gá xii-o, te dió ducaⁿ ñí quide-gá sá naníhí tàhú-ó nchàa-o. Te diu-ni ducaⁿ ñí quide-gá ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te ní naníhí tàhú-yu —càchí té Pèlú xáhaⁿ-dè xii-güedé.

¹²Te dàtnùní té Bèé ndíhi té Pàblú ní ngüíta-güedé ní cáháⁿ-güedé, te ní xíndedóho-yu nchaa tnúhu ní cáháⁿ-güedé. Te ní xáhaⁿ-güedé xií-yu nàcuáa ní chindee ñàha Yá Ndiöxí xii-güedé, te ní quide-güedé vèi núú sá vã yòo tnàhí ndàcu cada, te ducaⁿ te ní cutnùní iní ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél sá ndáa càháⁿ-güedé. ¹³Te òré ní ndíhi cuèndú ní cáháⁿ-güedé, te té Jàcobó ní xáhaⁿ-dè:

—Nchòhó cue tée ndècu ndihi-í ichi Xítóhó Jesucristú, chí cùndèdóho ìíⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. ¹⁴Té Xímú, àdi Pelú chi úú dèu-dé, ní cani-dé cuèndú nàcuáa ní quide Yá Ndiöxí ndéé díhna ní dáquée dèíⁿ-gá ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél tnuú nchaa ñáyiú ñá túú ndècu ichi-gá, cuèndá cuìní-gá chiñuhu ñàhá-yu xii-gá. ¹⁵Te dàtnùní ní cáháⁿ-dé nàcuáa ní cáháⁿ Yá

Ndiöxí ndéé sanaha. Te duha ní chídó tnùní cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te duha ní cachí-gá:

16 Dàtná cuíní-ndó cùu ìíⁿ vehe ní sáá te ní ngoyo te dàndaa-güedé xito cùu uú, ducaⁿ sãtnahá-xi cada-xi ìíⁿ nduu, chi ñaní tnáhá ndíi Dàvíí ní xóo cáháⁿ ndíhi ñàhá-yu xii-í ní cùu, te ní dáñá ndèé-yu ichi-í, te na quìxi-í te natuha ñaha tùcú-yu.

17 Te ducaⁿ te vài ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél nandùcú-yu ichi-í te cáháⁿ ndíhi ñàhá-yu.

18 Duha ní cáháⁿ Yã Ndiöxí, te ducaⁿ ñí chídó tnùní cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha —càchí té Jàcobó xãhaⁿ-dë xii-güedé.

19 Te xãhaⁿ tùcu-dé:

—Yúhú càchí iní-í sá vã cúú dàsatú-ó iní nchaa ñáyíu ta sàndáá iní-xi tnúhu Yá Ndiöxí, ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél, te ìíⁿ úú-ni tnúhu cúñaha-o nàcuáa cadá-yu. 20 Dico xini ñuhu-xi daquihíⁿ-ó tùtú cúñaha-o sã vã cáxí-gã-yu nchaa sá nchító-ó ndùu táhú nchaa sá càchí-yu cùu ndióxí-yu. Te cúñaha-o sã vã càháⁿ ndíhi cue téé ñàdihí te núu ñá díú ñàdihí-güedé cúú-yu, te ni cuè ñáyíu dñí vã càháⁿ ndíhi-yu téé te núu ñá díú yí-yu cùu-güedé, te vã cáxí-yu cuñú quiti cuèhné, te vã cáxí-yu níñí. 21 Te ducaⁿ cúñaha-o, chi ndi tnahá ñuú núú ndécú-yu, te xñdecu ñáyíu isràél dácuahá-yu tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ndi tnahá nduu ndètátú-yu dàcuahá-yu tnúhu ndíi veñúhu-yu —càchí té Jàcobó xãhaⁿ-dë xii-güedé.

22 Te dàtnùní cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús dacuaaha ñaha xii-yu tnúhu-gá, ndíhi cue téé yìndaha ñáyíu sàndáá iní tnúhu-gá ní cachí-güedé sá ndúcú-güedë ìíⁿ úú-gá cue téé quíhíⁿ ndíhi té Pãblú ndíhi té Bèé ñuú Antiòquiá, te ñíu-ni ducaⁿ ñí cáháⁿ dava-gá ñáyíu ndècu ichi-gá. Te úú cue téé ní ndúcú-güedë, ìíⁿ-dë nání-dë Silás, te ìíⁿ-dë nání-dë Jùdás, àdi Barsabás chi úú ñíu-dé, te cùnuu-güedé ndi ndúú-güedé. 23 Te ní cadúha nchaa cue téé cùnuu tutú canehe-güedé quíhíⁿ, te duha càháⁿ-xi:

“Cóvãha díí-ndó nchàa-ndo. Nchúhú cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús cáháⁿ-ndí tnúhu-gá, ndíhi cue téé yìndaha cue ñáyíu sàndáá iní tnúhu-gá quide ndee iní ñàhá-ndí xii nchòhó cue ñáyíu ndècu ndíhi-ndí ichi-gá cuèi ñá díú ñáyíu isràél cúú-ndó. Te nchòhó ñáyíu xñdecu ñuú Antiòquiá, ndíhi nchòhó ñáyíu ndècu distritú Sìriá, ndíhi nchòhó ñáyíu ndècu distritú Cìliciá, càchí tnúhu-ndí xii-ndo sã 24 ñí níhí-ndí tnúhu sá ìíⁿ úú cue téé ndècu iha ní quixi-güedé núú ndécú-ndó, te ñá túú chiuⁿ ni tahu-ndí quixi-güedé. Te sá ííⁿ tnúhu ní cáháⁿ-güedé ní xáhaⁿ-güedë xii-ndo sã ngñdecu sèñá ñíi-ndo, te canchicúⁿ nihnu-ndo nchàa nacuaáa ní chídó tnùní ndíi Moisés, te xíãⁿ ní sani ìíⁿ ní sani úú iní-ndó, chi ñá túú xìní-ndó nñu ndáá tnúhu càháⁿ-güedé àdi ñá ndáá. 25 Te ní ndatnúhu-ndí nàcuáa

cunduu sá téndàha-ndí úú cue tée quixi-güedé ndihi té Bèé ndihi té Păblú, cue tée ío cùu iní-ndí, te cue tée-án cǎháⁿ-güedé nàcuáa cǎháⁿ-ndí-a. **26**Te diu-ni té Bèé ndihi té Păblú ní sǎháⁿ-güedé ní cǎháⁿ-güedé tnúhu Xítóhó Jesucristú nchaa xichi. Te ndi tnahá cuáháⁿ-güedé cuíní-yu cahni ñáhá-yu xii-güedé. **27**Te tendaha-ndí té Jùdás ndihi té Silás quixi-güedé tnáhá-güedé cachí tnúhu váha-güedé nàcuáa cuáháⁿ tnúhu cǎháⁿ-ndí. **28**Te diu-ni ducaⁿ cǎháⁿ-ndí cǎchí tnúhu-ndí nàcuáa cǎháⁿ Espíritú Yǎ Ndiöxí cada-ndo, chi nchúhú vá cǎháⁿ-ndí sá cadá-ndó nchàa sá ñí cǎháⁿ ndíi Moisés cada ñáyi, chi ío úhú, te vá yóo ndacu cada. Te vitna na cǎháⁿ-ndí ñíⁿ úú-ni tnúhu nàcuáa cada-ndo. **29**Vá cǎxí-ndó sǎ nchító-ó ndùu táhú nchaa sá cǎchí ñáyi cùu ndiöxí-yu, te vá cǎxí-ndó ñíí, te vá cǎxí-ndó cùñú quiti cuèhné, te vá cǎháⁿ ndihi cue tée ñadíhí te núu ñá díú ñadíhí-güedé cúú-yu, te ni cuè ñáyi díhí vá cǎháⁿ ndíhí-yu tée te núu ñá díú yí-yu cùu-güedé. Te núu na càda-ndo nchaa nacuáa cǎháⁿ-ndí-a, te cada váha-ndo. Te vitna ío cada ndee iní-ndó nchàa-ndo-na.” Duha ní chídó tnùní-güedé núu tütú ní tendaha-güedé cuáháⁿ.

30Te ní quide ndee iní-yu cue tée quíhíⁿ ñúú Antiòquiá, te ducaⁿ te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé. Te òré ní quexìo-güedé ñúú-áⁿ, te ní cana-güedé nchaa ñáyi sàndáá iní tnúhu Jèsús, te ní sǎñaha-güedé tutú xií-yu. **31**Te ní dǎcuáhǎ-yu tutú ní sǎñaha-güedé-áⁿ, te ní cudíí víhí iní-yu chi ío váha cǎháⁿ tutú-áⁿ. **32**Te té Jùdás ndihi té Silás tnáhá-güedé ní nduu táhú-güedé cǎháⁿ-güedé tnúhu sá dǎcàhu iní ñáhá Yǎ Ndiöxí. Te ní xáhaⁿ-güedé vǎi tnúhu nàcuáa cadá-yu, te vǐhi-gá ní cudíí iní-yu cadá-yu nàcuáa cǎháⁿ Yǎ Ndiöxí cadá-yu. **33**Te ní xíndecu-güedé ñíⁿ úú nduu ndíhí-yu, te dǎtnùní ní quide ndee iní ñáhǎ-yu xii-güedé cuèndá sá nùhú-güedé núu vèxi-güedé, te mee-ni tǎ Jùdás cuánuhú-dé. **34**Te té Silás ní xáhaⁿ-dǎ sá vǎ nùhú-ni-dé. **35**Te té Păblú ndihi té Bèé ní ndóo-güedé ní cǎháⁿ-güedé tnúhu Yǎ Ndiöxí ñúú Antiòquiá, te vǎi-gá tucu ñáyi Antiòquiá ní cǎháⁿ-yu tnúhu-gá.

Xito cùu uú cuáháⁿ té Păblú cǎháⁿ-dé tnúhu Yǎ Ndiöxí núu ñáyi

36Te sátá ñí cuu cuéhé nduu, te ní xáhaⁿ tǎ Păblú xii té Bèé:

—Na quíhíⁿ-ó nchàa ñúú núu ñí sǎháⁿ-ó ñí cǎháⁿ-ó tnúhu Yǎ Ndiöxí cǎháⁿ ndihi-o nchàa ñáyi ní tuha ichi-gá cuèndá quíní-ó ñúu ndècu váha-yu —cǎchí-dé xǎhaⁿ-dǎ.

37Te té Bèé ní xáhaⁿ-dǎ sá quíhíⁿ ndihi-güedé té Juàá, àdi Mácú chi úú dèu-dé. **38**Dico té Păblú ñá ní dàña-gá-dé quíhíⁿ té Juàá, chi ní dándóo ñaha-dǎ xii-güedé cútnáhá ní xíndecu-güedé Pànfilíá, te ní nacuico-dǎ cuánuhú-dé, te ñá túú-gǎ ní sǎháⁿ ndihi ñaha-dǎ xii-güedé. **39**Xíáⁿ ní cuu ní tenàá tnáhá tǎ Bèé ndihi té Păblú, te ichi cǎa ichi caa ní cuu-güedé. Te té Bèé ndihi té Mácú ní quée-güedé bàrcú cuáháⁿ-güedé Chìpré. **40**Te té Păblú

ní xáhaⁿ-dě xii té Silás sá quíhíⁿ ndihi ñaha-dě, te ñáyiú sàndáá iní-xi tnúhu Jèsús ní cáháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí sá chíndèe ñaha-gá xii-güedé. ⁴¹Te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé te ní yáha-güedé nihíi distritú Síríá ndihi distritú Cìliciá. Te ní cáháⁿ-güedé tnúhu Jèsús núú nchàa ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu-gá, núú xíãⁿ ío-gá ní cudíí iní-yu cadá-yu nàcuáa càháⁿ Yá Ndiöxí.

Tnàhá té Timùteú cuáháⁿ ndihi-dé té Páblú ndihi té Silás

16 ¹Te té Páblú ndihi té Silás cuáháⁿ-güedé ñuú Dèrbé ndihi ñuú Lìstrá, te ñuú Lìstrá yàcáⁿ ndécú ñiⁿ tée nàni Timuteú. Te tée-áⁿ sàndáá iní-dé tnúhu Jèsús, te tnàhá náná-dě sàndáá iní-aⁿ tnúhu-gá, te ñaha isràèl cúu-áⁿ, te tée grìégú cúu tătá-dě.

²Te nchaa ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu-gá ñáyiú ndècu ñuú Lìstrá, ndihi ñáyiú ñuú Ìconiú, nchaa ñáyiú-áⁿ cudíí iní-yu nàcuáa quide-dé. ³Te ní cuiní té Páblú sá tnàhá té Timùteú quíhíⁿ ndihi-dé dava-gá ñuú, núú xíãⁿ díhna-gá sèñá ní sáha té Páblú ñiⁿ té Timùteú, chi ñá ní tnàhá iní té Páblú sá càháⁿ cuèhé ñáyiú isràèl cuèndá té Timùteú. Te nchaa ñáyiú isràèl ndécú ñuú-áⁿ xìní-yu sá tée grìégú cúu tătá-dě, te ñá díú tée isràèl cúu-dě, te xíãⁿ ní sáha té Páblú sèñá ñiⁿ té Timùteú. ⁴Te ndi tnahá ñuú ndi tnahá ñuú cuáháⁿ-güedé càháⁿ ndihi-güedé nchaa ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Jèsús. Te ní xáhaⁿ-güedé nàcuáa càháⁿ tutú ní cadúha cue tée ní táúchíúⁿ Jèsús dacuàha ñaha xii-yu tnúhu-gá, ndihi cue tée yìndaha ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá ñuú Jerusàlén. ⁵Te cuèndá ducaⁿ ñiⁿ sáháⁿ-güedé nchaa ñuú núú ndécú ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá ní dácúhá ñàha-güedé xii-yu, núú xíãⁿ tá cùu túha-gá-yu tnúhu Yá Ndiöxí, te vài-gá-yu ní tuhá-yu ichi-gá.

Ní dácótó ñàha-xi xii té Páblú sá ñiⁿ xìní-dé ñiⁿ tée distritú Macèdoniá

⁶Te ñá ní dàña Espiritú Yá Ndiöxí quíhíⁿ-güedé cáháⁿ-güedé tnúhu-gá distritú Àsiá, núú ní sáháⁿ-güedé distritú Frìgiá ndihi distritú Gàlaciá cáháⁿ-güedé tnúhu-gá. ⁷Te ní sáá-güedé yuhu distritú Mìsiá. Te quíhíⁿ-güedé distritú Bìtiniá ní cùu, dico ñá ní dàña Espiritú Yá Ndiöxí quíhíⁿ-güedé yàcáⁿ. ⁸Te ní yáha-güedé Mìsiá, te ní quexìo-güedé ñuú Tròás, te yàcáⁿ ní nanítnáhá-ndí ndihi-dé. ⁹Te ñiⁿ níú ní dácótó-xi ñuú tée Páblú sá ñiⁿ xìní-dé ñiⁿ tée distritú Macèdoniá nùtní-dé, te ní xáhaⁿ tée-áⁿ xii té Páblú: “Cada ndee iní-n quíhíⁿ-n Màcedoniá chi dacuàha ñaha-n nchaa sá xìní-n”, càchí-dé xáhaⁿ-dě, ní dácótó ñàha-xi xii té Páblú. ¹⁰Te cuèndá sá dúcáⁿ ñiⁿ dácótó ñàha-xi xii té Páblú ñuú ní ndatnúhu-ndí quíhíⁿ-ndí Macèdoniá, chi ní cutnùní iní-ndí sá cáná ñàha Yá Ndiöxí quíhíⁿ-ndí cáháⁿ-ndí tnúhu-gá núú ñáyiú yàcáⁿ.

Té Păblú ndihi té Silás ndécú-güedě ñuú Fìlipú

11 Te ní quée-ndí bàrcú ñuú Tròás, te cuáháⁿ ndáá-ndí ñuú Samòtraciá, te yàcáⁿ ní quexìo-ndí, te ní yáha-ni-ndí cuáháⁿ-ndí. Te nduu tněé ní quexìo-ndí ñuú Nèápolis. 12 Te yàcáⁿ ní quene-ndí bàrcú, te xìca-na-ndí cuáháⁿ-ndí ñuú Filipú te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi distritú Macèdoniá. Te yàcáⁿ ní cudíi-ndí ní xíndecu tnaa-ndí. Te ñuú Fìlipú-áⁿ ïo cùnuu-xi, chi ïo chitu ñăyiu rómá ní ngóo-yu. 13 Te nduu ndètátú-yu ní quee-ndí ñuú cuáháⁿ-ndí ïiⁿ xio yuhu yũte, chi yàcáⁿ sàháⁿ-yu càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí. Te òré ní quexìo-ndí, te ní naníhí tnáhá-ndí ndihi mee-ni ñăyiu ðihí, te ní cáháⁿ-ndí tnúhu Yá Ndiöxí ní xíndedóho-yu. 14 Te ndècu ïiⁿ ñaha nani Lidiá ní xíndedóho-aⁿ nàcuáa ní cáháⁿ-ndí, te ñaha ñuú Tiàtirá cúú-áⁿ, te ðico-aⁿ dóó muràdú, te ïo càháⁿ ndihi-aⁿ Yá Ndiöxí. Te ðiu-ni mee Yá Ndiöxí ní chindee ñaha-gá ní sándáá iní-aⁿ tnúhu ní cáháⁿ té Păblú. 15 Te ní sandute-aⁿ ndihi landú-aⁿ, ndihi nchaa ñăyiu xínu cuechi núú-aⁿ, te ní cachí-aⁿ xii-ndí:

—Te núu ní cutnùní iní-ndó sã ñí sándáá ndisa iní-í tnúhu Jèsús, te cundecu tnaa-ndo vèhe-í —càchí-aⁿ xii-ndí.

Te ní quide yica-aⁿ ñí xíndecu-ndí vehe-aⁿ.

16 Te ïiⁿ nduu ñùhu-ndí ichi cuáháⁿ-ndí núú càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí, te ní naníhí-ndí ïiⁿ xíchí ñúhú ìchi, te yìhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávãha xii-xi. Te xíãⁿ ní quide ní cáháⁿ-xi nchaa sá vã yõ tnàhí cùtnuní iní-xi núú nchaa ñăyiu ní sângándìhi ñaha xii-xi. Te ñăyiu dii vèhe-xi xínu cuechi-xi ïo vài díhúⁿ ñí ñíhí-yu chi ní cháhu nchaa ñăyiu ní sângándìhi ñaha xii-xi. 17 Te xíchí-ãⁿ ñí chinchícúⁿ ñáhá-xí xii-ndí ndihi té Păblú ndëndaha ñaha-xi cuáháⁿ, te ní cáháⁿ níhi-xi xãhaⁿ-xi xii dava-gá ñăyiu:

—Cue téa-xi xínu cuechi-güedé núú Yá Ndiöxí, chi ïo càhnu cuu-gá, te càchí tnúhu-güedé nása cada-ndo nàníhí tàhú-ndó —càchí-xi xãhaⁿ-xi xii-yu.

18 Te titní xito ní yáha-ndí ducaⁿ-ni ñí cáháⁿ-xi. Te ñá ní cùndee-gá iní té Păblú sá dúcáⁿ càháⁿ-xi, núu ní nanchocuíhnu-dé núú nútní-xi, te ní xáhaⁿ-dë xii espíritú cùndìhi yucu ñávãha yìhi ñaha xii-xi:

—Ïo càhnu cuu Xítóhó Jesucristú, núu xíãⁿ càchí-í sá xócuñí-n vã quíhí-gã-n yèqui cuñú xíchí-a —càchí-dé xãhaⁿ-dë.

Te òré-ni ní quee espíritú cùndìhi yucu ñávãha-áⁿ yèqui cùñú-xi.

19-20 Te ñăyiu dii vèhe-xi xínu cuechi-xi-áⁿ ñí cutnùní iní-yu sá vã ñíhí-gá-yu díhúⁿ cuendá tnúhu càháⁿ-xi, núu ní tnií-yu té Păblú ndihi té Silás ndécá ñáhá-yu cuáháⁿ núú cuè téa cùchiuⁿ Romá, te xáhãⁿ-yu xii-güedé:

—Cue téa-xi cùu-güedé cue téa isràél, te ïo dusaⁿ xíquide-güedé ñuú-ó.

21 Te cuíní-güedé cada-o nàcuáa quide-güedé, te vá cúú dùcaⁿ cada-o chi ñăyiu nacióⁿ Rómá cúú-ó —càchí-yu xáhãⁿ-yu xii cue téa cùchiuⁿ.

22Te uuⁿni ní cáháⁿ nchaá-yu, te xäháⁿ-yu sá ñà túú quide váha té Păblú ndihí té Silás. Te cue té cùchiuⁿ ní cändeé-güedé dóó tē Păblú ndihí dóó tē Silás ní ndátá-güedě, te ní táuchíuⁿ-güedě caniha-güedě ndihí tnudii xii-güedé. 23Te ní caniha-güedě, te dătnùní ní chihi ñaha-güedě vecaá. Te ní xáhaⁿ-güedě xii té ndēnchito vecaá sá cádá cuèdadú víhí-dě cuendá ná canú-güedé vecaá. 24Te cuendá sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-güedé, núu té ndēnchito vecaá ní dáyăha ñaha-dě ingá cuàrtú ndécú xìtí vecaá, te ní chihi-dé sáhá-güedě yaú nduhu, te ní quide tii-dé.

25Te dava niú ní cáháⁿ ndihí té Păblú ndihí té Silás Yă Ndiöxí, te ní xita-güedé ndudú ní quide cãhnu ñaha-güedé xii-gá. Te dava-gá cue té yìhi vecaá ní xíndedóho-güedé nàcuáa ní xita-güedé. 26Te uuⁿni níhi víhi ní tnáa ní quidi-xi ndéé cimièntú vecaá, te ní nacaáⁿ nchaa yèhe vecaá, te ní ndihí cadèná ndútú cuè té yìhi vecaá ní nandáxí. 27Te ní ndiquíú cúnú ìní té ndēnchito vecaá, te ní quide cuendá-dé nchii nchaa yèhe vecaá. Te ní tava-dé machití-dé cahni-dé méé-dě ní cùu, chi ní cáháⁿ-dě sá ñí ndihí cue té yìhi vecaá ní xinu ni cùu. 28Te té Păblú ní cáháⁿ níhi-dé, te xäháⁿ-dě xii té ndēnchito vecaá:

—Vá dúcáⁿ càda-n cahni-n mee-n, chi nchaa-ni-ndí yíhí —càchí-dé xäháⁿ-dě xii té ndēnchito vecaá.

29Te dătnùní ní xícáⁿ té ndēnchito vecaá ñuhú, te xínu-dé cuánguihu xití vecaá núu yíhí tē Păblú ndihí té Silás, te quidi ñaha-ná-xi xii-dé ní quexìo-dé ní ngüíñí xítí-dě núu-güedě. 30Te dătnùní ndécá ñaha-dé xii-güedé ní ndee vecaá, te ní xícáⁿ tnúhú-dě núu-güedě, te xäháⁿ-dě:

—Nchòhó cachí tnúhu-ndo ñasa cada-í naníhí tàhú-í —càchí-dé xäháⁿ-dě.

31Te ní xáhaⁿ-güedě:

—Quindáa ìní-n ndihí ñadihí-n, ndihí landú-n, ndihí nchaa ñáyiu xínu cuechi núu-n tnúhu cãháⁿ Xítohó Jesucristú, te naníhí tàhú-ndó —càchí-güedé xäháⁿ-güedě.

32Te ní dăcuáhá ñaha-güedé xii té ndēnchito vecaá ndihí nchaa ñáyiu ndècu vehe-dé tnúhu Yă Ndiöxí. 33Te diu-ni òré-áⁿ ñí naquete-dé sátá-güedě núu ñí ñáni, te dătnùní ní sandute-dé ndihí-yu. 34Te ndèca ñaha-dé cuáháⁿ vehe-dé ní sãñaha-dě sá ñí xexi-güedé, te ní cudíí víhí ìní té ndēnchito vecaá ndihí nchaa-dé vehe-dé sá ñí tuhá-yu ichi Yă Ndiöxí. Te cuándihu tucu té Păblú ndihí té Silás vecaá.

35Te nduu tnéé ní xáhaⁿ cuè té cùchiuⁿ xii poleciá cuáháⁿ-güedé cúu-güedé té ndēnchito vecaá queñuhu-dé úú cue té cuánguihu ndedí nduu ìcu núhú-güedé. 36Te té ndēnchito vecaá ní xáhaⁿ-dě xii té Păblú ndihí té Silás:

—Cue té cùchiuⁿ ní cachí-güedé sá queé-ndó nùhú-ndó, chi ñá túú-gá ná cada-güedé, chi sa ní yáha cuendá-ndó —càchí té ndēnchito vecaá xäháⁿ-dě xii-güedé.

37Te té Păblú ní xáhaⁿ-dě xii cue tée cùu poleciá:

—Tée rò má cúú-ndí, te vá cúú dùcaⁿ-ni cunduu, chi ní caniha-güedě tnudii xii-ndí, te ní xiní-yu nchaá-yu. Te ñá túú tnàhí ni xicáⁿ tnúhú-güedě nñu ndáá ndècuéchi-ndí àdi ñáhá, chi cuèndá-ni ní chihi ñaha-güedě vecaá xii-ndí. Te vitna cuení-güedé dacăcu ñaha-güedě núhú-ndí cuèndá sá vǎ yõ quiní ñáhá nñhú-ndí cáháⁿ-güedě, dico vá cúú dùcaⁿ cada ñaha-güedé xii-ndí. Chí cuàháⁿ cúñaha-ndo na quixi mee-güedé queñuhu ñaha-güedě —càchí té Păblú xii-dé cue poleciá.

38Te cue tée cùu poleciá cuánuhú-güedé núú ndécú cuè tée cùchiuⁿ, te ní xáhaⁿ-güedě nàcuáa ní cáháⁿ té Păblú. Te sá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ pòleciá sá tée rò má cúú-güedě, xíǎⁿ ní yùhú-güedé. **39**Te ní sáháⁿ cue tée cùchiuⁿ yehe vecaá, te ní xáhaⁿ-güedě sá cádá cǎhnu iní-güedé sá nǐ chihi ñaha-güedě vecaá, te ní ndeñuhu ñaha-güedě vecaá. Te ní cáháⁿ ndàhú-güedé núú cuè tée ní xíhi vecaá sá ndéé-güedě ñuú-áⁿ nñhú-güedé. **40**Te ní ndee-güedé vecaá, te cuáháⁿ-güedé vehe tá Lidiá, te ní ndatnúhu-güedé ndihi nchaa ñáyiú ní sándáá iní-xi tnúhu Jèsús, te ní xáhaⁿ-güedě xíi-yu nàcuáa cadá-yu, te ío ní cudíí iní-yu, te ducaⁿ te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé.

Ío dusaⁿ quide ñáyiú ñuú Tesalónica

17¹Te ní yáha-güedé ñuú Ànfípólís ndihi ñuú Apòloniá, te ní quexìo-güedé ñuú Tesalónica, te yàcáⁿ cáá ìⁿ veñúhu ñáyiú isràél. ²Te ní sáháⁿ té Păblú veñúhu-áⁿ, chi ducaⁿ tnàhí quide-dé, te ndi tnahá nduu ndètátú-yu ní sáháⁿ-dé veñúhu-áⁿ ùní xito. Te ní ndatnúhu ndihi ñaha-dě xíi-yu nàcuáa ní chídó tnùnì cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha. ³Te ní xítñuhu ñaha-dě nàcuáa ní cáháⁿ cue tée-áⁿ sǎ Crìstú Yaá tendaha Yǎ Ndiõxí quixi ñuyíú-a ndoho vîhi-gá, te cuú-gá, te ndoto-gá, te xǎhaⁿ-dě:

—Te diu Jèsús cúú Crìstú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiõxí ní quixi ñuyíú-a, núu xíǎⁿ càchí tnúhu-í vitna —càchí té Păblú xǎhaⁿ-dě xíi-yu.

⁴Te dava ñáyiú isràél ní sándáá iní-yu tnúhu ní cáháⁿ té Păblú, te ní níhí tnáhǎ-yu ndihi-dé, ndihi té Silás. Te vǎi ñáyiú grìégú ñáyiú cǎháⁿ ndihi Yá Ndiõxí ní sándáá iní-yu tnúhu Jèsús. Te ndècu titní ñáyiú dîhí ñáyiú cùnuu, te ñáyiú-áⁿ tnàhá-yu ní sándáá iní-yu tnúhu-gá. ⁵Te dava ñáyiú isràél ñá túú ní cùu váha iní-yu núú tǎ Păblú nñu ní ndúcǔ-yu cue tée cuihna iní-xi tuhíio-güedé cada chiuⁿ-güedé, chi ndi cuíhnu ndi cuíhnu-ni-güedé, te nchaá-yu ndihi cue tée-áⁿ ndi coyo ndi coyó-yu xícuáá-yu. Te sátá nǐ tecú dóho dava-gá-yu, te ní sáháⁿ tuhá-yu, te ío ní quide dùsáⁿ-yu. Te nísáháⁿ-yu vehe té Jàsón, te ní quide yìcá-yu ní quíhu-yu vehe-dé nándúcú-yu té Păblú ndihi té Silás cuèndá queñuhu ñàhá-yu núú nchàa

ñáyi. ⁶Te ñá ní nàníhí ñáhă-yu xii-güedé, núu xíăⁿ ní tñí-yu té Jàsón ndíhi ìⁿ úú-gá cue té sàndáá iní tnúhu Jèsús, te tãnuhu ñahá-yu xii-güedé cuáháⁿ núu cuè té cùchiuⁿ. Te òré ní quexìo-yu núu ndécú cuè té cùchiuⁿ, te ní ngúíta-yu ní cuáá-yu, te xăhăⁿ-yu xii-güedé:

—Ní quexìo cue téé-ăⁿ ñuú-ó, te ío dusaⁿ quède-güedé, te ducaⁿ-ni quède-güedé nchaa ñuú núu xícá cùu-güedé. ⁷Te té Jàsón-ăⁿ ní xáhaⁿ-dě sá cúu cùndecu-güedé vehe-dé, te ñá túú sàndáá iní-güedé nàcuáa càháⁿ té Cèsár té yìndaha cuéhé nacióⁿ, te càchí-güedé sá ndécú ìngá té cùnuu-gá tucu nàni-dé Jèsús —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii cue té cùchiuⁿ.

⁸Te sátá dúcáⁿ ñí càháⁿ-yu, te ní cudééⁿ víhí cuè té cùchiuⁿ ndíhi dava-gá ñáyi ndèdóho. ⁹Te vài díhúⁿ ñí xícáⁿ cue té cùchiuⁿ núu tē Jàsón ndíhi dava-gá cue té cuáháⁿ ndíhi-dé cuèndá té Păblú ndíhi té Silás, te núu na ndèe-güedé núhú-güedé, te nacuáñaha cuè té cùchiuⁿ díhúⁿ-güedě.

Té Păblú ndíhi té Silás ndécú-güedě ñuú Bèreá

¹⁰Te òré ní cundiquíⁿ, te ní quide ndee ìní ñáhá ñáyi sàndáá iní tnúhu Jèsús xii té Păblú ndíhi té Silás, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé ñuú Bèreá. Te diu-ni nduu ñí sáá-güedé yàcáⁿ ní sáháⁿ-güedé veñúhu ñáyi isràél.

¹¹Te váha-gá iní ñáyi ñuú Bèreá dácúúxí ñáyi ñuú Tesàlónica, chí ío ní cudíí iní-yu ní xíndedóho-yu tnúhu Jèsús, te ìⁿ nduu ìⁿ nduu ní dácúáhă-yu tnúhu ní chídó tñí cue té ní xóo càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha cuèndá cuèni-yu quini-yu núu ndáá càháⁿ té Păblú ndíhi té Silás. ¹²Te titní ñáyi isràél ní sàndáá iní-yu tnúhu-gá ndíhi titní cue té griégú ndíhi ñáyi dîhí ñáyi cùnuu ní sàndáá iní-yu. ¹³Te dava ñáyi isràél ndécú-yu ñuú Tesàlónica, te ñáyi-áⁿ ñí níhí-yu tnúhu sá ndécú tē Păblú ndíhi té Silás ñuú Bèreá càháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiöxí, núu xíăⁿ ní sáháⁿ-yu ñuú Bèreá ní dácúándèhndé-yu núu nchaa ñáyi vátá dácúàha-gá. Te ñáyi-áⁿ ñí sàndáá iní-yu tnúhu ndehnde te ní cudééⁿ víhí-yu núu-güedě. ¹⁴Te òré-áⁿ ñí xáhaⁿ ñáyi sàndáá iní tnúhu-gá xii té Păblú sá quíhíⁿ-dé yuhu làmár, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé, te té Silás ndíhi té Timùteú ní quendóo-güedé ñuú Bèreá. ¹⁵Te ìⁿ úú-güedé cuáháⁿ ndíhi-güedé té Păblú, te ndèca ñaha-güedé cuáháⁿ ndéé ñuú Àtenás, te ní xáhaⁿ tē Păblú xii-güedé:

—Núu na nùhú-ndó, te cúu-ndo tē Silás ndíhi té Timùteú ná quíxí ndíhi-ni-güedé nanítñáhá-ndí iha —càchí-dé xăhaⁿ-dě.

Te ní xica-güedé cuánuhú-güedé.

Té Păblú ndécú-dě ñuú Àtenás

¹⁶Te ñuú Àtenás ndétú tē Păblú quíhíⁿ té Silás ndíhi té Timùteú. Te yàcáⁿ ní xiní-dé sá ío cuéhé să càchí-yu cùu ndiöxí-yu ndècu te ñá ndáá sá

díú ndiöxí cúú-xí, te xíáⁿ ñá túú ní cùu váha iní-dé, chi ñá tnàhá iní-dé nàcuáa quidé-yu. ¹⁷Te ní sáháⁿ-dé veñúhu ní cáháⁿ ndihi-dé ñáyiú isràél ndihi dava-gá ñáyiú càháⁿ ndihi Yá Ndiöxí. Te ìⁿ nduu ìⁿ nduu sàháⁿ-dé xití ñuú càháⁿ-dé tnúhu-gá ndihi nchaa ñáyiú xìca cuu yacáⁿ. ¹⁸Te cue téé cùu epicureú ndihi cue téé cùu estoicú, cue téé-áⁿ ñí ndatnúhu-güedé ndihi té Páblú, te dava-güedé xítnàha-güedé:

—iNá tnúhu vìhi cáháⁿ téé lùcú-áⁿ! —càchí-güedé xítnàha-güedé.

Te dava-güedé xítnàha-güedé:

—Sàni iní-ndí sá càháⁿ-dé cuendá ndiöxí sá vátá quíní-gá-ó

—càchí-güedé xítnàha-güedé.

Te ducaⁿ xítnàha-güedé, chi càháⁿ té Páblú tnúhu Jèsús, te ní cáháⁿ-dé nàcuáa ní dándótó ñàha Yá Ndiöxí xii-gá, xíáⁿ nùu ducaⁿ xítnàha-güedé. ¹⁹Te ndèca ñaha-güedé xii té Páblú cuáháⁿ ìⁿ xichi núú nání Àreópagú, te ní xáhaⁿ-güedé xii-dé:

—Cachí tnúhu ndáá-n ñasa cuáháⁿ tnúhu càháⁿ-n, chi na cùtnuní ndáá iní-ndí, ²⁰chi ducaⁿ-ni càháⁿ-n tnúhu sá ñà túú sàcúndèdóho-ndí, te cuíní-ndí cachí tnúhu ndáá-n ñasa ndùu tnúhu-áⁿ cuendá cutnùní váha iní-ndí —càchí-güedé xàhaⁿ-güedé xii-dé.

²¹Te nchaa ñáyiú ñuú Àtenás ndihi ñáyiú dava-gá ñuú, mee-ni tnúhu saa cuíní-yu cáháⁿ-yu, nchaa sá vátá cùndèdóho-gá-yu cuíní-yu cundedóho-yu.

²²Te té Páblú ní ngúnutnì-dé núú xixúcu-yu nchaá-yu, te xàhaⁿ-dè:

—Nchòhó cue ñáyiú ñuú Àtenás, cundedóho-ndo nchàa tnúhu na càháⁿ-í-a. Ío quide cahnu nchohó sá càchí-ndó cùu ndiöxí-ndó. ²³Te vitna ní quexìo-í ñuú-ndó, te ní xiní-í sá yàyacáⁿ ndécú nchàa sá càchí-ndó cùu ndiöxí-ndó càháⁿ ndihi-ndo. Te ní xiní-í ìⁿ xichi núú ndèé tnuní quidé cahnu-ndo Yá Ndiöxí Yaá ñá túú xìní-ndó, te diu-ni ducaⁿ càháⁿ lètrá ndèé tnuní xíáⁿ, te càchí-xi: “Iha quide cahnu-ndí Ndiöxí sá ñà túú xìní-ndí”, duha càháⁿ lètrá-áⁿ. Te quide cahnu-ndo Yá Ndiöxí cáháⁿ-ndó, dico ñá túú xìní-ndó ñasa càa-gá, te yúhú xìní ndáá-í nàcuáa càa Yá Ndiöxí, chi diu-ni Yá Ndiöxí càháⁿ ndihí-í, te diu tnúhu-gá càháⁿ-í vitna.

²⁴Te diu Yá Ndiöxí ní cadúha-gá ñuyíú-a ndihi nchaa sá ìo, núu diu-gá cúú Xìtohó ñuyíú-a ndihi andiu. Te ñá túú xìni ñuhu-gá vehe dàcaa ñáyiú ñuyíú-a cundecu-gá. ²⁵Te ñá túú xìni ñuhu-gá ñáyiú chindee ñàhá-yu xii-gá, chi mee-gá quidé-gá nchító-ó ndècu-o te tàxi-gá yócó tàchí-ó ndihi nchaa sá xìní ñuhu-o.

²⁶Te ndéé sanaha ñí cadúha-gá ìⁿ dii-ni téé, te diu-ni níñí-dè cúú ñáyiú ndècu nicaxico ñuyíú. Te diu-ni mee Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gá nchaa núú cùndécú-yu, te mee-gá ní cáháⁿ-gá ná daha cuíá cudíi nchaa nàcióⁿ ndihi mèé-yu. ²⁷Te cuíní-gá sá ncháá ñáyiú nanducu ñàhá-yu cáháⁿ ndihi

ñàhá-yu xii-gá, te mee-gă ndécú tũha-gá sá cãháⁿ ndihî ñaha-gă xií-yu iiⁿ iiⁿ-yu. **28**Te diu-ni Yá Ndiöxí xító ñaha-gá xií-yu núu cùdíi-yu ndécú-yu te cãdá-yu. Te duha ní cãháⁿ iiⁿ ñanî tnáhã-ndó, téé ní cutnùnî iní-xi ní xíndecu ndéé sanaha, te ní xáhaⁿ-dë xií-yu: “Nchaa-o cùu-o déhe Yá Ndiöxí”, duha ní xáhaⁿ-dë xií-yu. **29**Te núu déhe Yá Ndiöxí cúũ-yu nchaaⁿ-yu, te vá cúú cãháⁿ-yu sá Yă Ndiöxí cúú sã ñî cadúha-yu ndahá-yu. Te sá ñî cadúha-yu cùu ndiöxí-yu-áⁿ, dava cùu-xi díhúⁿ cuááⁿ, dava cùu-xi díhúⁿ cuixíⁿ, dava cùu-xi yúú. Te mèè-yu ní cahu iní-yu nàcuáa cunduu sá cúú ndiöxí-yu. **30**Te cútnáhã ñá túú ní cùtnunî iní-yu sá nèhé ní quidé-yu ní cadúha-yu nchaa xiãⁿ, te ñá túú ní quide cuendá Yă Ndiöxí sá dúcáⁿ ñî quidé-yu. Te vitna cãchí Yă Ndiöxí sá dáñã nchaa ndi túhú-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu. **31**Te Yá Ndiöxí náhá-gă ná nduu cùndecu nchaa ñáyiu núú-gă, te mee-gă sa ñaha-gá ndëndida càa ñáyiu ní quide váha, te ndëndida càa ñáyiu ñá túú ní quide váha. Te mee-gă ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá Yaá nánî Jèsús cúñaha-gă xií-yu núu ndëndida càá-yu ní quide váha te ndëndida càá-yu ñá túú ní quide váha. Te mee Jèsús cãháⁿ ndáá cuiti-gá, te sa ñaha-o sá ncháá xiãⁿ cada Jèsús, chi diu cuendá-áⁿ ñî dándótó ñaha Yá Ndiöxí xii-gá —cãchí té Pãblú xáhaⁿ-dë xií-yu.

32Te òré ní cãháⁿ té Pãblú sá ñî ndoto Jèsús, te dava ñáyiu ñá ní tnáhã iní-xi tnúhu ní cãháⁿ-dé ní cãháⁿ yíchí-yu. Te davá-yu ní xáháⁿ-yu xii-dé:

—Te ingá xito quixi-n, te cãháⁿ tucu-n tnúhu ní cãháⁿ-n vitna —cachí-yu xáháⁿ-yu xii-dé.

33Te ní xica-dé cuáhãⁿ-dé. **34**Te dava ñáyiu ní xíndedóho tnúhu ní cãháⁿ té Pãblú ní sãndáá iní-yu Jèsús, te ní chindee tnúhu ñàhá-yu xii-dé. Te iiⁿ téé cùchiuⁿ Areópagú nánî-dë Níxú ndihî iiⁿ ñadìhí nánî-áⁿ Dãmarís, tnáhã-yu ní sãndáá iní-yu tnúhu-gá ndihî dava-gá-yu.

Té Pãblú ndécú-dë ñuú Còrintú

18 **1**Te té Pãblú ní quee-dé ñuú Àtenás cuáhãⁿ-dé ñuú Còrintú. **2**Te yacáⁿ ní naníhí tnáhã-dë ndihî iiⁿ téé isràél nánî-dë Àquilú, te téé-áⁿ cúú-dë téé distrítú Pòntó, te ní xíndecu-dé ndihî ñadìhí-dé tá Priscilá ñuú Rómá. Te té Cèsár téé yìndaha cuèhé nacióⁿ, téé nàni Claudiú ní xáhaⁿ-dë sá vã cúú-gă cundecu ñáyiu isràél ñuú Rómá, te xiãⁿ nõu ní ndee té Àquilú ndihî ñadìhí-dé cuáhãⁿ-yu ñuú Còrintú. Te sácú-ni nduu ní cuu sá ñî quexiò-yu ñuú-áⁿ, te ní sáhãⁿ té Pãblú ní ndatnúhu ndihî ñaha-dë xií-yu vehé-yu. **3**Te ní xáháⁿ-yu sá cùndècu-dé cada chiuⁿ ndihî ñahã-yu, chi iiⁿ-ni chiuⁿ quide-dé ndihí-yu, te ní xóo dacáá-yu vehe dóó. Te núu xiãⁿ ní xíndecu ndihî ñaha tã Pãblú ní quide chiuⁿ ndihî ñaha-dé xií-yu. **4**Te núú ùná núú ùná nduu, nduu ndètátú-yu, ní xóo quíhíⁿ-dé veñúhu ñáyiu isràél.

Te ní ndatnúhu-dé ndihi ñáyiú isràél ndihi ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te ní xáhaⁿ-dě sá quìndáá iní-yu tnúhu Jèsús.

5Te té Silás ndihi té Timùteú ní quee-güedé distrítú Macèdoniá cuáháⁿ-güedé núú ndécú tē Păblú. Te òré ní quexìo-güedé, te ní cáháⁿ-ni té Păblú tnúhu Yá Ndiöxí núú ñáyiú isràél, te xáhaⁿ-dě xií-yu sá Jèsús cúú-gă Crìstú Yaá ní tendaha Yă Ndiöxí ní quixi ñuyíú-a. 6Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé nũu ní nàá ndihi ñàhá-yu xii-dé, te ní cáháⁿ cuèhé-yu cuèndá-dé, núu xǎⁿ ní naquidi-dé dóó-dě. Te ducaⁿ ñí quide-dé cuèndá sá cútnùní iní-yu sá ñă ní tnàhá iní-dé nàcuáa ní cáháⁿ-yu, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—Yúhú ñá túú cuèchi-í, te núu ní xíta nihnu-ndo, xǎⁿ quèndóo cuèchi mee-nă-ndó. Te vitna quíhíⁿ-í cáháⁿ ndihi-í ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te vá nándùcu-gá-í nchòhó ñáyiú isràél cáháⁿ ndihi ñaha-í xii-ndo —càchí-dé xáhaⁿ-dě xií-yu.

7Te ní xica-dé cuáháⁿ-dé vehe ìíⁿ téé nàni Justú, te téé-áⁿ ndécú yàtni-dé núú cáá veñúhu, te tnàhá-dé càháⁿ ndihi-dé Yă Ndiöxí. 8Te té Crìspú téé yìndaha veñúhu-áⁿ ñí sándáá iní-dé Jèsús ndihi ñadìhí-dé ndihi landú-dé. Te vai ñáyiú ñuú Còrintú ní sáháⁿ-yu ní xíndedóho-yu tnúhu-gá, te ní sándáá iní ñàhá-yu xii-gá, te ní sanduté-yu. 9Te ìíⁿ niú ní cáháⁿ saní té Păblú sá ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii-dé:

—Cáháⁿ-ni-n tnũhu-í, te vá yùhú-n nchàa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ ñáyiú, 10chi yúhú chindee ñàha-í xii-n, te vá yõo ìíⁿ cada úhú ñàhá xii-n, te vai-gá ñáyiú ñuú-áⁿ quìndáá iní-yu tnúhu-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă núú sání-dé.

11Te ñuú Còrintú ní xíndecu té Păblú ìíⁿ cuíá dava, te mee-ni tnũhu Yá Ndiöxí ní xóo dacuàha-dé ñáyiú.

12Te ndècu-gá-dé ñuú-áⁿ ñí ngóo té Gàlìón chiuⁿ taxi tnuní-dé distrítú Acăyá. Te dàvá-áⁿ ñí cudééⁿ ñáyiú isràél núú tē Păblú, te ní tni ñàhá-yu xii-dé ndécá ñàhá-yu cuáháⁿ núú cuè téé cùchiuⁿ. 13Te ní xáháⁿ-yu xii té Gàlìón téé cùu gobiernú:

—Téé-a ní quexìo-dé ñuú-ó xica cuu-dé te cuìní-dé dandàhú ñàhá-dě chitnahá-ndí-dé cada-ndí nàcuáa quide-dé quidé càhnu-dé Ndiöxí-dě, te dañ-ndí vá cádá-gă-ndí nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cundecu-o cuìní-dé —càchí-yu xáháⁿ-yu xii téé cùu gobiernú.

14Te té Păblú cuìní-dé cani-dé cuèndú ní cùu, te ní ngúíta té Gàlìón càháⁿ-dé, te xáhaⁿ-dě xií-yu:

—Nchòhó ñáyiú isràél, cundedóho-ndo tnũhu na càháⁿ-í-a. Te núu ndècu núú ìíⁿ cuèchi ní quide-dé àdi ní sahani-dé ìíⁿ ndíyi, te cuu cundáá-xi iha, te cáháⁿ-ndó nũu nándi cùu sá ñí quide-dé, 15àdi dico-ni sá ííⁿ tnũhu ní cáháⁿ-dé, te yáchí-gá chí cuáháⁿ yàcáⁿ ndatnúhu-ndo núú méé-ndó, chi mee-ni sǎ ñà túú quide-dé nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-ndo

caháⁿ-ndó, te yúhú ñá túú tnàhá iní-í cada ndáá-í nchaa xíăⁿ —càchí-dé xăhaⁿ-dë.

16Te ní cudééⁿ-dë, te ní ndeñuhu ñaha-dë xií-yu vechiùⁿ. 17Te ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ní tnií-yu té Sòstenés tée yìndaha veñúhu ñáyiú isràél, te ndèhe té Gàlìón tée cùu gobiernú ní canihá-yu xii-dé, dico ñá túú tnàhí ná tnúhu ni căháⁿ-dé taunihnu-dé tée ní caní-yu-áⁿ.

Té Păblú cuáháⁿ tucu-dé ñuú Antiòquiá, te yàcáⁿ ní xica tucu-dé cuáháⁿ-dé dava-gá ñuú càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí

18Te titní-gá nduu ní xíndecu té Păblú ñuú Còrintú, te ní quide ndee ìní-dé nchaa ñáyiú ní sándáá iní-xi tnúhu Jèsús, te ní tnií-dé ichi cuáháⁿ-dé distritú Sírìá ndihi té Àquilú ndihi ñadìhí té Àquilú-áⁿ tă Priscilá, te ní quexiò-yu ñuú Cèncreá. Te cùmání-gă tnií-yu ichi quíhíⁿ-yu ñuú Éfesú, te ní dèté díquí tē Păblú, chi ducaⁿ ñí xăhaⁿ-dë xii Yá Ndiöxí sá ndéé xínu ìiⁿ chiùⁿ ní sani iní-dé cada-dé cuendá-gá, te dătnùní dèté-dé. Te ní quée-yu bàrcú cuáháⁿ-yu. 19Te ní quexiò-yu ñuú Éfesú, te yàcáⁿ ní xăhaⁿ tē Păblú sá cúndècu té Àquilú ndihi ñadìhí-dé, te mee-dë quíhíⁿ-dé dava-gá ñuú. Te cùmání-gă caca-dé quíhíⁿ-dé, te ní sáháⁿ-dé veñúhu ñáyiú isràél ní ndatnúhu ndihi ñaha-dë xií-yu. 20Te ní xáhăⁿ-yu sá cúndècu-dé titní nduu, te ñá ní cuìní-dé cundecu-dé. 21Te ní xăhaⁿ-dë:

—Núhú-í chi dacuití xini ñuhu-xi cundecu-í vico coo ñuú Jerusàlén, te quixi tucu-í te núu Ndiöxí ná càchí-gá, te vitna chí cádá ndèe iní —càchí-dé xăhaⁿ-dë xií-yu.

Te ní quée-dé bàrcú cuáháⁿ-dé. 22Te ní quexiò-dé ñuú Cèsareá, te ní quene-dé bàrcú, te ní xica-dé cuánuhú-dé ñuú Jerusàlén, te ní ndexiò-dé, te ní dándácöo váha-dé ñáyiú ndècu ichi Yá Ndiöxí, te dătnùní ní xica-dé cuáháⁿ-dé ñuú Antiòquiá. 23Te yàcáⁿ ní xíndecu-dé titní nduu, te dătnùní ní tnií-dé ichi cuáháⁿ-dé. Te ní sáháⁿ-dé ñihí distritú Gàlaciá ndihi distritú Frìgiá. Te ndi tnàhá ñuú ní sáháⁿ-dé ní cáháⁿ-dé ndihi ñáyiú sándáá iní tnúhu Yá Ndiöxí, te ní ndúcú ndéé-gă-yu ní quidé-yu nchaa nàcuáa ní xăhaⁿ-dë cadá-yu.

Té Àpolós càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí ñuú Éfesú

24Te dàvá-áⁿ ñí quèxio ìiⁿ tée isràél ñuú Éfesú, te nàni-dé Àpolós, te cùu-dé tée ñuú Alejàndriá, te ío váha túha-dé tnúhu Yá Ndiöxí, te ío váha ñùhu díquí-dë nàcuáa cáháⁿ-dé, 25chi sa xìní-dé nàcuáa ní xóo cáháⁿ ndíi Juàá cútñàhá ní xóo dacuàndute ndíi ñáyiú. Te ío ní cudí ìní-dé ní cáháⁿ-dé nchaa nàcuáa ní cuu cuendá Jèsús, dico vátá dăcuàha-gá-dé nchaa tnúhu ní cáháⁿ méé Jèsús. 26Te ní sáháⁿ-dé veñúhu ñáyiú isràél, te yàcáⁿ ní cáháⁿ-dé ni yùhu ni iní-dé. Te ndècu té Àquilú ndihi ñadìhí-dé tá

Priscilá ndèdóho-yu tnúhu ní cáháⁿ-dé, te ní xáhăⁿ-yu sá quíhíⁿ-dé vehé-yu, te ní sáháⁿ-dé, te ní xítñúhu ñàhá-yu xii-dé dava-gá tnúhu Yá Ndiöxí sá ñà túú xìní-dé. ²⁷Te ní cachí té Àpolós sá quíhíⁿ-dé distritú Acăyá, núu xiăⁿ ní cadúha ñáyiú ñuú Éfesú ïⁿ tutú canehe-dé quíhíⁿ ndaha ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá xíndecu Acăyá. Te xáhăⁿ-yu núu tütú-yu: “Cáháⁿ váha-ndo ndíhi té Àpolós ñuú ní quexìo-dé”, cächí-yu xáhăⁿ-yu núu tütú-yu. Te ní xica-dé cuáháⁿ-dé, te ní quexìo-dé Acăyá. Te nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá yácáⁿ, diu-ni mee Yă Ndiöxí ní chindee ñàha-gá ní sàndáá iní ñáhă-yu xii-gá. Te té Àpolós ío váha ní cáháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí núu-yu, te xiăⁿ ío ní ndúcú ndéé-gă-yu ní quidé-yu chiúⁿ-gá. ²⁸Te té Àpolós ní ndatnúhu-dé ndíhi ñáyiú isràél, te ní xíndedóho dava-gá-yu. Te ío váha ní cani-dé cuèndú nchaa nàcuáa ní xóo cáháⁿ cue téé ndéé sanaha să quíxí Crìstú ñuyíú-a. Te ní cáháⁿ ndáá-dé ní xáhaⁿ-dë sá díú-ní Jèsús cúú-gă Crìstú Yaá ní tendaha Yă Ndiöxí ní quixi ñuyíú-a. Te ñáyiú isràél xíndatnúhu-yu sá ñà ndáá nàcuáa càháⁿ-dé, dico ñá ní ñíhí-yu tnúhu cúñàhá-yu xii-dé, chi ío váha ñúhu díquí-dë tnúhu cáháⁿ-dé.

Té Păblú ndécú-dë ñuú Éfesú

19 ¹Te cútnàhá ndécú-gă té Àpolós ñuú Còrintú, te ní xica té Păblú cuáháⁿ-dé tá yăha-dé mee-ni xítí yucu cuáháⁿ, te ní sáa-dé ndéé ñuú Éfesú. Te ñuú-áⁿ ñí naníhí tnáhá-dë ndíhi cue téé sàndáá iní tnúhu Jèsús. ²Te ní xícáⁿ tnúhú-dë núú-güedë, te xáhaⁿ-dë:

—¿Sa ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndíhi-ndo ndéé òré ní sàndáá iní-ndó Jèsús-ăⁿ? —cächí-dé xáhaⁿ-dë xii-güedë.

Te ní xáhaⁿ-güedë:

—Ñá túú xìní-ndí sá ío Espíritú Yă Ndiöxí —cächí-güedë xáhaⁿ-güedë xii-dé.

³Te ní xáhaⁿ tùcu-dé:

—¿Nása ní cáháⁿ téé ní dácuándùte ñaha xii-ndo-i? —cachí-dé xáhaⁿ-dë xii-güedë.

Te ní xáhaⁿ-güedë:

—Ní cáháⁿ-dé nàcuáa ní xóo cáháⁿ ndíi Juàá —cächí-güedë xáhaⁿ-güedë xii-dé.

⁴Te ní xáhaⁿ tē Păblú:

—Ndíi Juàá ní dácuándùte ñaha ndíi xii ñáyiú, chi ní cuiní-yu sá dáñă-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu. Te ní xáhaⁿ ndíi xií-yu: “Quíndáá iní-ndó tñúhu Jèsús chi dacuití quíxi-gá ïⁿ nduu”, duha ní xáhaⁿ ndíi Juàá xií-yu —cächí té Păblú xáhaⁿ-dë xii-güedë.

⁵Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ té Păblú xáhaⁿ-dë xii-güedë, núu xiăⁿ ní sandute-güedë nàcuáa ní dándöo tnúhu Jèsús. ⁶Te ní sacáⁿ ndodo té Păblú

ndahá-dé díquí-güedë, te òré-ni ní quexìo Espíritú Yă Ndiöxí ní ngúndecu ndihi-güedë, te ní ngüíta-güedë ní cáháⁿ-güedë tnúhu sá dácàhu iní ñáhá Espíritú-gá, tnúhu sá ñà túú xìní-güedë cáháⁿ-güedë, te ní cáháⁿ-güedë tnúhu Yá Ndiöxí nàcuáa ní dácáhú ìní ñáhá Espíritú-gá xii-güedë. ⁷Te cùu datná úxúú tnàhá-güedë.

⁸Te té Păblú ní sáháⁿ-dé veñúhu ñáyiu isràél ní cáháⁿ ndihi-dé-yu, te úní yóo ñí xínu ní xica cuu-dé veñúhu-yu. Te ío váha ñùhu díquí-dë tnúhu cáháⁿ-dé, núu xíăⁿ ní cuyii-dë ní cáháⁿ-dé, te ní xáhaⁿ-dë sá quíndáa iní-yu tnúhu Jèsús, te ducaⁿ te ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii-yu. ⁹Te davá-yu ío sàa iní-yu ñá ní cuíní-yu quíndáa iní-yu, te ío ní cáháⁿ cuèhé-yu cuèndá Jèsús xití veñúhu núu dàva-gá-yu. Te té Păblú ní ndee-dé veñúhu cuáháⁿ-dé ndihi ñáyiu sàndáa iní tnúhu Jèsús. Te ìíⁿ nduu ìíⁿ nduu ní sáháⁿ-dé scuèlá té Tìranú ní dácúáhá ñàha-dé xii-yu. ¹⁰Te úú cuíá ducaⁿ ñí sáháⁿ-dé scuèlá ní dácúáhá-dë ñáyiu. Te nchaa ñáyiu isràél ñáyiu ndècu nihií distritú Àsiá ndihi nchaa ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél ní xíndedóho-yu tnúhu Jèsús. ¹¹Te té Păblú ío ní chindee ñàha Yá Ndiöxí xii-dé ní quide-dé vài núú sã vă yõo tnàhí ndàcu cada. ¹²Te pãnú díquí-dë ndihi dóo cándèe núú yíquí-dë ní xícáⁿ-yu nèhé-yu ní sáháⁿ núú ndécú ñáyiu cùhú, te xíăⁿ ní tñii ñáyiu cùhú ndihi ñáyiu yìhi ñàha espíritú cúndìhi yucu ñávãha, te ní ndúha-yu.

¹³Te ñúú Isràél véxi cue tée tatna xica cuu-güedë quidé tãtna-güedë ñáyiu yìhi ñàha espíritú cúndìhi yucu ñávãha. Te ní ngüíta-güedë ní cacu nèhe-güedë Jèsús cuèndá quee espíritú-áⁿ yiqui cùnù-yu, te ní xáhaⁿ-güedë:

—Xocuñí-n, chi càchí Jèsús sá vă cúndècu ndihi-gá-n tēe-a. Te diu-ni Jèsús cácu nèhe té Păblú òré càháⁿ-dé tnúhu-gá —càchí-güedë xãhaⁿ-güedë xii espíritú-áⁿ.

¹⁴Te úsá tnàhá-güedë ducaⁿ ñí xóo cada-güedë. Te tãtá-güedë ní xínani-dë Èsevá, te tée-áⁿ ñí cuu-dé dútú cùnù. ¹⁵Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-güedë, te ní xáhaⁿ espíritú cúndìhi yucu ñávãha-áⁿ xii-güedë:

—¿Te ná cúú nchòhó nùu dayùhú ñáhá-ndó? Te xíní-í Jèsús, te xíní-í yoo cùu té Păblú, te nchòhó ñá túú xìní ñáhà-í xii-ndo —càchí espíritú-áⁿ xãhaⁿ-xi xii-güedë.

¹⁶Te tée yìhi ñàha espíritú cúndìhi yucu ñávãha-áⁿ ñí ndanchita-dé ní tñii-dé cue tée quide tãtna-áⁿ, te ní ndihi dóo-güedë ní ndátá-dë, te ní dánícuèhé ñáhá-dë xii-güedë, te ní xinu-güedë cuáháⁿ-güedë. ¹⁷Te nchaa ñáyiu isràél ndécú ñúú Éfesú ndihi dava-gá ñáyiu ndècu diu-ni ñúú-áⁿ ñí níhí-yu tnúhu nàcuáa ní cuu, te ío ní yùhú-yu, te vài-yu ní cachí sá ïo càhnu cuu Xítóhó Jesucristú.

¹⁸Te dava ñáyiu ní sàndáa iní-xi tnúhu Jèsús ní sáháⁿ-yu núú ndécú tē Păblú, ndihi núú ndécú nchàa ñáyiu ní sàndáa iní tnúhu-gá ní náhmá-yu

nàcuáa ní xóo cada-yu. **19**Te titní ñáyiu ní xóo cada ndùu nehé-yu tutú-yu ní sáháⁿ núú ndécú nchàa ñáyiu sàndáá iní-xi tnúhu-gá, te yàcáⁿ ní ndada cuèndá-yu sá ïo yahu ní sáha-yu tutú-yu, chi ndéé údico úxí mǐl díhúⁿ cuìxíⁿ ní sáha-yu núú ncháá. Te nchaá-yu ní sahmí-yu tutú-yu. **20**Te sátá ñí cáyú nchaa tutú-áⁿ, te vài-gá ñáyiu ní tuhá-yu ichi Yá Ndiöxí, te ní sáha-yu cuèndá sá ïo xìni ñuhu tnúhu Yá Ndiöxí.

21Te ní cachí té Păblú sá quíhíⁿ-dé distritú Macèdoniá ndihi distritú Acáyá, te dàtnùní núhú-dé ñúú Jerusàlén, te ducaⁿ te dàtnùní quíhíⁿ-dé ñúú Rómá. **22**Te ndècu ndihi-dé té Timùteú ndihi té Èrastú cue tée chindee ñaha xii-dé. Te té Păblú ní xáhaⁿ-dë xii-güedé sá códó nùu-güedé quíhíⁿ Macèdoniá, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te mee-dë ní quendóo-dé.

Ñáyiu Éfesú ío dusaⁿ quidé-yu ñúú-yu

23Te dàvá-áⁿ ïo ní cudééⁿ-yu núú nchàa ñáyiu ní tuha ichi Yá Ndiöxí. **24**Te ìⁿ téé ñúú Éfesú nání-dë Demètriú. Te téé-áⁿ ñí xóo canehe chiuⁿ-dé mee-ni díhúⁿ cuìxíⁿ ní xóo cadúha-dé veñúhu líhli, dàtná cuìní-ndó càa veñúhu Diàná sá cúú ndiöxí-yu. Te vài díhúⁿ ñí xóo níhí-dë ndihi cue téé ní xóo cada chiuⁿ ndihi-dé. **25**Te ní cana-dé cue téé quide chiuⁿ ndihi-dé, ndihi nchaa cue téé quide chiuⁿ ndihi díhúⁿ cuìxíⁿ, te ní xáhaⁿ-dë xii-güedé:

—Nàha-ndo sá ïo váha nihí-ó díhúⁿ cuèndá chiuⁿ quide-o. **26**Te nàha-ndo sá cächí té Păblú sá ñà díú ndiöxí cúú sǎ ñí cadúha ñáyiu ñuyíú-a. Te ducaⁿ càháⁿ-dé ñúú-ó, te ducaⁿ-ni càháⁿ-dé nihí distritú Àsiá, te ío-gá vài ñáyiu sàndáá iní tnúhu càháⁿ-dé. **27**Te ío úhú ñúu na cuíta chiuⁿ quide-o, vá yóo-gá cuaaⁿ sá cadúha-o. Te ngüíta-yu cáháⁿ-yu sá veñúhu Diàná ñá túú càváha, te vá cadá càhnu-gá-yu sàndú-ó. Te nàha-ndo sá ïo càhnu cuu Dianá, chi nchaa ñáyiu distritú Àsiá quidé càhnu ñahá-yu ndihi ñáyiu xíndecu ñí càa xico ñuyíú —cächí té Demètriú xáhaⁿ-dë xii-güedé.

28Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ té Demètriú, xǎⁿ ní cudééⁿ-güedë núú tǎ Păblú, te uuⁿni ní cuáá-güedé te cächí-güedé:

—Íío càhnu cuu Dianá sàndú ñáyiu Éfesú! —cächí-güedé.

29Te nchaa ñáyiu ñúú Éfesú ndì coyo ndi coyó-yu xícáháⁿ-yu. Te tnàhá úú cue téé distritú Macèdoniá xícá cùu-güedé ndihi té Păblú, ìⁿ-dé nání-dë Gáyú, te ìⁿ-dé nání-dë Àrìstarcú. Te ní tñi-güedé úú cue téé-áⁿ, te cuánguihu coyo ndihi ñaha-güedë vehe núú quidé-güedë jùndá. **30**Te té Păblú cuìní-dé quíhu-dé tnàhá-dé vehe-áⁿ cǎháⁿ ndihi ñaha-dë ní cùu, te ñá ní dàña cue téé ní sàndáá iní tnúhu-gá. **31**Te ìⁿ úú cue téé cùnno distritú Àsiá ní cáháⁿ váha-güedé cuèndá té Păblú, te ní xáhaⁿ-güedë xii ìⁿ téé xìnu cuechi núú-güedë ní sáháⁿ-dé ní xáhaⁿ-dë xii té Păblú sá vǎ quíhu-dé vehe

núú quidé-güedě jùndá. ³²Te uuⁿni ní cuáá-yu nchaá-yu, te ñá íⁿ-ní tnũhu ni cǎháⁿ-yu, chi ndi dííⁿ tnũhu ní cǎháⁿ-yu ìíⁿ ííⁿ-yu. Te chitu-gǎ ñáyiú ñá ní cùtnuní iní-yu ná cuendá ní dátàcǎ ñáhá-güedě xití vehe-áⁿ, chi ñá ííⁿ-ní tnũhu ni cǎháⁿ-yu. ³³Te davá-yu ní cǎháⁿ-yu sá cuěchi té Lijandrú cúú-xí, chi ní xáhaⁿ ñáyiú isràél xii-dé sá cǎháⁿ-dé yuhú-yu chindee tnũhu ñaha-dě xií-yu. Te ní quide-dé ndaha-dé núũ-yu sá cúndedóho-yu tnũhu cǎháⁿ-dé chindee tnũhu ñaha-dě xií-yu yòtnúhu. ³⁴Te ní cutnùní iní-yu sá tée isràél cúú-dě, te uuⁿni ní cuáá tucú-yu, ñá ní dañá-yu cǎháⁿ-dé, te cǎchí-yu:

—Íío cùnuu Dianá sàndú ñuú Éfesú! —cǎchí-yu. Te dàtná úú òré ííⁿ-ni tnũhu ní cǎháⁿ-yu.

³⁵Te tée cùu secretariú-ni-gá ní cǎháⁿ-dé, te dàtnùní cuèè cuèè ní sadí-yu yuhú-yu. Te ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—Nchaa-ndo cùndedóho-ndo ìíⁿ tnũhu na cǎháⁿ-í-a. Ío cùnuu Dianá, te nchaandi túhú ñáyiú sa nàhá-yu sá ncháá-ó ío nèhe cuendá-ó veñúhu-ǎⁿ. Te nàhá-yu sá néhé cuendá-ó sàndú-áⁿ, chi véxi cuuⁿ-gá andiu. ³⁶Te vá yòo ìíⁿ cǎchí sá ñǎ ndáá. Te coto-ndo mèe-ndo, te vá cuídó-ndó càda-ndo, te vá cuídó-ndó cǎháⁿ-ndó. ³⁷Te ná cuendá ndécá-ndó cuè tée-áⁿ véxi, te ñá túú ñǎ ní quide-güedé, te ñá túú ñǎ ní dùhu-güedé veñúhu, te ñá túú cǎháⁿ cuèhé-güedé cuendá Diàná. ³⁸Te núu ìó yoo nàá ndihí ñaha xii té Demètriú ndihí cue tée quide chiuⁿ ndihí-dé, te quíhíⁿ-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé núú cuè tée cùchiuⁿ. Te cue tée cùchiuⁿ na cundoho-güedé nũu quehndé-güedé cuéchi-yu àdi ñáhá. ³⁹Àdi ío-gá ná cuendú ñúhú ìní-ndó, te cǎháⁿ-ndó òré ná cóo jùndá. ⁴⁰Te ío úhú nũu na nihí tée tàxi tnuní ñáhá xii-o tnũhu sá dúhá ío quide dusaⁿ-o, te cachí-dé sá ndècuéchi-o chi ñá túú sàndáá iní-ó-dě quesaha-dě. Te ñá túú tnàhí ndùu váha-xi sá dúhá càda-o ni cuu, te vitna duha ní quide-o, te ñá cùtnùní iní-ó ñasa cúñaha-o xii tée tàxi tnuní ñáhá xii-o núu na càna ñaha-dé —cǎchí tée cùu secretariú xǎhaⁿ-dě xií-yu.

⁴¹Te ní xáhaⁿ-dě sá nùhú-yu te ní ndihí-yu cuánuhú.

Té Pǎblú cuáháⁿ-dé distrítú Macèdoniá ndihí distrítú Grèciá

20 ¹Te òré ñá túú-gǎ ní quide dusaⁿ-yu, te ní cana ñaha tǎ Pǎblú xii nchaa ñáyiú sàndáá iní tnũhu Jèsús ní cǎháⁿ-dé dóho-yu nàcuáa cadá-yu. Te ní quide ndee ìní ñáhá-dě xií-yu, te ní tñii-dé ichi cuáháⁿ-dé distrítú Macèdoniá. ²Te tayáha-dé cuáháⁿ ìíⁿ ìíⁿ ñuú yíndèhu Macèdoniá. Te cǎháⁿ-dé dóho nchaa ñáyiú sàndáá iní tnũhu Jèsús nàcuáa cadá-yu, te ní cudíí ìní-yu cadá-yu nàcuáa cǎháⁿ Yǎ Ndióxi cadá-yu sá dúcáⁿ ní cǎháⁿ-dé dóho-yu. Té ní quexìo-dé distrítú Grèciá. ³Te xíaⁿ ñǎ xíndecu-dé úní yóo. Te xíaⁿ quèe-dé bàrcú quíhíⁿ-dé distrítú Sìriá ní cùu, te ní níhí-dě tnũhu sá ndétú ñàha ìíⁿ úú cue tée isràél cahni ñaha-güedě xii-dé ní cùu,

núu xíáⁿ ní tñii-dé ichi cuáháⁿ-dé ní yáha-dé ichi distritú Macèdoniá. ⁴Te cuáháⁿ ndihi-dé té Sopàter téé ñuú Bèrea, ndihi té Arístarcú, ndihi ñiⁿ téé nàni Segundú. Te ndi ndùú cue téé-áⁿ cúú-güedě cue téé ñuú Tesalónicá. Te tnàhá té Găyú téé ñuú Dèrbé, ndihi té Timùteú cuáháⁿ ndihi-dé, te tnàhá té Tìquicú ndihi té Tröfimú cuáháⁿ ndihi-dé, te úú cue téé-áⁿ cúú-güedě cue téé distritú Àsiá. Te nchaa cue téé-áⁿ cuáháⁿ ndihi-güedé té Păblú. ⁵⁻⁶Te ní quexìo-güedé ñuú Filipú, te yàcáⁿ ní naníhí ñàhá-güedě xii-ndí. Te té Păblú ní tendaha-dě cue téé ndihi-dé cuáháⁿ-güedé ñuú Tròás, te ní xáhaⁿ-dě sá díú-ní yàcáⁿ cundetu ñaha-güedě xii-ndí. Te ní ndóo-í ndihi-dé, te ní xíndecu-ndí vico xèxí-yu pàá sá ñà túú yìhi levadurá. Te sátá ñí yáha vico, te ní quée-ndí bàrcú cuáháⁿ-ndí, te ní xúhuⁿ-ndí ichi úhúⁿ nduu, te ní quexìo-ndí ñuú-áⁿ. Te yàcáⁿ ní naníhí tnàhá-ndí ndihi cue téé yòdo nuu cuáháⁿ ní xíndecu-ndí úsá nduu.

Té Păblú cuáháⁿ ngándihi-dé ñáyiu ñuú Tròás

⁷Te ñiⁿ nduu ndumìngú ní naníhí tnàhá-ndí ndihi nchaa ñáyiu ní sándáá iní-xi tnúhu Jèsús ní xexi-ndí pàá ndíhí-yu. Te ducaⁿ ñí quide-ndí, chi ní cachí Jèsús sá dúcáⁿ càda-o cuendá sá vă nácuànaa-o sá ñí xíhí-gá cuendá naníhí tãhú-ó. Te té Păblú ní ngüíta-dé càháⁿ-dé tnúhu-gá, te càháⁿ-dé ní cuu dava niú, chi cuendá ná tũndaá ingá nduu-áⁿ, te caca-dé quíhíⁿ-dé ingá xichi. ⁸Te ndècú-yu vehe yòdo tnaha, te yìhí-yu ndéé cuàrtú cúú ùní núú ññu, te càyú víhí ñùhú xití cuàrtú-áⁿ. ⁹Te ñiⁿ téé sa ta cùu sacuéhé luha nàni-dé Eùticú núcõo-dé yèhe ventaná, cuíní-dé cúdú-dé, chi ní cunaha vìhi caháⁿ té Păblú, te ní tñii ñaha sàní xii-dé ní xídí-dé, te ní ngava-dé ndéé ñuhu. Te ní nuú-yu núú ñùhú cuendá ndacani ñàhá-yu, te sa ní xíhí-dé, chi ío dùcúⁿ ní ngava-dé. ¹⁰Te tnàhá té Păblú nchìcúⁿ-dé ní nuu. Te ní quexìo cunu-dé núú cãtùu téé ní xíhí-áⁿ, te ní numi ñaha-ni-dě, te ní xáhaⁿ-dě xíí-yu:

—Vá ndìhú iní-ndó, chi ní ndoto-dé —càchí-dé xáhaⁿ-dě xíí-yu.

¹¹Te dătnùní cuándaa ndihi ñaha tùcu-dé xíí-yu cuàrtú núú yíhí-yu ni cùu, te yàcáⁿ ní xexi ndihi ñaha-dě xíí-yu, dătnùní ní ngüíta-dé vài-gá tnúhu ní càháⁿ-dé, te càháⁿ-ni-dé ní tũndaá, te dătnùní ní xica-dé cuáháⁿ-dé. ¹²Te téé ní ngava-áⁿ ní sánúndeca ñàhá-yu xii-dé ndéé vehe-dé, te ío ní cudíí iní-yu sá ñí ndoto-dé.

Ní quee-güedé ñuú Tròás cuáháⁿ-güedé ñuú Miletú

¹³Te té Păblú ní cachí-dé sá quíhíⁿ-ndí ndihi bàrcú ndéé ñuú Àsón, te mee-dě caca saha-dě, te yàcáⁿ naníhí tnàhá-ndí ndihi-dé te quée-dé bàrcú, te ní quée-ndí bàrcú cuáháⁿ-ndí. ¹⁴Te ní naníhí tnàhá-ndí ndihi-dé ñuú Àsón, te yàcáⁿ ní quée-dé bàrcú tnàhá-dé cuáháⁿ-ndí ñuú Mitilené. ¹⁵Te ní

quexìo-ndí ndéé ingá nduu yatni ñuú Quìú, te ndéé nduu tnéé ní quexìo-ndí ñuú Sámú te yàcáⁿ ní yáha-ndí, te ní quexìo-ndí ñuú Trògiliú. Te ndéé nduu ìdá ní quexìo-ndí ñuú Mìletú. **16**Te té Păblú ñá ní cuiní-dé yáha-ndí ñuú Éfesú, chi ñá túú ní tnàhá iní-dé cuyaa-dě ichi, chi ío ndĩhi iní-dé cuèndá cuiní-dé quiní-dé ñuu vá ndácú-dě ndexìo-dé ñuú Jerusalén cundecu-dé vico Pentecòstés.

Té Păblú cāháⁿ ndihi-dé cue tée yìndaha ñaha xii ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús ñuú Éfesú

17Te òré ndécú tē Păblú ñuú Mìletú, te ní cana-dé cue tée yìndaha ñaha xii ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús ñuú Éfesú sá quĩhíⁿ-güedé núú ndécú-dě.

18Te sátá ñí quexìo-güedé, te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Nàha-ndo nacuaá ní quide-í ndéé cútnàhá ní quexìo-í distrítú Àsiá.

19Chi ní quide-í nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí cada-í, ñá túú ní tühío-í, te ñá túú ní quide cahnu-í mée-í, te ío ní ndáhyú-í sá quidé dàvá-yu, chi ío sàá iní-yu. Te sa nàha-ndo sá tìtní xito ní cuiní ñáyiú isràél cahni ñàhá-yu xii-í ní cùu, te ío ní ndoho-í ní cácu-í. **20**Te sa nàha-ndo sá ncháándì túhú sa ní cachí tnúhu-í nàcuáa cada-ndo cuèndá sá chíndèe ñaha Yá Ndiöxí xii-ndo. Te ní cáháⁿ-í tnúhu-gá núú-ndó nchàa-ndo, te ñuu-ni ducaⁿ ñí quixi-í ndi tnàhá vehe-ndo ñí cáháⁿ-í tnúhu-gá núú-ndó. **21**Te ní xáhaⁿ-í xii ñáyiú isràél ndihi ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél sá dáñă-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu te quíndáá iní-yu tnúhu Xítohó Jesucristú. **22**Te dacuití quĩhíⁿ-í ñuú Jerusalén, chi Espiritú Yă Ndiöxí ní cachí-xi sá dáí quĩhíⁿ-í, te ñá túú xini-í nándi cada ñaha-güedě xii-í yàcáⁿ te núu na quèxio-í. **23**Te ñíⁿ ñíⁿ ñuú núú sàháⁿ-í càchí tnúhu Espiritú-gá sá chíhí ñaha-güedé vecaá, te cada úhú ñàhá-güedě. **24**Dico ñá túú tnàhí ná cuu cuèi na càhni ñaha-güedé xii-í, dico cuiní-í sá dǐí iní dandìhi-í nchaa sá ñí cachí Xítohó Jesucristú cada-í. Te ní cachí Yă Ndiöxí sá càháⁿ-í núú ñáyiú sá ño cùu iní ñàhá-gă xii-yu, te naníhí tàhú-yu núu na quèndáá iní-yu tnúhu-gá.

25Te sa ní cachí tnúhu-í xii-ndo nchàa-ndo sá ñuu na quèndáá iní-ndó Yă Ndiöxí, te ndíhu ndaha ñàha-gá xii-ndo. Te na càchí tnúhu-í sá ñí ñíⁿ nduu-gá vá quini ñàhá-ndó xii-í ñuyíú-a. **26-27**Te yúhú ñá túú cuèchi-í ñuu ío ñáyiú vá naníhí tàhú, chi sa ní cachí tnúhu-í nchaa sá ñí cáháⁿ mée Yă Ndiöxí cada-ndo. **28**Te coto-ndo mée-ndo, te coto-ndo tnàhá ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá, chi Espiritú-gá ní cachí-xi sá cúnùu-ndo núú-yu dacuàha-ndó-yu tnúhu-gá. Te cada-ndo cuèndá sá dàtná mbéé-ndó cùú-yu, te mee-ndo cùu-ndo datná toli xito-ndó-yu ducaⁿ càda-ndo cuèndá, chi nàha-ndo sá Jèsús ní sati níñí-gă, te ní xihí-gá cuèndá naníhí tàhú-ó ndihí-yu. **29**Te yúhú sa cùtnuní iní-í sá òré ñá túú-gă-í ndécú, te quixi ñáyiú dandàhú ñàhá xii-ndo cuèndá dañà-ndo tnúhu Yá Ndiöxí, te cada

ñàhá-yu xii-ndo dàtná quídé ñǎǎá òré tníí-dí mběé. ³⁰Te ñíu-ni ñíⁿ úú cue téé ndècu ndíhi-ndo, cue téé-áⁿ dacuàndehnde-güedé, te cudana davá-yu quindáá iní-yu chítnáhá ñáhǎ-yu xii-güedé. ³¹Te xǎⁿ ñúu cǎchí tnúhu-í sá ïo quíhi iní-ndó cùndecu-ndo ndíhi nchaa ñáyíu sàndáá iní tnúhu-gá. Te nàha-ndo sá yǎhú ní xíndecu-í úní cuíá ñí cǎháⁿ-í tnúhu Jèsús núú ñáyíu cuèi nduu cuèi níú. Te áma ní xóo ndáhyú-í, chi ñá ní cuíní-yu quindáá iní-yu ncháá-yu tnúhu ní cǎháⁿ-í —cǎchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

³²Te xǎhaⁿ tùcu-dé:

—Nchòhó cue téé ndècu ndíhi-í ichi Xítóhó Jesucrístú, ío cuíní-í sá méé Yǎ Ndiöxí chindee ñàha-gá xii-ndo. Te mee-gǎ ní cǎháⁿ-gá sá ïo cùdíí ìní ñáhá-gǎ xii-ndo. Te naníhí tàhú-ndó ndíhi nchaa ñáyíu cùu cuendá-gá, te chindee ñàha-gá xii-ndo cuendá cada-ndo nchàa sá cǎháⁿ-gá. ³³Te òré ní xíndecu ndíhi ñàha-í xii-ndo, te ní díhúⁿ ní dǒó ñà túú ní cùdíí ìní-í. ³⁴Te mee-ndo sà naha-ndo sá yǎhú ní quide chiuⁿ-í, te ní níhí-í nchaa sá ñí nandíhi-í ndíhi cue téé xica cuu ndíhi-í. ³⁵Te sa ní xiní-ndó nàcuáa ní quide-í ní quide chiuⁿ-í, te ñíu-ni ducaⁿ cǎda chiuⁿ-ndo cuendá chindee-ndo nchàa ñáyíu ndàhú, chi sa nàha-ndo nacuáa ní cachí Xítóhó Jesucrístú, te duha ní cachí-gá: “Cùdíí-gǎ iní-ó cuǎha-o ñáyíu ndàhú sá xíní ñùhú-yu dàcúxí sǎ táxí-yu xii mee-o”, duha ní cachí-gá —cǎchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

³⁶Te sátá dúcáⁿ ñí cǎháⁿ-dé, te ní ngüíñí xítí-dě ndíhi dava-gá-güedé, te ní cǎháⁿ ndíhi-dé Yǎ Ndiöxí. ³⁷Te sátá ñí túhú tnúhu ní cǎháⁿ-dé ndíhi Yá Ndiöxí, te ní ndáhyú víhí-güedé sá quíhíⁿ-dé, te ní numi ñàha-güedé, te ní teyuhu ñàha-güedé. ³⁸Te ní ndíhú víhí ìní-güedé, chi ní xǎhaⁿ tǎ Pǎblú sá ñí ñíⁿ nduu-gá vá naníhí tnáhá-güedé cǎháⁿ ndíhi tnàha-güedé. Te cuáháⁿ ndíhi ñàha-güedé xii-dé núú ndécú bàrcú.

Té Pǎblú cuáháⁿ-dé ñúú Jerusàlén

21 ¹Te ní quide ndee ìní-ndí nchaa cue téé cùnuu. Te ní queé-ndí bàrcú cuáháⁿ ndáá ichi-ndí ñúú Còs. Te nduu tnéé ní sáháⁿ-ndí ñúú Ròdás, te ní yáha-ndí cuáháⁿ-ndí ñúú Pàtará. ²Te yàcáⁿ ní naníhí-ndí ñíⁿ bàrcú ñúhú ìchi-xi quíhíⁿ-xi distrítú Fèniciá, xǎⁿ ní queé-ndí cuáháⁿ-ndí. ³Te ichi cuáháⁿ-ndí ní xiní-ndí distrítú Chìpré cáá cuǎdava xítí làmár, te ní yáha-ndí, te ní quendóo ñúú-áⁿ xio dàtni-ndí. Te cuáháⁿ-ndí ñúú Tìrú ñíⁿ ñúú yíndèhu distrítú Sìriá cuendá yàcáⁿ tava-güedé nchaa sá nchídó bàrcú. ⁴Te yàcáⁿ ní naníhí tnáhá-ndí ndíhi ñáyíu ní sàndáá iní tnúhu Jèsús, te ní xíndecu-ndí úsá nduu ndíhí-yu. Te ní xáhǎⁿ-yu sá vǎ quíhíⁿ té Pǎblú ñúú Jerusàlén, chi Espíritú Yǎ Ndiöxí ní xǎhaⁿ-xi xíí-yu sá ndóhó vèhi-dé ñúu na quíhíⁿ-dé. ⁵Te sátá ñí yáha nduu úsá, te ní quee-ndí cuáháⁿ-ndí yuhu làmár. Te ní quee nchaa ñáyíu ní sàndáá iní tnúhu-gá, téé, ñadìhí, nchaa landú, ncháá-yu ní

sándeça ñàhá-yu yuhu làmár, te òré ní quexìo-ndí, te ní ngüíñí xítí-ndí ní cáháⁿ ndíhi-ndí Yá Ndiöxí. ⁶Te ní quide ndee ìní tnáhá-ndí ndíhi-yu, te dätñuní ní quée-ndí bàrcú, te ní naquehéⁿ-yu ichi cuánuhú-yu vehé-yu.

⁷Te ní xica bàrcú ñúhú-ndí ní quee-xi ñuú Tìrú cuáháⁿ-ndí ndíhi-xi ñuú Tolèmaidá. Te xíáⁿ ñí sáá-xi te ní quene-ndí, te ní sáháⁿ-ndí ní cáháⁿ ndíhi-ndí nchaa ñáyiú sàndáá ìní-xi tnúhu Jèsús, te ní xíndecu-ndí ndíhi-yu ìíⁿ nduu. ⁸Te nduu tnéé ní ndée tucu-ndí bàrcú cuáháⁿ-ndí ñuú Cèsareá, te yàcáⁿ ní quene tucu-ndí bàrcú, te cuáháⁿ-ndí vehe té Lìpé cundecu-ndí ndíhi-dé. Te té-áⁿ ñí xóo cada chùⁿ ndíhi-dé ìñú-gá cue té ní chindee ñàha xii ñáyiú sàndáá ìní tnúhu-gá ñuú Jerusàlén ní xóo cuáñaha-güedé sá ñí xóo caxí-yu. Te dätñuní mee-ñá tnúhu Yá Ndiöxí càháⁿ-dé xíca cùu-dé. ⁹Te té Lìpé-áⁿ ndècu cùmí dèhe dñí-dé, te ni ìíⁿ-yu vátá ndúcú ñàha-gá té xii-yu, te ncháá-yu càháⁿ-yu tnúhu Yá Ndiöxí tnúhu sá dácàhu ìní ñáhá mèe-gá. ¹⁰Te xíáⁿ ñí cuu tìtní nduu ndècu-ndí, te ní quexìo ìíⁿ té nani Agabú ñuú-áⁿ, véxi-dé distritú Jùdeá, te té-áⁿ tnàhá-dé càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí. ¹¹Te ní níhí-dé tnúhu núú ndécú-ndí ñuú ní quixi-dé ní cáháⁿ ndíhi ñàha-dé xii-ndí. Te ní xícaⁿ-dé cìnchú té Pàblú, te ní ngóo-dé, te ní ngüíta-dé ní dácútú-dé sáhá-dé ndíhi ndaha-dé, te ní cachí-dé xii-ndí:

—Espiritú Yá Ndiöxí ní cachí-xi sá tée dii cìnchú-xi-a tñii ñàha cuè tée isràél ñuú Jerusàlén, te duha dacùtu ñàha-güedé xii-dé, te cuáha cuèndá ñáhá-güedé xii-dé núú cuè tée ñuú Rómá. Duha ní cáháⁿ Espiritú-gá —càchí té Àgabú.

¹²Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé, te ní xáhaⁿ-ndí nchaa-ndí sá vǎ quíhíⁿ té Pàblú ñuú Jerusàlén. ¹³Te té Pàblú ní cachí-dé:

—¿Ná cuèndá ndéé dúcáⁿ ndàhyú-ndó dándíhú ìní ñáhá-ndó xii-í-i? Te ñá túú ñá cuu cuèi na dàcutu ñàha-güedé, àdi cuèi na càhni ñàha-güedé xii-í cuèndá sá càháⁿ ndíhi-í Jèsús, chi sa ndècu túha-í sá cùú-í —càchí-dé.

¹⁴Te ñá túú ní sàndáá ìní-dé sá dúcáⁿ xáhaⁿ-ndí, núu xíáⁿ ñá túú-gǎ ná ní xáhaⁿ-ndí xii-dé sá vǎ quíhíⁿ-dé, te ní xítnàha-ndí:

—Mee-ni-gǎ Yá Ndiöxí ná cùnaha-gá nása sàni ìní-gá cada-gá —xítnàha-na-ndí.

¹⁵Te ní queheⁿ-ndí ndàchiuⁿ-ndí, te ní xica-ndí cuáháⁿ-ndí ñuú Jerusàlén. ¹⁶Te cuáháⁿ ndíhi-ndí ìíⁿ úú cue tée Cèsareá, cue tée ní sàndáá ìní tnúhu Jèsús. Te ndèca ñàha-güedé xii-ndí cuáháⁿ vehe té Mnàson, te té-áⁿ cúú-dé tée distritú Chìpré, te ndècu-dé ñuú Jerusàlén, te sa ní cuu vǎi nduu ní sàndáá ìní-dé tnúhu-gá, te vehe té-áⁿ ñí xíndecu-ndí.

Té Pàblú ndátnùhu-dé ndíhi té Jàcobó

¹⁷Te òré ní quexìo-ndí ñuú Jerusàlén, te nchaa ñáyiú ní sàndáá ìní tnúhu Jèsús ní quixí-yu ní dándácöo váha ñàhá-yu, chi ní cudíí víhí ìní-yu

sá nǐ quexìo-ndí. **18**Te nduu tněé cuáháⁿ ndihí-ndí té Pǎblú cuendá cáháⁿ ndihí-ndí té Jàcobó, te òré ní quexìo-ndí núú ndécú-dě, te ndècu ndihí-dě nchaa cue té yìndaha ñaha xii ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús. **19**Te té Pǎblú ní dándácõo váha ñaha-dě xii-güedé, te ní xáhaⁿ-dě nàcuáa ní quide Yá Ndiõxí ní chindee ñaha-gá xii-dé ní cáháⁿ-dé tnúhu-gá núú ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél. **20**Te sátá nǐ yáha ní cáháⁿ-dé, te ní ndácáⁿ táhũ-yu núú Yá Ndiõxí cuendá nchaa sá nǐ quide-gá. Te dǎtnùní ní xáhaⁿ-güedě xii té Pǎblú:

—Yòhó sa nàha-n sá nǐ cuu titní mǐl ñáyiú isràél ní sàndáá iní-yu tnúhu Jèsús, te càchí-yu sá ìo xìni ñuhu-xi cadá-yu nchaa nàcuáa càháⁿ tnúhu sá nǐ chídó tnùní ndíi Moisés. **21**Te ní níhĩ-yu tnúhu sá dácuaaha-n ñáyiú isràél ñáyiú ndècu ñuú xícá cuendá sá vǎ cadá-gǎ-yu nàcuáa ní cachí ndíi Moisés cadá-yu. Te xǎhaⁿ-n xii-yu sá vǎ cuǎha-gá-yu sèñá ñii landú-yu, te vá cadá-gǎ-yu dàtná ní xóo cada ñáyiú ndéé sanaha, duha dàcuaha-n ñáyiú ní níhĩ-yu tnúhu. **22**Te na nihí-yu tnúhu sá ndécú-n ìha, te tnàvíí ngüíta-yu cáháⁿ cuèhé-yu cuendá-n. **23**Te na càchí tnúhu-ndí nàcuáa cada-n. Ndècu cúmí cue té vátá cadá-gǎ-güedé nàcuáa ní cáháⁿ méé-güedě sá cadá-güedě cuendá nduu vétú iní Yá Ndiõxí. **24**Te quíhĩⁿ-n ndìhi-güedé te cada-n nchaa nàcuáa ní xóo cada ñáyiú ndéé sanaha cuendá nduu vétú iní Yá Ndiõxí. Te tava-n dǐhúⁿ cuu núú-güedě cháhu-güedé veñúhu, te ducaⁿ te dǎtnùní ndacu dèté díquí-güedě. Nchaa xǎⁿ cada-n, te quiní ñáyiú sá ñǎ ndàá tnúhu càháⁿ nchaa ñáyiú càháⁿ cuèhé cuendá-n. Te na cùtnuní iní-yu sá tnàhá-n quide-n nchaa nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Moisés cadá-yu. **25**Te sa ní quide ndáá-ndí cuendá nchaa ñáyiú ñuú xícá, nchaa ñáyiú ní tuha ichi Jèsús. Te sa ní cadúha-ndí tutú ní tendaha-ndí cuáháⁿ ndaha nchaa ñáyiú-áⁿ sǎ vǎ cáxĩ-yu nchaa sá nchító-ó ndùu táhú nchaa sá càchí-yu cùu ndiõxí ní cadúha cue ñáyiú ñuyú-a. Te ní xáhaⁿ-ndí sá vǎ cáxĩ-yu níñí, te vá cáxĩ-yu cuñú nchaa quití cuèhné. Te vá càháⁿ ndihí cue té ñadìhí te núu ñá díú ñadìhí-güedé cúũ-yu, te ni cuè ñáyiú dǐhí vá càháⁿ ndihí-yu té te núu ñá díú yǐ-yu cùu-güedé. Duha ní tee-ndí núú tütú cuáháⁿ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii té Pǎblú.

Ní tñii-güedé té Pǎblú xití veñúhu ñáyiú isràél

26Te nduu tněé cuáháⁿ té Pǎblú ndihí cúmí cue té veñúhu càhnu sá ìo cùnuu núú ñáyiú isràél cada-güedé nàcuáa ní xóo cada ñáyiú ndéé sanaha cuendá nduu vétú iní Yá Ndiõxí. Te ní quíhu-dé veñúhu càhnu sá ìo cùnuu-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě ná daha-gá nduu cùmání dandìhi-güedé nàcuáa ní xóo cada ñáyiú ndéé sanaha, te dǎtnùní cànehe-güedé sá ndúú táhú Yá Ndiõxí quíhĩⁿ veñúhu.

27Te cùmání-gǎ cuu úsá nduu sá nǐ sáháⁿ-güedé veñúhu càhnu sá ìo cùnuu, te sa ndècu tucu té Pǎblú veñúhu. Te cue té isràél véxi distritú

Àsiá ní xiní-güedé té Păblú yíhí-dě veñúhu, te ní tniî ñaha-güedě xii-dé, te ío ní cáháⁿ cuèhé-güedé cuendá-dé núú dăva-gá ñáyiú yìhi veñúhu cuendá sá cúděⁿ-yu núú tē Păblú. **28**Te níhi ní cáháⁿ-güedé, te xăhaⁿ-güedě xií-yu:

—iNchòhó ñáyiú isràél, yáchí-ndó chî cuánùndaha ñaha-ndo! Chi tée-a yayacáⁿ cuáháⁿ-dé cāháⁿ-dé sá ñà túú nàndíhi-o, te cāháⁿ-dé sá vă cādá-ó nchàa nacuáa cāháⁿ tnúhu sá ñî chídó tnùnî ndîi Moisés, te cāchí-dé sá ñà túú nàndíhi veñúhu-a. Te ñá dífú-ní xǎⁿ chi sa ní quíhu-dé veñúhu-a ndîhi cue tée ñá túú cùu ñáyiú isràél, te sá dúcáⁿ ñî quide-dé, te ñá túú-gă ní cānehe íí-dě xití veñúhu. Te veñúhu-a cùu-xi vehe Yá Ndiöxí —cāchí-güedé xăhaⁿ-güedě xií-yu.

29Te ducaⁿ ñî cáháⁿ-güedé chi ní sani iní-güedé sá ñî quíhu ndîhi-dé té Tröfimú veñúhu-güedé, chi ní xiní-güedé xícá cùu ndîhi ñaha-dé xití ñuú. Te tée-áⁿ cúú-dě tée ñuú Éfesú, te ñá dífú tēe isràél cúú-dě.

30Te chitu ñáyiú ñuú-áⁿ ñî tacá-yu ní tniî-yu té Păblú táñùhu ñahá-yu ní ndee veñúhu cāhnu sá ío cùnuu, te òré-ni ní nacadí-güedé yèhe veñúhu-áⁿ.

31Te sa cahní-yu té Păblú ní cùu, te ní sáháⁿ ìⁿ úú-güedé núú ndécú tēe cùu capitáⁿ cúnùu-gá, te ní xăhaⁿ-güedě xii-dé sá ncháá ñáyiú ñuú Jerusàlén xínàá-yu. **32**Te òré-áⁿ cuáháⁿ tēe cùu capitáⁿ cúnùu-gá ndîhi dăva-gá cue tēe nchícúⁿ-gá ndîhi sandàdú-dé. Te òré ní xiní-yu ní quexìo coyo-güedé núú xixúcu-yu, te ní yùhú-yu ñá túú-gă ní cānî-yu té Păblú.

33Te tēe cùu capitáⁿ ní sātuha-dé té Păblú, te ní xăhaⁿ-dě xii cue sandàdú-dé sá tníí ñaha-güedé dacùtu ñaha-güedé úú cadèná. Te dătnùnî ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-yu, te xăhaⁿ-dě:

—¿Ná cúú tēe-a? ¿Ná ní quide-dé? —cāchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

34Te tēe cùu capitáⁿ-áⁿ ñă ní cùnùnî iní-dé nūu ná cúú să ñî quide té Păblú, chi uuⁿni ní cuáá-yu. Te tucu cāháⁿ ìⁿ, tucu cāháⁿ ìⁿ-yu, núu xǎⁿ ní xăhaⁿ-dě cue sandàdú-dé sá cándèca ñaha-güedé xii-dé quíhíⁿ cuàrtél núú ndécú-güedě. **35-36**Te nchícúⁿ ñáhă-yu cuáháⁿ ní quexìo ndéé nācuáa cāa nchio cùnî-yu cahni ñahá-yu xii-dé ni cùu. Te níhi ní cáháⁿ-yu xăhăⁿ-yu sá cahní ñaha-güedé, te xǎⁿ ní ndacani ñaha-güedě ndécá ñaha-güedé cuásáa nchio-ăⁿ.

Té Păblú xăhaⁿ-dě xii-güedé sá ñà túú cuèchi-dé

37Te cuánguîhu-güedé cuàrtél ndîhi té Păblú ní cùu, te ní xăhaⁿ-dě xii tēe cùu capitáⁿ cúnùu-gá:

—Cāháⁿ ndàhú-í núú-n cùndetu-n na cúñaha-í ìⁿ úú tnúhu xií-yu —cāchí-dé xăhaⁿ-dě.

Te tēe tàxi tnuní-áⁿ ñî xăhaⁿ-dě:

—¿Náa tnàhá yòhó cāháⁿ-n tnúhu grìégú? **38**Te ní cáháⁿ-í sá tēe ègiptú cúú-n, chi diu-n ñî ndúcú-n cuè tēe ní nàá ndîhi tēe cùchiuⁿ Cesár ní

cáhàⁿ-í, chi diu ìíⁿ té yacáⁿ ní ndúcú-dě cùmí mǐl cue té ní sahani ndíyì. Te ndèca tnaha-güedé ní sáháⁿ xití yucu ní xíhi váha-güedé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii té Pǎblú.

39Te té Pǎblú ní xáhaⁿ-dě:

—Ñá díú tée ègiptú cúu-í, chi tée isràél cúu-í, chi diu-ni tée isràél cúú tǎtà-í, te dicó-ni sá ñǎ cacu-í ñuú Tàrsú ñuú cǎhnú, te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi distritú Ciliciá. Te cuiní-í cada ndee ìní-n dàña-n na caháⁿ ndíhi-í-yu —càchí-dé xǎhaⁿ-dě.

40Te ní xáhaⁿ tée cùu capitáⁿ cúnùu-gá sá cúú cǎháⁿ té Pǎblú, núu ní ngúnutnǐ-dé núú nchio, te ní quide-dé ndaha-dé sá cündedóho-yu. Te ní sadí-yu yuhú-yu, te ní cǎháⁿ-dé tnúhu ñáyíu isràél, te xǎhaⁿ-dě xíí-yu:

22¹—Chí cǎdá cǎhnu ìní nchòhó cue té sa cuéhé ndíhi nchòhó cue tée cuechi, na cǎháⁿ-í ìíⁿ tnúhu cundedóho-ndo sǎ ñà túú cuèchi-í, chi ñà túú ñǎ ní quide-í, te ni ñà túú ñǎ tnúhu cǎháⁿ-í —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

²Te cuèndá sá dúcáⁿ ñǎ cǎháⁿ-dé tnúhu mée-yu núu tnàví-ñǎ ní sadí-yu yuhú-yu ní xíndedóho-yu ní cǎháⁿ-dé, te xǎhaⁿ-dě:

³—Yúhú cúu-í tée isràél, te ní cacu-í ñuú Tàrsú, te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi Ciliciá. Te davitna líhli-í cútnàhá ní quexìo-í ñuú Jerusàlén ní dǎcuáhá ñàha té Gamàliél. Te ní dǎcuáhà-í nchaa tnúhu ní chídó tnùnì nchaa cue tée ndée sanaha nàcuáa cada ñáyíu. Te yúhú ní cahu ìní-í ní quide-í titnǐ núú chiuⁿ nacuáa cuu váha ìní Yǎ Ndiöxí ní cǎháⁿ-í, te diu-ni ducaⁿ quide nchohó tucu. ⁴Te ní sánú ndúcù-í nchaa ñáyíu sàndáá ìní-xi tnúhu Jèsús, cuèi tée, cuèi ñáyíu dǐhí ní dácútù-í-yu, te ní chihi-í-yu vecaá, te ní níhì-í tnúhu ndee ìní sá cǎhni-ndí-yu. ⁵Te dútú cúnùu-gá ndíhi cue tée cùnùu núú-ndó naha-güedé sá ndàá cǎháⁿ-í chi mee-güedé ní taxi-güedé tutú cuáñaha-í xii ñáyíu isràél ñáyíu ndècu ñuú Dàmascú cuèndá cutnùnì ìní-yu ná chíúⁿ cuáháⁿ-í ní cùu. Te ñùhu-í ichi cuáháⁿ-í ñuú-áⁿ cuǎnúndúcù-í ñáyíu ní sàndáá ìní-xi tnúhu Jèsús cuèndá dacùtu-í-yu te candeca-í-yu ndixi, te iha cada úhú ñáhá-güedé xíí-yu ni cùu.

Té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii ñáyíu nàcuáa ní cuu ní tuha-dé ichi Jèsús

(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

⁶Te ta cùyatni-í ñuú Dàmascú cuáháⁿ-í, te cùu-xi datná òré cauxúú nduu, te uuⁿni ní quee ñuhú andíu, te ní dáyèhé-xi ndée núú nútñi-í. ⁷Te ní quide nee-xi núu-í, xǎⁿ ní nduá-í ndée ñuhu. Te ní tecú dóho-í cǎháⁿ ìíⁿ sá cǎháⁿ andíu, te càchí-xi: “Yòhó té Sàulú, ¿ná cuèndá cúú úhú ìní ñáhá-n dàndoho ñaha-n xii-í?”, càchí sá cǎháⁿ-áⁿ. ⁸Te ní xáhaⁿ-í: “¿Ná cúú yòhó sá cǎháⁿ-áiⁿ?”, xǎhaⁿ-í. Te ní cǎháⁿ tucu ìngá xito te càchí-xi: “Yúhú cúu-í Jèsús tée ní xíndecu ñuú Nazàrét, te ducaⁿ ïo dàndoho ñaha-n xii-í”, càchí

sá cãháⁿ-áⁿ. Te xíãⁿ ní cutnùní iní-í sá díú Jèsús cãháⁿ. ⁹Te nchaa cue tée ndihi-í ní xiní-güedé ní dáyèhé ñuhú, te ní yùhú-güedé, dico ñá túú ní tècú dóho-güedé òré ní cãháⁿ-gá. ¹⁰Te ní xáhaⁿ-ï xii-gá: “Yòhó Xítóhó Jesucrístú, ¿ná cuìní-n cãda-í?”, xáhaⁿ-ï xii-gá. Te ní cachí-gá: “Ndacóo, te quíhíⁿ-n ñúú Dàmascú, yàcáⁿ tecú tnúhu-n nchàa nacuáa cuìní Yã Ndiöxí cada-n”, cãchí-gá —cãchí té Pãblú xáhaⁿ-dë xii-yu.

¹¹Te ní xáhaⁿ tùcu té Pãblú:

—Te cuendá sá ñí dácuaá ñaha ñuhú xii-í ñuu ní tñii cue tée ndihi-í ndaha-í ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ ndéé ñuú Dàmascú.

¹²Te yàcáⁿ ndécú ñíⁿ tée nàni Ananiás, te ío vãi sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés cadá-yu quide-dé. Te nchaa ñáyiu ñuú Dàmascú ío váha cãháⁿ ndihi ñahá-yu xii-dé. ¹³Te ní quexìo-dé núú ndécù-í, te ní cachí-dé: “Yòhó té Sàulú, tée ndècu ndihi-í ichi Xítóhó Jesucrístú, ndúha núú-n”, cãchí-dé. Te òré-ni ní nacaáⁿ núú-í te ní xiní-í-dé. ¹⁴Te dãtnùní ní cachí-dé: “Yá Ndiöxí ní cãháⁿ ndihi-gá ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha. Te diu-gá ní cãxi ñaha-gã xii-n cuendá quiní-n nchàa sá vãha cuìní-gá cada-n. Te quiní-n Jèsús Yaá ñá túú cuèchi-xi, te diu-ni mee-gã cãháⁿ ndihi ñaha-gã xii-n. ¹⁵Te cãháⁿ-n tnúhu Jèsús núú nchàa ñáyiu, te cãháⁿ-n nchàa sá ñí xiní-n ndihi nchaa sá ñí xíndedóho-n. ¹⁶Tnávíí, te quíhíⁿ-n cuàndute-n, te cãháⁿ ndihi-n Yã Ndiöxí cuendá cada cãhnu iní-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá ñí quide-n”, duha ní cachí té Ananiás xii-í —cãchí té Pãblú xáhaⁿ-dë xii-yu.

Té Pãblú ní cani-dé cuendú nacuáa ní xáhaⁿ Jèsús cada-dé quíhíⁿ-dé ñuú núú xíndecu ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél

¹⁷Te ní xáhaⁿ tùcu té Pãblú:

—Te ní ndee-í cuándixi-í ñuú Jerusàlén. Te ní sáháⁿ-í veñúhu cãhnu sá ño cùnuu ní cãháⁿ ndihi-í Yã Ndiöxí, te ní dácótó núú ñahá-xí sã méé Jèsús ní xiní-í xití veñúhu, ¹⁸te ní cachí-gá: “Yáchí, quee-n ñúú Jerusàlén, chi ñáyiu-a vá quèndáa iní-yu nacuáa ní cachí-í cúñaha-n xii-yu cuendá-í”, duha ní cachí-gá xii-í. ¹⁹Te ní xáhaⁿ-ï xii-gá: “Yòhó Xítóhó Jesucrístú, sa xìní-n sã ncháa ñáyiu ñahá-yu sá ñí sáháⁿ-í ndi tnahá ñíⁿ ndi tnahá ñíⁿ veñúhu nànducu-í ñáyiu sàndáa iní tnúhu-n, te ní tñii-í-yu, ní chihí-í-yu vecaá, te ní táuchíuⁿ-í ní caniha-güedë xii-yu. ²⁰Te cútnahá ní sahani-güedé ndíi Tëvá tée ní xóo cãháⁿ tnúhu-n, te tnáhá-í ndécú òré-áⁿ te ní xíndeé-í dóo cue tée ní sahani ñaha xii ndíi. Te yúhú ní cãháⁿ-í sá ñí quide váha-güedé sá dúcáⁿ ñí quide-güedé”, duha ní xáhaⁿ-ï xii-gá. ²¹Te ní cachí tnúhu-gá xii-í: “Cuáháⁿ chi cuìní-í quíhíⁿ-n nchàa ñuú xicá núú xíndecu cue ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél cãháⁿ-n tnúhu-í”, cãchí-gá —cãchí té Pãblú xáhaⁿ-dë xii-yu.

Te Păblú ndihi tée tàxi tnuní ñáhá xii cue sandadú

22Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé, te ñá ní tnàhá-gá iní-yu cundedóho-yu tnúhu cáháⁿ-dé. Te ìⁿ-ni ñí cuú-yu nchaá-yu, te ní cuáá-yu, te xăháⁿ-yu:

—íChí cáhní-dě! íÑá díú să cúnđecu-dé ñuyíú-a! —càchí-yu xăháⁿ-yu.

23Te mei òré ducaⁿ ñí cáháⁿ-yu, te ní ndátă-yu dóo-yu, te ní dáquéně-yu núú ñnu sá sàtú iní-yu. Te ní quéhnu-yu ñuhu, te ní dácácòyó-yu núú ñnu sá ïo sàtú iní-yu. 24Te tée cùu capitáⁿ cúnùu-gá ní xáhaⁿ-dě xii cue sandadú-dé:

—Chí dítá-dě ná quǐhu-dé ndéé xití vehe, te cani-ndo-dě ñii, chi na quène yuhu-dé ná tnúhu ní cáháⁿ-dé ñnu ndéé dúcáⁿ cùdéeⁿ-yu núú-dě —càchí-dé xăháⁿ-dě xii-güedé.

25Te sátá ñí dácútú ñàha-güedé xii té Păblú sá cání ñàha-güedé ní cùu, te ní xáhaⁿ-dě xii tée cùu capitáⁿ ndécú-ăⁿ:

—Te na càchí tnúhu-í sá vă cúú cànìha-güedé ñii, chi tée ròmá cúù-í, te vátá quìní ndáá-gá-ndó ñnu ndècuéchi-í àdi ñáhá —càchí-dé xăháⁿ-dě xii tée cùu capitáⁿ.

26Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé, te ní sáháⁿ tée cùu capitáⁿ núú tée cùnùu-gá, te ní xáhaⁿ-dě:

—Vá cúú cànì-o tée-ăⁿ, chi tée ròmá cúú-dě —càchí-dé xăháⁿ-dě.

27Te ní sáháⁿ tée cùu capitáⁿ cúnùu-gá ndéé núú tē Păblú, te ní xáhaⁿ-dě:

—Cáháⁿ ndáá-n ñnu ndisa tée ròmá cúú-n —càchí-dé xăháⁿ-dě.

Te ní xáhaⁿ tē Păblú:

—Ndáá sá tē ròmá cúù-í —càchí té Păblú xăháⁿ-dě xii tée cùnùu-áⁿ.

28Te ní xáhaⁿ tē cùnùu-áⁿ:

—Yúhú tnàhá-í cúù-í tée ròmá, chi vài díhúⁿ ñí cháhu-í —càchí-dé xăháⁿ-dě.

Te té Păblú ní xáhaⁿ-dě:

—Tnàhá-í cúù-í tée yàcáⁿ tucu, chi tătà-í cúú-dě tée ròmá —càchí té Păblú xăháⁿ-dě xii tée cùu capitáⁿ cúnùu-gá.

29Te uuⁿni ní nacaca sata cuè tée cuáháⁿ canìha xii-dé ní cùu. Te ní yùhú tée tàxi tnuní sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ tē Păblú sá tē ròmá cúú-dě, chi ní xáhaⁿ-dě ní dácútú ñàha-güedé xii-dé, núu xíăⁿ ní yùhu-dé.

Té Păblú ní cáháⁿ ndihi-dé cue tée cùnùu oré ní quide-güedé jùndá

30Te tée tàxi tnuní sandadú ñá ní xìní-dé ná cuéchi ní dácáá ñăyiu isràél díquí tē Păblú, núu xíăⁿ nduu tněé ní cana-dé cue dútú cúnùu, ndihi cue tée cùchiuⁿ, ndihi cue tée cùu sacuéhé, te ní xáhaⁿ-dě sá cádá-güedě jùndá cuèndá nducu tnúhu-güedé núú tē Păblú ná cuéchi ní dácáă-yu díquí-dě.

Te ní xáhaⁿ-dě xii cue sandàdú sá nándàxi ñaha-güedé cadèná ndútú-dě, te candeca ñaha-güedé quíhíⁿ núú cádá-güedé jùndá. Te ní sáháⁿ-güedé ní nandaxi ñàha-güedé xii-dé ndécá ñàha-güedé cuáháⁿ jùndá, te ní quexìo-güedé, te ní ngúnutnǎí-dé núú cuè téè cùchiuⁿ.

23 ¹Te yacáⁿ ní xíndéhé vǎha té Pǎblú núú nchàa-güedé, te ní xáhaⁿ-dě:

—Cada càhnu iní nchòhó cue téè cùchiuⁿ, te ducaⁿ nchòhó cue téè cùu sacuéhé, véxi-í cǎchí tnúhu-í sá ñà túú cuèchi-í, chi mee Yǎ Ndiǒxí náhá-gǎ nása ndècu-í ñuyú-a, te ñá túú cùcahaⁿ núù-í núú-gǎ —cǎchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

²Te té Anàniás téè cùu dútú cúnùu-gá ní xáhaⁿ-dě xii cue téè nùtnǎí yatni òhí té Pǎblú sá cǎní-güedé déhndé yuhu-dé. ³Te té Pǎblú ní xáhaⁿ-dě xii dútú-ǎⁿ:

—Yòhó, chi úhú tnàhí iní-n, chi ní ndúcú-n téè ní caniha xii-í, te ñá túú cuèchi-í, dico quiní-n ñà cada ñaha Yǎ Ndiǒxí xii-n. Te yòhó ní cana ñaha-n ndùcu tnúhu-n ñuu quide-í nchaa nàcuáa cǎháⁿ tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés cada-o. Te mee-n ñí ndúcú-n téè ní caniha, te ñá túú dùcaⁿ ní cǎháⁿ ndíi cada-o —cǎchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii dútú cúnùu-gá-ǎⁿ.

⁴Te cue téè xǎnutnǎí òhí té Pǎblú ní xáhaⁿ-güedé xii-dé:

—Nèhé ní quide-n chi ní xícuèhé-n dütú cúnùu-gá téè xínu cuechi núú Yǎ Ndiǒxí —cǎchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii té Pǎblú.

⁵Te té Pǎblú ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Cada càhnu iní-ndó chi ñá túú xíní-í sá dütú cúnùu-gá cúú-dě, chi núú tütú Yǎ Ndiǒxí cǎchí-xi sá vǎ cúú cǎháⁿ cuèhé-ó cuèndá ñíⁿ téè cúnuu ñuu-ó yòtnúhu. Te yúhú ñá túú xíní-í sá téè cúnuu cuu-dé ñuu ní sácóo-í ní cǎháⁿ-í —cǎchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

⁶Te òré-ǎⁿ ñí cutnùní iní té Pǎblú sá dáva-güedé cùndìhi-güedé cue téè cùu saducéú, te dáva-güedé cùndìhi-güedé cue téè cùu fariséú, te níhi ní cǎháⁿ-dé ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Yúhú cúú-í téè fariséú, te tnàhá tǎtà-í ndìhi xí-í cúú-güedé cue téè fariséú tucu. Te tnàhá yúhú sàndáá iní-í sá ndótó nchàa ñáyuu ní xíhí, te núu xǎⁿ cuíní-ndó ndùcu tnúhu-ndo núù-í cǎná ñaha-ndo —cǎchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

⁷Te sá dúcáⁿ ñí cǎháⁿ-dé xǎⁿ ní nàá ndìhi tnàha cue téè cùu fariséú ndìhi cue téè cùu saducéú, chi ñá ñíⁿ-ní tnúhu ni cǎháⁿ-güedé, chi ní ndí queheⁿ ndí queheⁿ-güedé sá ñí cǎháⁿ-güedé. ⁸Te cue téè cùu saducéú cǎchí-güedé sá vǎ ndótó cuè ñáyuu ní xíhí, te cue téè cùu fariséú cǎchí-güedé sá ndótó-yu. Te cue téè cùu saducéú cǎchí-güedé sá ñà túú espíritú xínu cuèchi núú Yǎ Ndiǒxí, te cue téè cùu fariséú cǎchí-güedé sá ò espíritú xínu cuèchi núú-gǎ. ⁹Te ta cùdéeⁿ-güedé cuáháⁿ, te níhi-gá cúú

iní-güedé cãháⁿ-güedé, te ìíⁿ úú cue tée cùu fariséú cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní cáháⁿ níhi-güedé, te xãháⁿ-güedé:

—Ñá túú cuèchi-dé, te cudana te ní cáháⁿ ndíhi-dé ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yã Ndiöxí te vá ngöo vá cúú vãha iní-ó núú-gã —càchí cue tée cùu fariséú xãháⁿ-güedé xii-güedé.

10Te cuendá sá ìo xĩnãá-güedé, xiãⁿ ní yùhú tée cùu capitáⁿ cúnúu-gá sá cáhni-güedé té Pãblú, núu xiãⁿ ní xãháⁿ-dë sá quĩhíⁿ-güedé cúnúcuaca ñaha-güedé candeca ñaha-güedé núhú cuàrtél.

11Te ndéé niú cúú ùú ní quexìo Xítohó Jesucrìstú núú ndécú tã Pãblú, te ní xãháⁿ-gã:

—Ñíí cunduu-n, vá yùhú-n, chi nàcuáa ní cáháⁿ-n ñí cacunehe ñaha-n xii-í iha, te diu-ni ducaⁿ cãháⁿ-n càcunehe ñaha-n xii-í quĩhíⁿ-n ñúú Rómá —càchí-gá xãháⁿ-gã xii-dé.

Cahni-güedé té Pãblú ní cùu

12-13 Te nduu tnéé ní natacá vñhi-gá údico cue tée isràél ní ndatnúhu-güedé sá cáhni-güedé té Pãblú, te ní xitnãha-güedé:

—Ni dítá vã cáxí-ó te ni ndüte vá cóhó-ó ndéé ndacu-o cãhni-o té Pãblú, te dàtnùní caxi-o dítá, te coho-o ndüte, chi sa ní sani iní-ó sã cádá-ó, te cuu cuéchi xii-o núu vá cádá-ó —càchí-güedé xitnãha-güedé.

14Te ní sãháⁿ-güedé núú ndécú nchãa dútú cúnúu ndíhi nchaa cue tée cùu sacuéhé, te ní xãháⁿ-güedé:

—Ní cachí-ndí sá ni dítá vã cáxí-ndí ndéé núu ní ndacu-ndí ní sahni-ndí té Pãblú, chi sa ní sani iní-ndí sã cádá-ndí, te cuu cuéchi núu vá cádá-ndí.

15Te duha cada-ndo ndíhi dava-gá cue tée cùnúu, chi cúnãha-ndo xii tée cùu capitáⁿ cúnúu-gá: “Quixi ndíhi-n tã Pãblú núú ndécú-ndí cuendá ndatnúhu ndíhi-ndí-dé, chi cuini-ndí nducu tnúhu váha-gá-ndí ná cúú sã ñí quide-dé”, duha cúnãha-ndo xii tée tàxi tnuní sandàdú. Te ducaⁿ-ni cúnãha-ndo dandahú-ndó-güedé cuendá quixi ndíhi-güedé té Pãblú, te nchúhú sa cundetu-ndí-güedé ichi, chi quiní té Pãblú ná cahni-ndí-dé —càchí-güedé xãháⁿ-güedé xii cue tée cùchiuⁿ.

16Te déhe cúha té Pãblú ní níhí-dë tnúhu nàcuáa cada-güedé ditó-dé. Te ní sãháⁿ-dé cuàrtél, te ní xãháⁿ-dë xii ditó-dé nàcuáa cãháⁿ-güedé cada ñaha-güedé. **17**Te ní cana té Pãblú ìíⁿ tée cùu capitáⁿ, te ní xãháⁿ-dë:

—Vá cündèe iní-n, quĩhíⁿ ndíhi-n tãe-a na cãháⁿ ndíhi-dé tée cùnúu-gá, chi ndècu ìíⁿ cuendú cúnãha-dë cuini-í —càchí té Pãblú xãháⁿ-dë xii tée cùu capitáⁿ.

18 Te dātnūnī ní xica tée cūu capitáⁿ ndécá-dě dāxíⁿ tē Pāblú cuáháⁿ núu ndécú tē cūnuu-gá, te òré ní quexìo-güedé núu-dě, te ní xāhaⁿ tē cūu capitáⁿ xii-dé:

—Té Pāblú tē yìhi vecaá ní cana ñaha-dě xii-í, te ní cachí-dé véxi-í ndìhi tē-a cuendá cachí tnúhu-dé ìⁿ cuendú cuiní-dé —càchí-dé xāhaⁿ-dě xii tē cūnuu-gá.

19 Te tē cūnuu-áⁿ ñi tñi-dé ndaha dāxíⁿ tē Pāblú, te tanehe ñaha-dé cuáháⁿ ìⁿ xio, te ní xicáⁿ tnúhú-dě núu-dě, te xāhaⁿ-dě:

—¿Ná cuendú cuiní-n cāháⁿ-n? —càchí-dé xāhaⁿ-dě xii dāxíⁿ tē Pāblú.

20 Te ní xāhaⁿ-dě xii tē cūnuu-áⁿ:

—Cue tē isràél ní ndatnúhu ndáá-güedé sá quíxí-güedě tneé cáháⁿ ndàhú-güedé núu-n càndeca-n té Pāblú quíhíⁿ jùndá, te yàcáⁿ cacáⁿ tnúhú ndáá-güedé núu-dě ná cúu sã ñi quide-dé, càchí-güedé xitnàha-güedé. 21 Te vá quìndáá iní-n chi dìcò dandàhú ñáhá-güedě, chi vèhi-gá údico-güedé ndátnúhu-güedé cundedí-güedé ichi cahni ñaha-güedě. Te xitnàha-güedé sá ni dítá vã cáxí-güedě, te ni ndùte vá cóhó-güedě ndéé ñuu ní ndacu-güedé ní sahani ñaha-güedě, te dātnūnī caxi-güedé dítá, te coho-güedé ndute, chi sa ní sani iní-güedé sá cádá-güedě, te cuu cuéchi núu vá cádá-güedě, càchí-güedé xitnàha-güedé. Te cundecu túha-ná-güedé cundetu ñaha-güedě tneé, te núu na quìndáá iní-n càndeca-n-dé quíhíⁿ jùndá —càchí-dé xāhaⁿ-dě xii tē cūnuu-áⁿ.

22 Te tē cūnuu-áⁿ ñi xāhaⁿ-dě:

—Cuanùhú, te vá yōo tnàhí cūñaha-n sã ñi quixi-n ñi cachí tnúhu-n nàcuáa càháⁿ-güedé cada-güedé té Pāblú —càchí-dé xāhaⁿ-dě.

Ndèca-güedé té Pāblú cuáháⁿ núu tē Juělí tē cūu gobiernú

23 Te tē cūnuu-gá ní cana-dé úu cue tē cūu capitáⁿ, te xāhaⁿ-dě:

—Tava-ndo ũú ciendú sandàdú cue tē xica saha, ndìhi únídico úxí sandàdú cue tē yòdo cuayú, ndìhi úu ciendú sandàdú mee-ni cuè tē xìnehe lànzá. Te cada túha-ndo chi caca-ndo òré caá íⁿ niú quíhíⁿ-ndó ñùú Cèsareá ndìhi té Pāblú. 24 Te nducu-ndo cuèdìcò ìⁿ ũú cuayú codo-dě ndìhi cue tē ndèé ñáhá xii-dé. Te cada cuèdàdú-ndó-dě ichi, te candeca-ndo-dě quíhíⁿ quíndeca-ndo-dě núu tē cūu gobiernú —càchí tē cūnuu-áⁿ xāhaⁿ-dě xii cue tē cūu capitáⁿ.

25 Te tē cūnuu-áⁿ ñi cadúha-dé tutú cuendá quíhíⁿ ndaha té Juělí tē cūu gobiernú. Te duha ní chídó tnūnī-dé núu tütú cuáháⁿ:

26 “Cóvāha díi-n, tātá gobernàdór. Ío cada càhnu iní, yúhú nánì-í Clàudiú Lìsiás. Yúhú ní tendaha-í ìⁿ tutú véxi ndaha-n cuendá quiní tnūnī-n nàcuáa ní cuu iha. 27 Cue tē isràél ní tñi-güedé ìⁿ tē nàni Pāblú cuiní-güedé cahni ñaha-güedě ní cūu, te ní níhì-í tnúhu sá tē ròmá cúu-dě

nũu ní sáháⁿ-í ndihi sandàdú-í ní dácăcu-ndí-dé. **28**Te ní cuiní-í quiní-í ná cuendá tée ñaha-güedé cuéchi xii-dé, núu xiăⁿ ndécà-í-dé ní sáháⁿ núu ní quide cue tée cùchiuⁿ israél jùndá. **29**Te yàcáⁿ ní níhì-í tnúhu sá ñà túú ñà cuéchi ni quide-dé, chi cuendá-ni sá ní níhì-güedě tnúhu sá ñà túú sàndáá iní-dé cada-dé nchaa sá ní xóo cada ñáyiu ní xíndecu ndéé sanaha nchicúⁿ nihnu-güedé quide-güedé, xiăⁿ ní cudééⁿ-güedě núú-dě. Te ñà túú cuéchi cahnú ni quide-dé nũu quíhíⁿ-dé vecaá àdi cahni-í-dé. **30**Te ní níhì-í tnúhu sá cuè tée israél ndúcú-güedě nàcuáa cada-güedé cahni ñaha-güedě xii-dé, xiăⁿ ní xáhaⁿ-í xii sandàdú-í sá cándèca ñaha-güedé quixi xiăⁿ. Te ní xáhaⁿ-í xii cue tée tée ñaha cuéchi sá quixí-güedě ndéé xiăⁿ cǎháⁿ-güedé nũu ná cuéchi ní quide-dé. Te cada cahnú iní-n chi duha-ni ndùu tnúhu cǎháⁿ-í, te cundee ìní-n quèheⁿ cuendá-n-dě”, duha ní chídó tnùnì tée ní cadúha tutú cuáháⁿ ndaha té Juělí.

31Te cue sandàdú ní quide-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ tée tàxi tnuní ñáhá xii-güedé chi ní xica-güedé ndihi té Pǎblú òré caá ífⁿ niú, te diu-ni niú-áⁿ ní quexìo-güedé ñuú Antipatrís. **32**Te sátá ní túndaá, te ní nacuico cuè tée xínehe lànzá ndihi dava-gá sandàdú xícá sàha cuánuhú-güedé cuàrtél, te mee-ñà sandàdú cue tée yòdo cuayú cuáháⁿ ndihi té Pǎblú. **33**Te òré ní quexìo-güedé ñuú Cèsareá, te ní sàha-güedé tée cùu gobiernú tutú néhé-güedě cuáháⁿ. Te ní queheⁿ cuendá-dé té Pǎblú. **34**Te sátá ní dácúahá tée cùu gobiernú-áⁿ tutú-áⁿ te ní xícáⁿ tnúhú-dě núú tǎ Pǎblú, te xáhaⁿ-dě:

—¿Ndéé tée cùu-n? —cachí-dé xáhaⁿ-dě.

Te ní xáhaⁿ tǎ Pǎblú:

—Tée Ciliciá cùu-í —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

35Te ní xáhaⁿ tée cùu gobiernú-áⁿ:

—Òré quexìo cue tée tée ñaha cuéchi xii-n, te cǎháⁿ-n ñasa ní cuu, chi níhì-í nàcuáa cada ndáá-í cuendá-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii té Pǎblú.

Te ní xáhaⁿ-dě xii sandàdú sá cùndèé-güedé té Pǎblú vehe cahnú té Hèrodés.

Té Pǎblú xáhaⁿ-dě xii té Juělí sá ñà túú cuéchi-dé

24 **1**Te sátá ní cuu úhúⁿ nduu, te té Ananiás dútú cùnùu-gá cuáháⁿ-dé ñuú Cèsareá ndihi cue tée cùu sacuéhé ndihi ííⁿ tée nàni Tértulú tée cǎháⁿ yuhu-güedé. Te cuáháⁿ-güedé núú tée cùu gobiernú cuáháⁿ dácúándèhnde-güedé núú-dě sá ndécúéchi té Pǎblú. **2**Te ní sánguaca-güedé té Pǎblú. Te òré ní quexìo-dé núú-güedě, te ní ngüíta té Tértulú xáhaⁿ-dě xii té Juělí nàcuáa cǎa cuéchi tée-güedé té Pǎblú:

—Ío cahnú cada iní tǎtá gobernàdór. Duha ndùu chiuⁿ ndéé iní ñáhá-ndí xii-n vèxi-ndí, núu nása cachí-n cùnduu. Tǎxáhu xii-n, chi ío váha ndècu nchaa ñáyiu, te ñà túú nàá-yu chi ío váha quide-n. **3**Te ío cùdíí ìní-yu chi

nchaa-ni nduu xĩndecu váha-yu nchaá-yu, te ío táxãhu Ndiõxí xii-n sã dúcáⁿ quide-n. ⁴Te cada cãhnu iní, cuiní-í ndatnúhu-o ìⁿ úu-ni cuendú cuendá sá vã cúyaa-o dacuíta-í chiúⁿ-n. ⁵Te ìⁿ tée iha ío dásatú iní ñáhá-dě, chi ndëni ní cuu cuáháⁿ-dé ndátnũhu-dé ndihí ñáyiú isràél dánàá-dé-yu. Te nèhé quidé-dě chi cuáháⁿ-dé dácàháⁿ-dé nchaa ñáyiú cuendá quíndáá iní-yu tnúhu tée ní xĩndecu ñúú Nazàrét. ⁶Chi ducaⁿ cãháⁿ cue tée iha sá ñí sáháⁿ-dé veñúhu cãhnu sá ìo cùnuu, te cuiní-dé daquèe tĩhú-dě veñúhu cuendá cuiní-dé xocàni-dé sá ìí ndécú, núu xĩáⁿ ní tñi ñaha-güedě ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ núu cuè tée cùchiuⁿ cuendá cácaⁿ tnúhú-güedě núu-dě ñuu ná cuendá ducaⁿ cuiní-dé cada-dé, chi ducaⁿ cãa leí ndécú ndihí-güedé sá cáda ndáá-güedé ñuu ná ìⁿ sá cúu. ⁷Te té Lisiú tée cùu capitáⁿ cúnù-gá ní quexìo-dé ndihí sandàdú, te ní dácúnú-güedě nchaa cue tée nùtní ndihí té Pãblú, te dãtnùní ní tñi ñaha-güedě xii-dé ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ. ⁸Te sátá xĩáⁿ, te ní xáhaⁿ-dě sá quixí-güedě ndéé ndíha cundáá cuéchi-dé. Te yòhó cundee ìní-n cãcáⁿ tnúhú-n ñúu-dě, te núu ndáá ducaⁿ ñí quide-dé àdi ñáhá —càchí té Tèrtulú xãhaⁿ-dě xii té Juělí tée cùu gobiernú.

⁹Te dava-gá cue tée isràél xĩnutnĩ xĩáⁿ ñí cáháⁿ-güedé sá ndàá cãháⁿ té Tèrtulú. ¹⁰Te tée cùu gobiernú ní quide-dé ndaha-dé núu tẽ Pãblú cuendá cáháⁿ-dé, te té Pãblú ní xáhaⁿ-dẽ:

—Yòhó sa ní cuu titnĩ cuía ndécú-n ìha xehndé-n cuèchi nchaa ñáyiú xĩnàá, núu xĩáⁿ ío cùdí ìní-í sá ndíha téhndé cuéchi tẽ ñaha-güedé xii-í. Te cundee ìní-n cùndedóho-n na cãni-í cuendú nãcuáa ní cuu. ¹¹Te nducu tnũhu-n te quiní-n ñã cãháⁿ ndáá-í, chi sa ní cuu úxúú nduu sá ñí sáháⁿ-í veñúhu cãhnu sá ìo cùnuu ñúú Jerusàlén ní cáháⁿ ndihí-í Yã Ndiõxí. ¹²Te ni ñà túú ní nàá-í ndihí ñáyiú xití veñúhu, te ñà túú ní xáhaⁿ-ĩ nàá-yu ni ìⁿ xichi, te ni ìⁿ veñúhu líhli ní sáháⁿ-í ñà túú ñã ní xáhaⁿ-ĩ cadá-yu. ¹³Te ni ñà túú quẽnhu-güedé cue tée cáháⁿ ndáá te núu ndáá ducaⁿ ñí quide-í. ¹⁴Te yúhú cãháⁿ ndáá-í sá cãháⁿ ndihí-í Yã Ndiõxí, chi ñiú-ni Yá Ndiõxí ní xóo cáháⁿ ndihí ñáyiú ndéé sanaha, núu xĩáⁿ ní tuha-í ichi-gá. Te cue tée-a càchí-güedé sá ñà díú ìⁿ ichi váha ni tuha-í. Te yúhú sàndáá iní-í nchaa sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés ndihí dava-gá cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha. ¹⁵Te sàndáá tucu iní-í sá ndótó nchaa ñáyiú ní xihí, cuèi ñáyiú váha iní-xi, te cuèi ñáyiú úhú iní-xi, dico ndotó-yu. Te ducaⁿ ñí xóo quíndáá iní nchaa ñáyiú ní xĩndecu ndéé sanaha. ¹⁶Te yúhú ío ndùcu ndee-í quidè-í nchaa sá cãháⁿ Yã Ndiõxí cuendá sá vã cúu cãhaⁿ núu-í núu-gã ndihí núu ñáyiú ñuyíú-a.

¹⁷Te sa ní cuu titnĩ cuía sã ñà túú-gã sãháⁿ-í ñúú Jerusàlén, te ní sáháⁿ tucu-í nèhè-í díhúⁿ ñí taxi ñáyiú ñúú xicá cuendá cuãñaha-ĩ xii ñáyiú ñúú Jerusàlén. Te ní ndúcù-í sá cuãha táhù-í Yã Ndiõxí. ¹⁸Te ní xĩndecu-í

veñúhu càhnu sá ïo cùnuu ní quide-í nchaa nàcuáa ní xóo cada ñáyiú ní xíndecu ndéé sanaha cuèndá nduu vétú iní Yă Ndiöxí. Te ñá túú chítú-yu ni sáháⁿ, te ni ñà túú nă ní cùu, te ní naníhí ñáhá ìⁿ úú cue tée isràél xii-í, cue tée véxi distritú Àsiá. **19**Te quixi mee-güedë iha cáháⁿ-güedé, te núu sá ndàá ní xini-güedé sá yühú ndècuéchi-í ní cùu, **20**àdi ñáhá. Dico cachí tnúhu cue tée-áⁿ năsa ní cuu òré ní xíndecu-í jündá-güedé nūu ndècuéchi-í àdi ñá túú ndècuéchi-í. **21**Dico ñá túú cuëchi-í chi ìⁿdii-ni tnúhu ni cáháⁿ-í ní xáhaⁿ-í xii-güedé sá sàndáá iní-í sá ndótó nchaa ñáyiú ní xíhí, te diu-ni núu xíăⁿ càchí-güedé sá ndècuéchi-í —càchí té Păblú xăhaⁿ-dë xii té Juělí.

22Te té Juělí sa xíní váha-dé nàcuáa cuáháⁿ tnúhu Jèsús, núu xíăⁿ ñá ní cuiní-gá-dé ndatnúhu-dé ndihí té Păblú, te ní xáhaⁿ-dë:

—Sa ní cuu, cundetu-n na quèxio té Lìsiú tée cùu capitáⁿ cúnùu-gá, te òré-áⁿ cundáá cuèndá-n —càchí té Juělí xăhaⁿ-dë.

23Te ní xáhaⁿ-dë xii tée cùu capitáⁿ:

—Cundeé-n tē Păblú-ăⁿ, te núu năsa càchí-dé cada-n, te dañá-n na càháⁿ ndihí-dé cue tée xíní tnáhá ndihí-dé nūu cuăñaha-güedë nchaa sá xíní ñūhu-dé àdi năsa cada-güedé —càchí té Juělí xăhaⁿ-dë xii tée cùu capitáⁿ.

24Te ní cuu titní nduu, te ní sáháⁿ té Juělí vechiūⁿ ndihí ñadihí-dé, te ñaha-áⁿ nání-áⁿ Drùsilá, te ñaha isràél cúú-áⁿ. Te ní xáhaⁿ-dë sá quĩngueñuhu-güedé té Păblú, te òré ní quexio-dé vechiūⁿ, te ní cáháⁿ-dé núū-yu ncháá-yu sá quèndáá iní-yu tnúhu Xítohó Jesucristú. **25**Te ní xáhaⁿ-dë:

—Mee-ni să văha cada-ndo. Te coto-ndo mēe-ndo, te vá cádá-ndó nì ìⁿ sá cuèhé sá dúhá, chi ìⁿ nduu cáháⁿ Yă Ndiöxí ndēdacàa ñáyiú váha iní-xi, te ndēdacàa ñáyiú úhú iní-xi —càchí té Păblú xăhaⁿ-dë.

Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-dë, te ní yühú té Juělí, te ní xáhaⁿ-dë:

—Vá càháⁿ-gá-ó tnàvíí, cuáháⁿ, te òré cúyăchí-í, te cana ñaha-í xii-n —càchí-dé xăhaⁿ-dë.

26Te té Juělí ní quide-dé cuèndá sá cuăñaha tē Păblú díhúⁿ te vá ndíhu-gá-dé vecaá ní cùu, núu xíăⁿ titní xito ní cana-dé té Păblú vechiūⁿ ní ndatnúhu ndihí tnàha-güedé, dico ñá túú ní chăhu-dé. **27**Te úú cuiá ducaⁿ ñí quide-güedé, te dătnùní ní xínu té Juělí chiuⁿ-dé, te ní ngúnutnîí té Pòrsiú Fèstú. Te òré ní xínu té Juělí chiuⁿ-dé, te ní dándöo-dé té Păblú yíhí-ni-dë vecaá. Te ducaⁿ ñí quide-dé cuèndá ní cuiní-dé cudüu-dé núú cuè tée isràél.

Té Păblú càháⁿ ndihí-dé té Fèstú

25 **1**Te ní cuu úní nduu sá ñí quexio té Fèstú ñúú Cèsareá ní queheⁿ-dé chiuⁿ, te ní quee-dé cuáháⁿ-dé ñúú Jerusalén. **2**Te yàcáⁿ ní naníhí tnáhá-dë ndihí nchaa dútú cúnùu ndihí nchaa cue tée tàxi tnuní ñáhá xii

ñáyiú isràél, te xáhaⁿ-güedě xii té Fèstú sá ndàá ndècuéchi té Păblú. ³Te ní cáháⁿ ndàhú-güedé núú-dě sá téndàha-dé sandàdú-dé quíngueñuhu ñaha-güedě vecaá xii-dé ndéé ñuú Cèsareá te candeca ñaha-güedě quíhíⁿ. Te ducaⁿ ñí cáháⁿ-güedé, chi ní ndatnúhu-güedé sá cáhni ñaha-güedé xii té Păblú ichi ni cùu. ⁴Te té Fèstú ní xáhaⁿ-dě:

—Vá cúú quìxi-dé ndéé ndíha. Na cùndetu-dé ñuú Cèsareá chi sacú-ni nduu cuyaa-í iha te dătnùní núhú-í yàcáⁿ. ⁵Te yáchí-gá quíhíⁿ ndíhi-í cue té cùnuu-gá, te yàcáⁿ cuu cáháⁿ-ndó nũu ndàá ndècuéchi-dé àdi cáháⁿ méé-dě nũu ndàá ndècuéchi-dé àdi ñáhá, te cutnùní iní-ndó —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

⁶Te ní xíndecu té Fèstú úná úxí nduu ñuú Jerusalén, te dătnùní cuánuhú-dé ñuú Cèsareá. Te nduu tnéé cuáháⁿ-dé vechiùⁿ, te òré ní quexìo-dé, te ní xáhaⁿ-dě xii cue sandàdú xínú cuèchi sá quíhíⁿ-güedé queñuhu-güedé té Păblú vecaá te candeca ñaha-güedě quíhíⁿ vechiùⁿ. ⁷Te òré ní quexìo té Păblú vechiùⁿ, te sa ndècu cue téé isràél cue téé ní quee ñuú Jerusalén, te cuánguihu-güedé ndéé dîñi té Păblú ní ngúnutní-güedé, te xáhaⁿ-güedě xii cue téé cùchiuⁿ sá ndècuéchi vîhi-dé, dico ñá túú ní cùndee tnúhu-güedé. ⁸Te té Păblú ní xáhaⁿ-dě xii té Fèstú:

—Ñá túú ndècuéchi-í, ñá túú nă ní quide-í, chi ñá túú tnàhá iní-í cada-í ñíⁿ sá càchí lèi sá vă cúú càda-o. Te ni xití veñúhu càhnu sá ïo cùnuu ñá túú nă quide-í, te ni té Cèsár téé yìndaha cuéhé nàcióⁿ ñá túú càháⁿ cuéhé-í cuèndá-dé —càchí té Păblú xáhaⁿ-dě xii-dé.

⁹Te té Fèstú ní cuiní-dé cada-dé nàcuáa cudù-dé núú cuè téé isràél ní cùu, núu xíăⁿ ní xáhaⁿ-dě xii té Păblú:

—¿Cundee iní-n quíhíⁿ-n ñuú Jerusalén-ăⁿ? Te yàcáⁿ cundáá cuéchi sá sàá díquí-n —càchí té Fèstú xáhaⁿ-dě xii té Păblú.

¹⁰Te xáhaⁿ tē Păblú:

—Diu-ni ñíⁿ vechiùⁿ téé cùchiuⁿ Cèsár ndécù-í iha, te diu-ni iha cada ndàá-n nũu cuiní-n ní cùu. ¿Te ná cuèndá candeca ñaha-n quíhíⁿ ingá xichi? Yòhó tnàhá-n xíní-n să ñà túú nă quide-í ñáyiú isràél. ¹¹Chi núu dícó yúhú ní quide-í ñíⁿ cuéchi càhnu, te ñá túú nă cada-xi cuèi na càhni ñaha-ndo xii-í ní cùu. Te sa ní cutnùní iní-n să ñă ndàá, chi mee-ni tnúhu ndehnde xícáháⁿ-güedé, te ñá túú ndùu váha-xi ducaⁿ càda-n cúñaha-n să quíhíⁿ-í ndíhi-güedé ingá xichi. Te xíăⁿ cuiní-í quíhíⁿ-í núú tē Cèsár téé yìndaha cuéhé nàcióⁿ, te yàcáⁿ cáháⁿ méé-dě nũu ndàá ndècuéchi-í —càchí té Păblú xáhaⁿ-dě xii té Fèstú.

¹²Te ní ndatnúhu té Fèstú ndíhi cue téé chindee tnúhu ñaha xii-dé, te dătnùní ní xáhaⁿ-dě xii té Păblú:

—Te sa ní cáháⁿ-n să quíhíⁿ-n quítnahá-n tē Cèsár te diu-ni quíhíⁿ-n, te quiní-n năsa cáháⁿ téé-ăⁿ yàcáⁿ —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii té Păblú.

Té Păblú cǎháⁿ ndihí-dé té Àgripá tée yìndaha nacióⁿ Isràèl

13Te sǎtá nǐ cuu cuéhé nduu, te ní quee té Àgripá tée yìndaha nacióⁿ Isràèl cuáháⁿ-dé ñuú Cèsareá ndihí ñadìhí-dé, te ñaha-áⁿ nání-áⁿ Berènicé te òré ní quexió-yu, te ní cǎháⁿ ndihí-yu té Fèstú. **14**Te sǎtá nǐ cuu titní nduu, te ní cǎháⁿ té Fèstú cuendá té Păblú ní xii-dé té Àgripá:

—Ndècu ìíⁿ tée ní dándõo té Juělí vecaá nání-dě Păblú. **15**Te cútnàhá ní sáháⁿ-í ñuú Jerusàlén ní nanítnáhà-í ndihí cue dútú cúnùu ndihí cue tée cùu sacuéhé nǔú ñǎyiu isràèl. Te ní dácáá dǐquí-güedě té Păblú cuéchi, te ní cachí-güedé sá táúchìuⁿ-í cahni ñaha-güedě xii-dé ní cùu. **16**Te ní xáhaⁿ-í xii-güedé sá vǎ cúú, chi ñá túú dùcaⁿ quide nchúhú cue tée rómá cùtexínu cada castiú-ndí ñǎyiu, chi dǐhna-gá ndúcú tnǔhu-ndí núú ñǎyiu sàá cuéchi dǐquí-xi cuendá quiní-ndí nǔu nása cǎháⁿ mée-yu ndihí ñǎyiu sàcáⁿ cuéchi cuendá-yu, te òré-áⁿ cútnùnì iní-ndí nǔu ndáá ndècuéchi-yu àdi ñáhá, te ducaⁿ te nihí-ndí nàcuáa quide ndáá-ndí cuendá-yu, duha ní xáhaⁿ-í xii-güedé —càchí té Fèstú xáhaⁿ-dě xii té Àgripá.

17Te ní xáhaⁿ tùcu té Fèstú:

—Te sǎtá nǐ quexìo-güedé ndéé ndíha, te nduu tnée ní sáháⁿ-ni-ndí vechiúⁿ. Te ní xáhaⁿ-í sá quǐngueñuhu-güedé té Păblú candeca ñaha-güedě quixi, te òré ní quexìo-dé, **18**te ní ngüíta-güedé xáhaⁿ-güedě sá ndècuéchi-dé. Te ní sani iní-í sá ííⁿ cuéchi cǎhnu tee ñaha-güedé dico ñáhá, chi dícó-ni sá ííⁿ tnǔhu ní cǎháⁿ-dé, xǐǎⁿ ducaⁿ nǐ quide-güedé. **19**Te ní tenàá ñáhá-güedě xii-dé, chi cǎchí-güedé sá ñà túú cǎháⁿ váha-dé cuendá ndiõxí-güedě. Te tnàhá-ni cuendá ìíⁿ tée nàni Jesús cǎháⁿ-dé, chi cǎchí-dé sá nǐ xǐhí tée-áⁿ te ní ndoto-dé cǎchí-dé xáhaⁿ-dě xii-güedé, cǎchí-güedé. **20**Te ñá ní cùtnunì iní-í nása cúñaha-í xii-güedé cuendá téhndé cuéchi-dé. Te xǐǎⁿ ní xícáⁿ tnúhu-í núú tǎ Păblú nǔu cundee ìní-dé quíhíⁿ-dé ñuú Jerusàlén, te ndéé ndíácǎⁿ cada ndáá-ndí cuendá-dé, te núu ndáá ndècuéchi-dé nàcuáa cǎháⁿ-güedé àdi ñáhá ní cùu. **21**Te dǎtnùnì té Păblú ní cachí-dé sá cùndècu tnaa-dé vecaá te dǎtnùnì quíhíⁿ-dé núú tǎ Cèsár, te tée-áⁿ cada ndáá-dé cuendá-dé. Te cuendá sá dúcáⁿ nǐ cǎháⁿ té Păblú, xǐǎⁿ nǔu ní xáhaⁿ-í sá cùndèé ñáhá cuè sandadú xii-dé, nini na còto-í nása cada-í quíhíⁿ-dé núú tǎ Cèsár, duha ní xáhaⁿ-í xii-güedé —càchí té Fèstú xáhaⁿ-dě xii té Àgripá.

22Te té Àgripá ní xáhaⁿ-dě xii té Fèstú:

—Te tnàhá yúhú ío cudíí ìní-í cundedóho-í tnúhu cǎháⁿ-dé —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

Te ní xáhaⁿ tǎ Fèstú:

—Tneé cana-í-dé te cundedóho-n nǎsa cǎháⁿ-dé —càchí-dé xáhaⁿ-dě.

23 Te nduu tněé ní quexìo té Àgripá ndihi ñadihí-dé tá Berènicé vechiùⁿ, te ío ní quide càhnu ñaha-güedé xií-yu. Te cuánguihú-yu vechiùⁿ ndihi cue tée cùu capitáⁿ cùnùu-gá ndihi cue tée cùnùu ñuú Cèsareá. Te té Fèstú ní xáhaⁿ-dě sá quĩngueñuhu-güedé té Păblú vecaá, te òré ní quexìo-dé, 24 te ní xáhaⁿ tĕ Fèstú xii té Àgripá ndihi nchaa ñáyiù xĩndecu-áⁿ:

—Chí cùndèhe tée iha chi téa-a càchí cue tée isràél sá ndècuéchi-dé, te cútnàhá ní xĩndecu-í ñuú Jerusàlén ní cachí-güedé sá ndàá ndècuéchi-dé, te diu-ni ducaⁿ càháⁿ-güedé iha. Te nchaa-güedé ní cuáá-güedé te càchí-güedé sá táuchìuⁿ-í cahni ñaha-güedĕ xii-dé ní cùu. 25 Te sáta ní ndihi cuèndú ní cáháⁿ-güedé, te ní cutnùní iní-í sá ñà túú ñi ìⁿ cuéchi càhnu ni quide-dé, núu ñá túú ní tàuchìuⁿ-í cahni ñaha-güedĕ xii-dé. Te mee-dĕ ní cachí-dé sá quĩhíⁿ-dé núú tĕ Cèsár té yìndaha cuéhé nacióⁿ, te ní xáhaⁿ-ĭ sá cúu quĩhíⁿ-dé. 26 Te ñá túú ní xìní váha-í nása ní quide-dé, núu xíăⁿ ñá ní ñhì-í nàcuáa cadúha-í tutú quĩhíⁿ ndaha té Cèsár, te xíăⁿ ní cana-í-dé véxi-dé iha cuèndá nchaa-ndo cãháⁿ ndihi-ndo-dĕ. Te ducaⁿ cànuu cadíhna-gá yòhó tătá Àgripá cácaⁿ tnúhú-n nũú-dĕ nũu nása cáháⁿ-dé, te òré-áⁿ cutnùní iní-í nása cada-í cadúha-í tutú quĩhíⁿ ndaha té Cèsár. 27 Chi sàni iní-í sá ñà túú ndùu váha-xi sá quĩhíⁿ ìⁿ tée tàú cuéchi te núu vá códó tnùní núú ìⁿ tutú nàcuáa càa cuéchi tàú-dé —càchí té Fèstú xáhaⁿ-dĕ xii-güedé.

Te Păblú càháⁿ ndihi-dé té Àgripá

26 1 Te dătnùní ní xáhaⁿ tĕ Àgripá té yìndaha nacióⁿ Isràél xii té Păblú:

—Te vitna cáháⁿ-n nũu nása ní cuu cuèndá-n —càchí-dé xáhaⁿ-dĕ.

Te té Păblú ní ndacani-dé ndaha-dé sá cùndèdóho-güedé, te ní xáhaⁿ-dĕ xii té Àgripá té yìndaha nacióⁿ Isràél:

2-3 —Tătá Àgripá, ío cùdíí iní-í sá ñi naníhí tnáhá-ó vitna, chi yòhó ío váha xìní-n nchàa nacuáa quide ñáyiù isràél quidé càhnú-yu Yá Ndiöxí, te ío váha xìní-n nchàa tnúhu xĩtnàhá-yu. Te vitna cundee iní-n cùndedóho-n ìⁿ úú tnúhu na càháⁿ-í. Na càchí tnúhu-í sá ñă ndàá ní quide-í nchaa sá càháⁿ cue tée isràél.

Té Păblú càháⁿ-dé nàcuáa ní quide-dé cútnàhá vátá túhá-gă-dé ichi Yá Ndiöxí

4 Te sa nàha nchaa cue tée cùnùu núú ñáyiù isràél nàcuáa ní quide-í ñuú-í ndihi ñuú Jerusàlén cútnàhá ní cuu landú-í. 5 Te mee-güedĕ náhá-güedĕ sá ndĕé líhli-í ní chitnahá-í cue tée cùu fariséú. Te núu cuìní-güedé cáháⁿ-güedé sá tĕe fariséú cúu-í àdi ñáhá dico nchaa-güedé sa nàha-güedé sá cuè téa-áⁿ ñi chitnahá-í. Te cue tée cùu fariséú-áⁿ ïo cuìní-güedé cada-güedé nchaa nàcuáa nchìcúⁿ nihnu ñáyiù quidé-yu. Te

yúhú nchaa sá nchìcúⁿ nihnú-yu quidé-yu-áⁿ ñí quide-í. ⁶Te vitna ndècu-í iha, te cáháⁿ-n ñúu váha-ni quide-í àdi ñáhá, chi cue téé-áⁿ téé ñàha-güedé cuéchi xii-í cuèndá sá sàndáá iní-í sá ndótó nchàa ñáyiú ní xíhí. Te ñi-ni ducaⁿ ñí xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii nchaa ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha. ⁷Te nchaa ñáyiú-áⁿ xíndetú-yu nduu ndòto ñáyiú ní xíhí ní cùu. Te ñi-ni ducaⁿ ndètu nchaa ñaní tnáhá-ó ndècu ñuyíú-a ndéé vitna, te xíáⁿ ñúu cuèi nduu cuèi niú cáháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí. Te sá sàndáá iní-í ñúu xíáⁿ ní cáháⁿ-í, te tèe ñaha cue téé isràél cuéchi xii-í. ⁸¿Te ná cuèndá nchòhó cue téé isràél ñá túu cuìní-ndó quèndáá iní-ndó sá dándòto Yá Ndiöxí nchaa ñáyiú ní xíhí? —càchí té Pàblú xáhaⁿ-dè.

**Té Pàblú caní-dè cuèndú sá ñí xóo chihi-dé
ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús vecaá**

⁹Te ní xáhaⁿ tucu té Pàblú:

—Ndéé dàvá-áⁿ ñí quide úhú-í ñáyiú sàndáá iní-xi tnúhu Jèsús Yaá ní quee ñúú Nazàrèt, te ní cáháⁿ-í sá vǎha-ni ní quide-í sá dúcáⁿ ñí quide-í. ¹⁰Te ñi-ni ducaⁿ ñí quide-í ñúú Jerusàlén. Te cue dútú cúnùu ní taxi-güedé ñí tutú cuèndá tñi-í ñáyiú ní sàndáá iní tnúhu Jèsús, te vài-yu ní chihi-í vecaá. Te òré ní cáháⁿ-güedé sá cahní-güedè ñáyiú-áⁿ, te tnáhá-í ní cáháⁿ-í sá cúu cǎhni ñaha-güedé xií-yu. ¹¹Te titní xito ní sáháⁿ-í nchaa veñúhu ñáyiú isràél, te ní caní-í-yu te ní xáhaⁿ-í sá dáñǎ-yu ichi Jèsús. Te cuèndá ío ní cudéèⁿ-í núú-yu, xíáⁿ ní sáháⁿ-í nchaa ñúú xícá ñí sánúndúcù-í dava-gá ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá cuèndá dandòho ñaha-güedé xií-yu.

**Té Pàblú cáháⁿ tucu-dé nása ní cuu ní
tuha-dé ichi Yá Ndiöxí**

(Hch. 9:1-19; 22:6-16)

¹²Te cuèndá xíáⁿ ní xica tucu-í cuáháⁿ-í ñúú Dàmascú, néhè-í tutú ní taxi cue dútú cúnùu cuáháⁿ, cuèndá sá ndácù-í tñi-í nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús ní cùu. ¹³Te òré caúxúú nduu ñùhu-í ichi cuáháⁿ-í, te uuⁿ ní quee ñuhú andiú ñí dáyèhé-xi ndéé núu nútní-í ndihí cue téé ndèca tnaha ndihí-í, te níhi-gá ní dáyèhé-xi dàcúxí nchícanhii. ¹⁴Te nchaa-ndí ní nduá-ndí ndéé ñuhu, te ní tecú dóho-í cáháⁿ ñí sá cáháⁿ tnúhu ñáyiú isràél, te càchí-xi: “Yòhó Sàulú, ¿Ná cuèndá cúu úhú iní ñáhá-n xii-í dándòho ñaha-n? Te ío dándòho-n mee-n, chi dàtná cuìní-n quide ndicutu quide-n chi quití-áⁿ òré cǔxi-güedé-di pùyá te sǎha-di patàdá núú-xi, te sá dúcáⁿ quide-di te quide úhú-di mee-di. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu yohó chi ñá túu sàndáá iní ñáhá-n xii-í”, càchí sá ñí cáháⁿ-áⁿ. ¹⁵Te ní xáhaⁿ-í: “¿Ná cúu yòhó sá ñí cáháⁿ-ái?”, xáhaⁿ-í. Te càchí sá cáháⁿ-áⁿ: “Yúhú cúu-í Jèsús Yaá cúu úhú iní-n”, duha ní cachí sá cáháⁿ-áⁿ. Te xíáⁿ ní cutnùní iní-í sá Jèsús

càháⁿ. 16Te ní cachí-gá: “Ndacuñí-n chi yúhú càháⁿ-í chi cuìní-í quíhíⁿ-n càda-n chiuⁿ-í, chi quíhíⁿ-n cǎháⁿ-n núú ñǎyiu nàcuáa ní cuu ní xiní ñáhá-n xii-í vitna, te quixi tucu-í cǎháⁿ ndihi ñaha-ǎ xii-n, te cúñaha-n xii-yu nàcuáa cǎháⁿ-í. 17Chi cuìní-í quíhíⁿ-n cǎháⁿ-n tnúhu-í núú ñǎyiu isràél ndihi núú ñǎyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, te coto ñaha-ǎ xii-n cuèndá vá cǎhni ñáhá-yu xii-n. 18Te cuìní-í quíhíⁿ-n cǎháⁿ-n xii-yu sá dáñǎ-yu nchaa ichi cuèhé ichi duha ndècú-yu, te tuhá-yu ichi váha cuèndá vá quìndáá iní-yu cadá-yu sá càháⁿ yucu ñávaha, te quìndáá iní-yu cadá-yu nchaa nàcuáa càháⁿ Yǎ Ndiöxí. Te núu na quìndáá iní-yu tnúhu càháⁿ-í, te cada càhnu iní-í nchaa cuèchi-yu, te naníhí tàhú-yu ndihi dava-gá ñáyiu sa ní xócuñí nchaa sá cuèhé sá dúhá ñí xíndecu iní-yu”, duha ní cachí-gá xii-í —càchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dǎ xii té Àgripá té yèndaha nacióⁿ Isràél.

Té Pǎblú quídè-dǎ nchaa nàcuáa ní xǎhaⁿ Jèsús cada-dé

19Te ní xǎhaⁿ tùcu té Pǎblú xii té Àgripá:

—Ñá túú dàña ndeé-í quídè-í nchaa nàcuáa ní cǎháⁿ Jèsús òré ní cǎháⁿ-gá andiu. 20Te díhna-gá ñáyiu ñúú Dàmascú ní cǎháⁿ-í tnúhu-gá núú-yu, te ní xǎhaⁿ-í xii-yu sá dáñǎ-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quídè-yu, te cǎháⁿ ndihí-yu Yǎ Ndiöxí, te cadá-yu mee-ni sǎ vǎha cuèndá cutnùní iní dava-gá-yu sá ñí dáñǎ-yu nchaa sá ñà túú vǎha ní xóo cadá-yu. Te ducaⁿ-ni nì xǎhaⁿ-í xii ñáyiu ñúú Jerusàlén ndihi ñáyiu ñihí nacióⁿ Isràél ndihi nchaa ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél. 21Te cuèndá sá dúcáⁿ ñí cǎháⁿ-í núu ní tñi ñaha cuè téé isràél xii-í cútnàhá ní sáháⁿ-í veñúhu càhnu sá ïo cùnuu cahni ñaha-güedé ní cùu. 22Te ñu-ni mee Yǎ Ndiöxí ní chindee ñàha-gá xii-í núu ndècu-í iha tnàvíí cǎháⁿ-í tnúhu-gá, te mee-ni tnúhu-gá cǎháⁿ ndihí-í ncháa-yu, cuèi ñáyiu cuica, te cuèi ñáyiu ndàhú. Te ndii Moisés ndihi dava-gá cue téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yǎ Ndiöxí ndéé sanaha ñí cǎháⁿ-güedé nàcuáa cada-xi vitna, te ñu-ni ducaⁿ cǎháⁿ-í nchaa-ni nduu. 23Te cue téé-áⁿ ñí cachí-güedé sá Crìstú Yaa tendaha Yǎ Ndiöxí quixi ñuyú-a ndoho tnahá-gá, te cuú-gá, te dàtnùní ndoto-gá. Te ducaⁿ càda-xi nchaa ñáyiu ní xíhí ndotó-yu núu na sàá nduu chi ducaⁿ càda-xi ní cachí méé Yǎ Ndiöxí. Te cuèndá sá dúcáⁿ ñí ndoto-gá, xíⁿ cútnùní sá cúú naníhí tàhú ñáyiu, cuèi ñáyiu isràél, te cuèi ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél. Te dàtná-ni ndùu tnúhu ní cǎháⁿ cue téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha-ǎⁿ, te ñu-ni ducaⁿ cǎháⁿ yúhú tucu —càchí té Pǎblú xǎhaⁿ-dǎ.

Té Pǎblú xǎhaⁿ-dǎ xii té Àgripá sá quìndáá iní-dé tnúhu Jèsús

24Te sá dúcáⁿ ñí cǎháⁿ té Pǎblú, te ní cǎháⁿ níhi té Fèstú, te xǎhaⁿ-dǎ:

—Pǎblú, ïo lùcú cǎháⁿ-n! Cuèndá ïo vai ní dácuáhá-n, núu xíⁿ ndádá lùcú ñáhá-xí xii-n —cachí-dé xǎhaⁿ-dǎ.

25Te ní xáhaⁿ tẽ Păblú:

—Ñáhá, vá dúcáⁿ cǎháⁿ-n chi ñá díú sǎ lúcú-í duha cǎháⁿ-í, chi tnúhu ndáá cǎháⁿ-í. 26Te té Àgripá-a sa nàha-dé ndihi nchaa ñáyiú isràél nàcuáa ní cuu, chi sa ní níhí-dě tnúhu ndihi dava-gá-yu nàcuáa ní cǎháⁿ-í, núu xíǎⁿ cúyì-í cǎháⁿ ndihi-í-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii té Fèstú.

27Te ní xáhaⁿ-dě xii té Àgripá:

—Yúhú sa xìní-í sá sàndáá iní-n tnúhu ní chídó tnùní cue tée ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha —càchí-dé xǎhaⁿ-dě.

28Te ní xáhaⁿ tẽ Àgripá:

—¿Quìde-n cuendá sá ííⁿ úú tnúhu ní cǎháⁿ-n te quìndáá iní-í tnúhu Jèsús cǎháⁿ-n-ǎ? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě.

29Te ní xáhaⁿ tùcu té Păblú:

—Cuèi vitna te cuèi ndéé cuèé-gá dico cuìní-í sá dàcuiíí sǎ quìndáá iní-n tnúhu Jèsús. Te diu-ni ducaⁿ xicáⁿ táhù-í núú Yǎ Ndiǒxí sá ncháá ñáyiú ndècu ndihi-o iha quìndáá iní-yu tnúhu-gá dàtná cuìní-n ñí quide yúhú, ducaⁿ càdá-yu. Dìcò-ni sá nõu vá quìhíⁿ-ni-yu vecaá dàtná cuìní-n ndòho yúhú —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii té Àgripá.

30Te sáta dúcáⁿ ñí cǎháⁿ-dé, te ní ngúnutnǐi té Àgripá tée yìndaha nacióⁿ Isràél, ndihi té Fèstú tée cùu gobiernú, ndihi tá Berènicé ndihi dava-gá ñáyiú xìnucóo yatni. 31Te ní tnahá-yu ndèca tnahá-yu cuáháⁿ ííⁿ xio. Te ní xítnàhá-yu:

—Tée-ǎⁿ ñá túú ñǎ cuéchi ni quìde-dé nõu chihi ñaha-güedě vecaá àdi cahni ñaha-güedé —càchí-yu xítnàhá-yu.

32Te té Àgripá ní xáhaⁿ-dě xii té Fèstú:

—Cuéchi mee-dě chi ní cachí-dé sá quítnahá-dé té Cèsár, xíǎⁿ nõu ndíhu tucu-dé vecaá, te núu ñá túú dùcaⁿ ni cǎháⁿ-dé, te cácu-dé ní cùu —cachí-dé xǎhaⁿ-dě xii té Fèstú.

Té Păblú cuáháⁿ-dé ñuú Ròmá

27 1-2Te ní ndatnúhu-güedé sá quìhíⁿ té Păblú ndihi bàrcú nacióⁿ Itàliá, te tnahá yúhú quíhíⁿ-í ndihi-dé. Te tnahá ííⁿ tée nani Aristarcú cuìní-dé quíhíⁿ ndihi-ndí-dé, te cùu-dé tée ñuú Tesalónica, te ñuú-áⁿ yíndèhu-xi distritú Macèdoniá. Te ní sáha cuendá-güedé té Păblú ndihi ííⁿ úú-gá cue tée xixíhi vecaá ní queheⁿ cuendá ñáhá tẽ Jülüú tée cùu capitáⁿ, tée yìndaha nchaa sandadú nání Àugustú, te ní quée-ndí nchaa-ndí bàrcú ñuú Adràmitiú. Te ní xica bàrcú-áⁿ cuáháⁿ-ndí ndihi-xi te cuita yáha-ndí ííⁿ úú ñuú yíndèhu distritú Àsiá quíhíⁿ. 3Te nduu tnéé ní quexìo-ndí ñuú Sidón. Te ío váha ní quide té Jülüú, chi ní dáñá-dě ní quene té Păblú ní sáháⁿ-dé ní cǎháⁿ ndihi-dé cue tée ío váha tnahá tnúhu ndihi-dé nõu cudana cundàhú iní ñáhá-güedě cuáñaha-güedě nchaa sá xíní ñùhu-dé.

⁴Te dătnùní ní ndée tucu-dé bàrcú cuáháⁿ-ndí. Te ío níhi táchí te ñá ní dàña-xi caca ndáá bàrcú, te ní sáháⁿ bàrcú ndée yatni yuhu d̀̀strítú Ch̀̀pré, te d̀̀strítú-áⁿ cáá cuădava xítí làmár, te xíáⁿ ñà túú cuèhé tăchí ni yăha-ndí.

⁵Te ta yăha-ndí cuáháⁿ, te ní yăha-ndí ìⁿ xio yuhu d̀̀strítú Cìliciá ndìhi yuhu d̀̀strítú Pànfilíá, te ní sáá-ndí ndée ñúú Mírá ìⁿ ñúú yíndèhu d̀̀strítú Lìciá.

⁶Te ní quene tée cùu capitáⁿ cuándúcú-dě ingá bàrcú, te ní níhí-dě ìⁿ bàrcú tée ñúú Alejàndriá, ñúhú ìchi-xi quíhíⁿ-xi nàcióⁿ Itàliá. Te ní ndicuaca ñaha-dě xii-ndí cuáháⁿ-ndí ní quée-ndí bàrcú-áⁿ, te ní xica-xi cuáháⁿ-xi. ⁷Te ío cuèé cuáháⁿ bàrcú-áⁿ, cuèhé nduu ní xúhuⁿ-xi ichi, te yica-ni ní quexìo-ndí yuhu ñúú Nìdú, te ñá ní dàña-gá táchí quíhíⁿ ndáá bàrcú ñuu ní xícó ndùú-xi. Te ní yăha-ndí ìⁿ xio yuhu d̀̀strítú Crětá núú ñà túú quène vihi táchí, te òⁿ-ni cuădava tucu làmár cáá d̀̀strítú-áⁿ. Te ní yăha-ndí yuhu ñúú Sàlmón, te òⁿ-ni Crětá yíndàha-xi ñúú-áⁿ. ⁸Te ní yăha-ndí cuáháⁿ-ndí mee-nă núú ràyá d̀̀strítú Crětá, te ío ní ndoho-ndí ní sáá-ndí ìⁿ xichi núú nání Puèrtú Váha, yatni víi-ni-gá ñúú Làseá.

⁹Te ní cuyaa v̀̀hi-ndí ichi, ducaⁿ-ni cùu-ndí ní tnahá yóó cúúⁿ dăú táchí, te ío úhú yăha bàrcú ñuu na quíhíⁿ-ni-xi. ¹⁰Te ní xáhaⁿ tē Păblú xii-güedé:

—Nchaa-ndo c̀̀ndedóho-ndo tñuhu na càháⁿ-í-a. Ío úhú núú na càda yica-o quíhíⁿ-ó ndìhi barcú chi cuíta càrgá te cuíta bàrcú, te cuu-ni iní-xi tnahá-ni mee-o c̀̀ú-ó chi cáhá-ó ñuu na ngàunihnu-o xítí ndute —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

¹¹Te tée cùu capitáⁿ ñá ní sàndáá iní-dé tñuhu ní cáháⁿ té Păblú. Dico tñuhu ní cáháⁿ tée dàcaca barcú ndìhi xítóhó-xi chi ní sàndáá iní-dé. ¹²Te ñá ní tnahá iní-güedé Puèrtú Váha cuèndá sá ní tnahá yóó cúúⁿ dăú táchí, te ñá túú dăhu váha táchí xíáⁿ, núú v̀̀i-güedé ní cuiní-güedé yăha-güedé quíhíⁿ-güedé sáá-güedé ndée ñúú Fènicé ní cùu. Te yàcáⁿ cundecu-güedé yóó cúúⁿ dăú táchí cuèi ñá túú c̀̀váha v̀̀hi, chi nchí nàcuáa yăha bàrcú, te yàcáⁿ quíhu táchí, dico dăhu-gá. Núú xíáⁿ ndée ndíacăⁿ nátacá bàrcú yóó cúúⁿ dăú táchí, te òⁿ-ni Crětá yíndàha-xi ñúú-áⁿ.

Nitùhú làmár cúúⁿ dăú táchí

¹³Te duha ní quene nuu luha táchí, xíáⁿ ní sani iní-güedé sá ndácú-güedé quíhíⁿ-güedé, núú ní natava-güedé caá ndètní ndée bàrcú, te ní xica-xi cuáháⁿ-xi ní yăha-ndí yatni víi yuhu d̀̀strítú Crětá. ¹⁴Te tnaa-ni ní cuu sá ní xica bàrcú, te duha ní cunuu dăú táchí ìⁿ xio yuhu ñúú-áⁿ ¹⁵te nchita ichi cuáháⁿ bàrcú. Te ñá ní ndàcu-gá-xi quíhíⁿ ndáá-xi nàcuáa cuáháⁿ-xi ni cùu, núú ní dáñá-ndí cuáháⁿ méé-nă bàrcú. ¹⁶Te ní yăha-ndí ìⁿ ñúú nání Clàudá, te ñúú-áⁿ cáá cuădava xítí làmár. Te ìⁿ xio yuhu ñúú núú ñà túú quène vihi táchí ní yăha-ndí, te bàrcú l̀̀hli sá nchìcúⁿ sátá

bàrcú cáhnú, chi ní ndacu-ndí ní taxúha-ndí xití bàrcú cáhnú. **17**Te sátá nǐ ndacu-ndí ní taxúha-ndí bàrcú líhli, te ní ducuⁿ nuu-güedé yoho bàrcú cáhnú. Te ío ní yùhú-güedé sá yáha bàrcú ndéé núú ñúhú cǔchí yuhu ñúú Sǐrté, núu xǐáⁿ ní ndíhi dóó nchítá dǐquí bàrcú ní nuu nehe-güedé, chi dóó-ǎⁿ ío níhi chìndaha táchí, núu xǐáⁿ cuáháⁿ bàrcú ìíⁿ xio. Te ní dáñá-güedé ñá túú-gǎ ní dàcaca-güedé, núu cuáháⁿ méé-nǎ-xi ta chìndaha táchí cuáháⁿ. **18**Te ío níhi dáú táchí, te ñá ní cuìní tnàhí-xi yáha. Te nduu úú sá dúcáⁿ ñà túú-gǎ ní dàcaca-güedé bàrcú te ní ngüíta-güedé ní dǎngöyo-güedé sá nchídó-xí cuèndá cuìní-güedé nduu ñamá-xi. **19**Te nduu úní ní dǎngoyo-güedé nchaa ndachìuⁿ cánehe chìuⁿ-güedé xití bàrcú. **20**Te cuéhé nduu ñá túú ní xìní-ndí ni chòdíní ni nchǐcanchii, chi ío níhi ní cuuⁿ dáú táchí, núu ní cáháⁿ-ndǐ sá vǎ cǎcu-ndí, chi ndíhi-ndí cáhá ní cáháⁿ-ndǐ.

21Te ní cuu tǐtní nduu ñá túú-gǎ xéxí-ndǐ, núu xǐáⁿ ní ngúnutnǐ té Pǎblú núú-güedé, te xǎhaⁿ-dǎ:

—Quindáá iní-ndó tnǔhu ní cáháⁿ-í, te cundecu nahi-o Crětá ní cùu. Te núu ni tnǐ-ndo tnúhu-í, te vǎ dácuíta-o cǎrgá ndíhi dava-gǎ ndàchiuⁿ ni cuu. **22**Te vǎ yùhú-ndó chi vǎ cùú ni ìíⁿ-ndo dico bàrcú chi cuíta. **23**Te nàha-ndo sá yùhú càháⁿ ndíhi-í Yǎ Ndiöxí te quìde-í nàcuáa càháⁿ-gǎ. Te dǐu-ni mee-gǎ ní techìuⁿ-gǎ ìíⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gǎ ní quixi, **24**te ní cachí-xi xii-í: “Vǎ yùhú-n chi vǎ cùú-n, dico dacuití quǐhíⁿ-n càháⁿ ndíhi-n tǎ Cèsár. Te ni ìíⁿ tée ndíhi-n vǎ cùú, chi ío cùdí ìní ñáhá Yǎ Ndiöxí xii-n”, duha ní cáháⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gǎ ní cachí tnúhu-xi xii-í. **25**Núu xǐáⁿ cǎchí tnúhu-í sá vǎ yùhú-ndó, chi sa cùtnuní iní-í sá cǎdá Yǎ Ndiöxí nàcuáa ní cáháⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gǎ. **26**Te mee tǎchí chindaha-xi bàrcú daquǐhíⁿ-xi ndéé yuhu ndùte —cachí té Pǎblú xǎhaⁿ-dǎ xii-güedé.

27Te sa ní cuu sáhúⁿ nduu sáhúⁿ niú sá nǐ ngüíta-xi cùuⁿ dáú táchí, te ñá túú-gǎ dǎcaca-güedé bàrcú, chi mee-nǎ táchí tá chìndaha-xi bàrcú cuáháⁿ núú ndute làmár Àdriá. Te sátá nǐ cuu dava niú, te ní quide cuèndá cue tée dàcaca bàrcú sá tá cùyatni-güedé ñuhu yìchí. **28**Te ní chicuàhá-güedé ná daha-gǎ mètrú néhé-xí sǎ cùnú xití ndute cuèndá cutnùní iní-güedé sá tá cùyatni-xi ndéé yuhu làmár, te nèhe-xi ócó sáhúⁿ ìíⁿ-ni-gǎ mètrú. Te ní xica tucu bàrcú luha-gǎ, te dǎtnùní ní chicuàhá tucu-güedé, te xǐáⁿ néhé-xí ócó úsá-ni-gǎ mètrú. **29**Te ní yùhú-güedé sá candaundé-xi cava, te ní queheⁿ-güedé cùmí caá náhnú sǎ nchìcúⁿ yoho, te ní dáquèe-güedé xití ndute ndàa sátá bàrcú, te dǎtnùní ní ngüíñí-xi ñá ní xica-gǎ-xi, te ní cuìní-güedé sá òré-ni túndaá ní cùu. **30**Te cue tée dàcaca bàrcú ní natava-güedé bàrcú líhli dǎndée-güedé núú ndute ni cùu, te ní cachí-güedé sá quǐhíⁿ-güedé ndàa núú bàrcú dàquèe-güedé úú-gǎ caá cuèndá cuita candéé-xi bàrcú cáhnú cuèndá sá vǎ cǎcá-xí. Te cuìní-güedé dandàhú-güedé dava-gǎ nchúhú cue tée ñùhu ndíhi-güedé bàrcú, chi ní

ndatnúhu-güedé sá cúnú-güedě ní cùu. **31**Te té Păblú ní xáhaⁿ-dě xii téé cùu capitáⁿ ndihi dava-gá sandàdú:

—Te núu na dàndóo ñaha cuè téé dàcaca barcú cunu-güedé, te vá căcu-o —cächí-dé xăhaⁿ-dě.

32Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-dě núu ní sáháⁿ sandàdú ní xehndé-güedé yoho nchìcúⁿ bàrcú líhli dāngáúñihu-güedé xití ndute cuáháⁿ-xi.

33Te váha váha-ni ta tūndaá cuáháⁿ, te ní xáhaⁿ tē Păblú:

—Sa ní cuu sáhúⁿ nduu ñá túú tñahí xèxi-ndo sá ndìhú iní-ndó. **34**Te vitna yáchí-ndó, chi caxi-ndo cuendá naníhí ndéé-ndó, te vá yùhú-ndó chi ñá túú ñă tñahá ni ñíⁿ-ndo —cachí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

35Te sátá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-dé, te ní queheⁿ-dé ñíⁿ pàá, te ní ndacáⁿ táhú-dě núú Yă Ndiöxí, te núú-güedě nchaa-güedé ducaⁿ ñí quide-dé, te dătnùní ní táhú-dě luha ní xexi-dé. **36**Te ducaⁿ te dătnùní ní cuyí-güedě ní xexi-güedé nchaa-güedé. **37**Te úú ciendú únídico sáhúⁿ ñíⁿ-ndí ñúhú bàrcú núú tñahá té Păblú, te nchaa-ndí ní xexi ndihi-ndí-dé. **38**Te ní xexi-ndí ní ndahá xití-ndí. Te dătnùní ní ngüíta-güedé ní tava-güedé nchaa ngohnchi tríú ní dāngoyo-güedé xití ndute cuendá nduu ñamá-gá bàrcú.

Ní dáhu bàrcú xití làmár

39Te sátá ñí tūndaá, te ñá ní cùtnuní-gá iní-güedé ndèé cúú-xí núú ñí sáá-güedé, te ní xiní-güedé ñíⁿ xichi núú ñí xícó ndúú luha yuhu làmár, te vâi vihi cúchí dāndáá-xí yùhu ndute, te xíáⁿ ñà túú dàcandá víhí tächí ndute. Te ní ndatnúhu-güedé sá ndácú-güedě dacàca-güedé bàrcú quíhíⁿ-xi ndéé núú ñúhú cūchí. **40**Te xíáⁿ núu ní sáháⁿ-güedé ní xehndé-güedé nchaa yoho nchìcúⁿ caá tácàndeé bàrcú ní ndóo xití làmár, te ní nadatàyá-güedé vítú sã dācuico-xi barcú, te ní nacata caa-güedé ñíⁿ dóó dīquí bàrcú, te ta chindaha táchí cuáháⁿ yuhu làmár tá cūyatni-xi ñuhu yichí cuáháⁿ. **41**Te ndècu ñíⁿ xichi ní nataká víhí cūchí xití ndute, te xíáⁿ ñí nguíndūxi nihnu bàrcú-güedé, te ní cutí-xi xití cúchí, te ñá ní ñíhí-gă-güedé nācuáa cada-güedé nene-xi. Te ío níhi ní dācandá táchí ndute, te ní chúcú ndèé-xi ndàa sátá bàrcú, te ní ndihi ní táhú-xí. **42**Te cue sandàdú ní xitnàha-güedé sá cáhñí-güedě nchaa cue téé ní xíhi vecaá cuendá sá vă quíhíⁿ-güedé núú ndute te cunu-güedé. **43**Te téé cùu capitáⁿ ñá ní dàña-dé cahni-güedé cue téé ní xíhi vecaá, chi ñá ní cūndee iní-dé cahni-güedé tñahá té Păblú. Te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé sá cuè téé xícuu cada quíhíⁿ núú ndute te na yăha-güedé ndute quene-güedé yuhu làmár. **44**Te dava cue téé ñá cúú càda, ní xáhaⁿ-dě nanducu-güedě vítú ñí àdi vítú ñí táhú sã ñí xíhi bàrcú, te núú xíáⁿ caundodo-güedé yáha-güedé ndute quene-güedé ndéé yuhu làmár. Núu duha ní cuu ní cācu-ndí nchaa-ndí.

Té Păblú ndécú-dě ñuú Măltá cáá cuădava làmár

28 ¹Te sátá ñí cácu-ndí ní nene-ndí ñuhu yìchí, te ní níhí-ndě tnúhu nàcuáa nàni ñuú núú ñí sáá-ndí, te ñuú-áⁿ nání-xí Măltá, te càa-xi cuădava làmár. ²Te ío quide víxiⁿ-xi cuendá ío cùuⁿ dáú. Te ñáyiú ñuú-áⁿ ñí cundàhú iní ñàhă-yu xii-ndí, ní dátàhă-yu ñuhú te ní cana ñàhă-yu ní sáháⁿ-ndí ní nacuídí-ndě. ³Te té Păblú dátàcá-dé nducú, te tnàhă-ni ìiⁿ cóó děéⁿ ñí tniì nihnu-dé-di, te òré cuáháⁿ ndaha-dé chucu-dě núú ñùhú, te ní ñàni-di cahni, te ní ndee-di xití nducú ní sânduú-di ndaha-dé, te ní xexihaⁿ-di xii-dé. ⁴Te nchaa ñáyiú ndèhé-yu sá təcàndeé-di ndaha-dé, te ní ngúita-yu ní xitnàhă-yu:

—Váa ndíyi ní sahani téa-a, te ñá ní xhí-dé làmár, te dacuitíi sà cùú-dé vitna, chi sa nàha Yá Ndiöxí ná ní quide-dé ñuyíú-a —càchí-yu xitnàhă-yu.

⁵Te té Păblú ní quidi-dé ndaha-dé ní ngaunihnu-di núú ñùhú, te ñá túú tnàhí ná ní cùu núú ñí xexi-di. ⁶Te ñáyiú ñuú-áⁿ xíndéhě-yu núú daquìhíⁿ-xi chúhúⁿ àdi nduá-dé cuú-dé. Te naha ñí xíndéhé ñàhă-yu núú nása cada ñaha-xi xii-dé, te ñá túú tnàhí ná ní quide ñaha-xi, te ní xitnàhă-yu:

—Váa ndiöxí cúú tée-a núú dácáⁿ ñá túú tnàhí ná ní quide-xi ndaha-dé núú ñí xexi cóó —càchí-yu xitnàhă-yu.

⁷Te yatni núú dúcáⁿ ñí xexihaⁿ cóó-ăⁿ cáá ñùhu xitu téa nàni Publiú, te téa-áⁿ táxi tnùní-dé nihíi ñuú cáá cuădava xití làmár núú ndécú-ndě nduu-ăⁿ. Te ío váha iní-dé chi ní cana ñaha-dě ní sáháⁿ-ndí ní xíndecu-ndí úní nduu vehe-dé. ⁸Te tătá tě Pùbliú-áⁿ cáá-dě cùhú-dé ñùhú-dě cahni, te tnàhă-dé daxi. Te té Păblú ní sáháⁿ-dé núú cáá-dě, te ní cáhăⁿ ndihí-dé Yă Ndiöxí, te ní sacáⁿ ndodo-dé ndaha-dé díquí tée cùhú-áⁿ, te ducaⁿ-ni ñí quide-dé, te ní ndúha téa cùhú-áⁿ. ⁹Te sátá dúcáⁿ ñí quide té Păblú, te ní quixi nchaa ñáyiú cùhú núú ndécú-ndě, te ní quide tátna ñaha tě Păblú xii-yu te ní ndúha-yu. ¹⁰Te òré ndécú-ndě xíaⁿ, te vài sá ñí taxi táhú-güedě, te òré ní xica-ndí ní taxi tucu-güedé nchaa sá xíní ñùhu-ndí ichi.

Té Păblú ní quexìo-dé ñuú Ròmá

¹¹Te yàcáⁿ ní xíndecu-ndí úní yóó, te sa ndècu ìiⁿ barcú téa ñuú Alejàndriá òré ní quexìo-ndí, te ní xíndecu-xi nihíi yóó cúúⁿ dăú táchí. Te núú-xi cándodo sandú sá dánàni-güedé Càstór ndihí sàndú sá dánàni-güedé Pólúx, te xití bàrcú-áⁿ ñí quée-ndí cuáháⁿ-ndí. ¹²Te ní quexìo-ndí ñuú Siràcusá, te yàcáⁿ ní xíndecu-ndí úní nduu. ¹³Te ní xica tucu bàrcú cuáháⁿ-xi, te ní quexìo-ndí ñuú Règiú. Te nduu tněe duha ní quene nuu táchí. Te ní xica bàrcú cuáháⁿ-xi, te ndéé nduu úú ní quexìo-ndí ñuú Pùteolí. ¹⁴Te yàcáⁿ ní naníhí tnàhă-ndě ndihí ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús,

te ní cachí-yu sá cùndècu-ndí úná nduu, núu xíǎⁿ ní xíndecu-ndí úná nduu ndihí-yu. Te ní xica tucu bàrcú cuáháⁿ-xi, te ní quexìo-ndí ñúú Ròmá. **15**Te ñáyiú ròmá ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús, ní níhí-yu tnúhu sá cuáháⁿ-ndí, te ní quixí-yu ní quixi tnahá ñáhá-yu ichi. Te davá-yu ní naníhí-ndí ñúú Fòrú Ápiú, te davá-yu ní naníhí-ndí ñúú Úní Tàbernás. Te òré ní xiní té Pàblú nchaa ñáyiú véxi tnahá ñáhá xii-ndí, te ndee ndèe ní cuu iní-dé, te ní ndacáⁿ táhú-dè núú Yá Ndiöxí sá dúcáⁿ ñí quidé-yu. **16**Te sátá ñí quexìo-ndí ñúú Ròmá, te cue tée cùchiuⁿ ní xáhaⁿ-güedè xii té Pàblú sá cùndècu diiⁿ-dé, te ní xíndeé ñáhá cuàa sandadú xii-dé.

Té Pàblú càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí ñúú Ròmá

17Nduu úní sá ñí quexìo té Pàblú, te ní cana-dé cue tée cùnuu núú ñáyiú isràél ndécú ñúú Ròmá, te ní sáháⁿ-güedé núú ndécú-dè, te ní xáhaⁿ-dè:

—Nchòhó cue tée isràél, càchí tnúhu-í sá ñà túú ñà ní quide-í ní ñíⁿ ñáyiú cútnàhá ní xíndecu-í ñúú Jerusàlén. Te ñà túú ní cǎháⁿ cuèhé-í sá quidè-yu nchaa nàcuáa ní xóo cada cue ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha, te ñà túú ñà ní quide-í te ní tñii ñaha-güedè ní sáha cuèndá ñáhá-güedè xii-í núú cuè tée ròmá, cue tée ndècu yacáⁿ. **18**Te cue tée-áⁿ ñí ndúcú tnúhu-güedè ñúu ndáá ndècuéchi-í, te ní cutnùní iní-güedé sá ñà túú ñà ní quide-í, te xíǎⁿ cuiní-güedé queñuhu ñaha-güedè xii-í vecaá ní cùu. **19**Te diu-ni cue tée isràél ñà ní dàña-güedé cácu-í, chi cuiní-güedé sá cáhní ñàha cue tée ròmá, cue tée xíndecu yàcáⁿ xii-í ní cùu, te xíǎⁿ ñúu ní xáhaⁿ-í sá quixì-í càháⁿ ndihi-í té Cèsár cuèndá iha cada ndáá méé-dè cuèndá-í, te vǎ yóo ñíⁿ tee-í cuéchi. **20**Núu xíǎⁿ ní cana ñaha-í xii-ndo cuèndá cunaha-ndo nàcuáa ní cuu. Te ní xáhaⁿ-í sá sàndáá iní-í sá ndótó ñáyiú ní xíhí, te diu-ni ducaⁿ càháⁿ dava-gá ñáyiú isràél, te sá dúcáⁿ ñí càháⁿ-í, te ní chihi ñaha-güedè vecaá, te xíndeé ñáhá-güedè ndéé vitna —càchí té Pàblú xáhaⁿ-dè xii-güedé.

21Te ní xáhaⁿ-güedè xii-dé:

—Ñà túú tnàhí tutú ní tèndaha cue tée distritú Jùdeá quixi cuèndá-n. Te ní cuè tée isràél ñà túú ní quixi-güedé càháⁿ cuèhé-güedé cuèndá-n. **22**Te cuiní-ndí cundedóho-ndí nása cunduu tnúhu càháⁿ-n, chi sa ní níhí-ndí tnúhu sá ncháá xìchi ío xícáháⁿ cuèhé-yu cuèndá nchaa ñáyiú sàndáá iní tnúhu Jèsús —càchí-güedé xáhaⁿ-güedè xii té Pàblú.

23Te ní xáhaⁿ-güedè nduu cùyáchí-güedé te quixi-güedé cundedóho-güedé dava-gá cuèndú càháⁿ té Pàblú. Te ní tnahá nduu ñí ndatnúhu-güedé quíhíⁿ-güedé núú quidé vèhe-dé, te vǎi-yu ní sáháⁿ-yu ní xíndedóho-yu tnúhu ní càháⁿ-dé, te nchàca nchaa ní càháⁿ ndihi-dé-yu. Te ní xáhaⁿ-dè xii-yu sá ndíi Moisés ndihi dava-gá cue tée ní xóo càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ñí chídó tnùní-güedé núú tütú-güedé sá díú-gǎ

tendaha-gă Crìstú quixi-gá ñuyú-a. Te ní chídó tnùnì-güedé nchaa nàcuáa cada-gá, te diu-ni nàcuáa càháⁿ tutú-güedé cada Crìstú, te ducaⁿ ñi quide-gá cútnàhá ní xica cuu-gá ñuyú-a, núu xíãⁿ ní cutnùnì sá díú Jèsús cúu-gă Crìstú Yaá ní tendaha Yă Ndiöxí ní quixi ñuyú-a. Te núu quindáá iní-yu, te ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xií-yu. **24**Te davá-yu ní sándáá iní-yu tnúhu ní cáháⁿ-dé, te davá-yu ñá túú ní sándáá iní-yu. **25**Te cuendá sá ñă ííⁿ-ní tnúhu ni cãháⁿ-yu, núu xíãⁿ cuìnì-yu núhú-yu ni cùu. Te ní xáhaⁿ tẽ Păblú sá cùndètu tnaá-yu cáháⁿ-dé ingá tnúhu, te xáhaⁿ-dẽ:

—Ní xáhaⁿ Espíritú Yă Ndiöxí xii ndíi Chàíá nàcuáa cáháⁿ ndíi núu nchàa ñanì tnáhá-ó ñi xíndecu ndéé sanaha. Te ní cáháⁿ Espíritú-gá ííⁿ sá ndàá ní xáhaⁿ-xi xii ndíi, te duha ní xáhaⁿ-xi:

26 Quíhíⁿ-n te cúñaha-n xii ñáyiu:

Nchòhó mee-ni cùndedóho-ndo tnúhu càháⁿ Yă Ndiöxí, dico ni vă tècú tnùnì-ndó.

Te cada-gá titní núu sã vă yõ tnàhí ndàcu cada, dico ni vă cútnùnì iní-ndó nàcuáa ndùu sá cádá-gă,

27 chi cuendá sá ïo sàá iní-ndó,

xíãⁿ ducaⁿ ñà túú sãha-ndo cuendá nása cuáháⁿ tnúhu càháⁿ-gá, chi ñă cuìnì-ndó cùndedóho-ndo, te ni ñă sándáá iní-ndó.

Te ni ñă cuìnì-ndó dàña-ndo nchaa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo cuendá xocàni-gá nchaa xíãⁿ iní-ndó, duha cúñaha-n xii-yu.

Càchí Espíritú-gá xáhaⁿ-xi xii ndíi. **28**Te na càchí tnúhu-í sá quíhíⁿ cue téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núu ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, chi ñáyiu isràél ñá túú cuìnì-yu cùndedóho-yu. Dico ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél chi cùdíí iní-yu cùndedóho-yu, núu xíãⁿ naníhí tàhú-yu —càchí té Păblú xáhaⁿ-dẽ xií-yu.

29Te sátá ñi ndíhi cuèndú ní xáhaⁿ-dẽ, te ní ndeé-yu cuánuhú-yu ta ndàtnúhu-yu cuáháⁿ.

30Te úu cuíá ñi xínu ní xíndecu té Păblú ííⁿ vehe ní cháhu-dé. Te ní xóo cáháⁿ váha-dé ndíhi nchaa ñáyiu ní xóo quíhíⁿ vehe-dé. **31**Te ní xáhaⁿ-dẽ sá ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xií-yu núu quindáá iní-yu tnúhu-gá, te vă yõ ííⁿ ni sàdí yuhu-dé. Te mee-ni tnúhu Xítohó Jesucristú ní cáháⁿ-dé núu-yu.